

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 17
Gegužė-May 5, 1978

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Prez. Carter nutarė sumažinti iš P. Korejos atitraukimų karių skaičių iki vieno bataliono, nes kongresas nepaskyrė P. Korejai pinigų ginklam pirkti.

Iš Maskvos grįžęs valst. sekr. Cyrus R. Vance pareiškė, kad jam pavyko kai kuriuos nuomonų skirtumus dėl strateginių ginklų apribojimo sutarties sumažinti, tačiau pagrindiniai nesutarimai yra pasilikę.

JAV keleivinis lėktuvas atgabeno iš Murmanskio į Helsinkį sovietų pašauto P. Korejos keleivinio lėktuvo keleivius. Lėktuvo pilotas ir navigatorius vis dar tebėra tardomi Leningrade.

Aliejų eksportuojančių valstybių konferencijai biržely vėl bus svarstomas aliejaus kainų pakėlimo klausimas. Saudi Arabija pažadėjusi priešintis kainų kėlimui.

Egipto policijai pavyko išaiškinti tarptautinę teroristų grupę, planavusią sabotazo veiksmus ir žudymus Egipte.

Vengrijos komunistų partijos centro komitetas nutarė palaipsniui per 2 metus panaikinti valstybės subsidijas žemom vartotojų reikmenų kainom palaikyti. Prekių kainos dėl to turės žymiai pakilti.

Libano krikščionys ir mahometonai sutarė nuginkluoti jų turimus karinius dalinius ir pripažinti tik vieną valstybės kariuomenę, tačiau Libano palestiniečiai savo ginkluotų dalinių nenumato nuginkluoti.

Prez. Carter aštriai pasmerkė Kambodijos vyriausybę už nežmoniską elgesį su savo gyventojais ir kvietė kitų valstybių vadus pasmerkti didžiausią žmogaus teisių pažeidėją. Kambodijos miestai yra ištuštėję, nes jų gyventojai buvo ištremti ir krašto gilumą žemės dirbti. Į fabrių darbininkus yra įjungti ir vaikai.

JAV į erdves paleisti satelitai yra tiksliai nufotografavę visas Sov. S-gos ir jos satelitų darbo stovyklas ir jų darbovietes, bet šių žinių viešai neskelbia, kad nepakenktų atoslūgio politikai.

Izraelio užs. reik. min. Moshe Dayan vėl buvo atvykęs į JAV tartis dėl pasitarimų su Egiptu atnaujinimo ir dėl prez. Carter anksčiau paskelbto plano parduoti karo lėktuvų Izraeliui, Egiptui ir Saudi Arabijai.

P. Afrika priėmė JAV, Britanijos, V. Vokietijos, Prancūzijos ir Kanados sudarytą planą, pagal kurį jos valdomai Namibijai (pietvakarių Afrikai) bus suteikta nepriklausomybė. Pagal planą ten bus pasiūsty pereinamam laikotarpiui JT priežiūros daliniai ir bus įvykdyti parlamento rinkimai. Iš Angolos viešai pietvakarių Afrikos partizanai šį planą atsisakė priimti.

Sov. S-gos prez. Brežnevas pareiškė, kad Sov. S-ga sutinka negaminėti neutroninės bombos, jei ir JAV sutiks jos negaminėti, tačiau prez. Carter šį pasiūlymą atmetė pažymėdamas, kad Sov. S-gai šią bombą pasigaminoti reikės dar kelerių metų ir kad ji neturėsianti, kur ją panaudoti, nes Nato va lstybės didelių tankų telkinių Europoje neturi.

Keli tūkstančiai Izraelio žydų surengė antrą demonstraciją prieš nenuolaidžią min. pirm. Begin politiką.

Prezidento patarėjas saugumo reikalams Zbigniew Brzezinski gegužės 20 išvyksta į Kiniją tartis dėl dipl. santykių užmezgimo ir tam tikros atsvaros prieš vis augančią Sov. S-gos galybę sudarymo.

“ŽALGIRO” PERGALĖS IR KGB RŪPESČIAI

1977.X.12 “Vakarinės naujienos” informavo skaitytojus apie “pastaruoju metu” netinkamą futbolo žiūrovų elgesį Vilniaus “Žalgirio” stadione ir miesto gatvėse po rungtynių. Priekaištaujama, kad “pasibaigus rungtynėms, dalis žiūrovų nesiskirsto, o demonstratyviai būriuojasi, ir minia traukia miesto gatvėmis, šaukdama, trukdydama transporto eismui”, “...kai kurie futbolo “gerbėjai”... mėtė ant bėgimo tako sprogstančias petardas, tribūnoje švysčiojo raketų liepsnos”, o “netvarką daro...pigios emocijų trokštantys, dažnai neblaivūs žmonės”. Toliau paaiškėja, kad “chuliganiškais išsiskokėlių veiksmais Vilniaus “Žalgirio” stadione, gatvėje” pasižymėjo “daugiausia...jaunuoliai, paaugliai”, o “liaudies teismas už chuliganiškus veiksmus desimčiai parų arešto nubaudė TSO darbininką V. Kiznį, Radijo matavimo prietaisų gamyklos darbininką J. Satronovą, VISI trečio kurso studentą R. Augus-

tinavičių, o Politechnikumo moksleivį A. Karčinską — 30 rublių bauda”. Siūlome “griežčiau kontroliuoti, kad į tribūnas nepatektų neblaivūs piliečiai, kišenės prisikimšę svaigalų butelių”.

Laikraščio skaitytojams klausimas aiškus: chuliganų dabar niekur netrūksta, taip pat ir stadione. Tačiau visai neaišku, kaip tie keturi “chuliganai” suorganizavo didelę minią, kuri, kažką šaukdama, taip užtvindė miesto gatves, kad net automobilių judėjimą sustabdė.

O buvo taip. 1977.X.7 anksti rytą prie kiekvieno Vilniaus miesto namo buvo kabinamos vėliavos: TSRS ir Lietuvos TSR. Šį darbą atliko sargai, šlavėjos. Vienas jų, paklaustas, ką šiomis vėliavomis jis skelbia, atsakė: “nežajem, čto na-čalstvo pridumslo”. Tą dieną, pasirodo, Kremluje buvo patvirtinta naujoji TSRS konstitucija, o vakare Vilniaus “Žalgirio” stadione Vilniaus “Žalgiris” žai-

dė antros lygos futbolo čempionato rungtynes su Vitebsko “Dvina”. Rezultatu 3:0 laimėjo “Žalgiris”. 20,000 vietų stadionas buvo perpildytas. Ši Lietuvos futbolininkų pergalė prieš rusų komandą sukėlė didelį žiūrovų entuziazmą, perėjusį į spordišką tautinių emocijų prasi-veržimą.

Stadione buvo gausu milicijos ir saugumo agentų. Tačiau jie pasirodė bejėgiai sutramdyti įsiau drinusius žiūrovus. Minia plūste paplūdo iš stadiono ir, savaime susiorganizavusi, patraukė prie Žaliojo tilto. Čia ji atsirėmė į gyvą užtvartą. Gausūs būrys įvairaus rango milicijos pareigūnų, tvirtai susikibę rankomis, mėgino minią dar sustabdyti, kad ji nepatektų į centrinės miesto gatves. Tačiau ši užtvarta buvo lengvai pralaužta, ir milicininkai minios srauto buvo išsklaidyti. Minia toliau traukė Lenino prospektu, nešdama

(nukelta į 2 psl.)

Tautinių Šokių Instituto suvažiavimo dalyviai Tautiniuose Namuose Chicagoje. I-oje eilėje iš k. sėdi: G. Breichmanienė, J. Matulaitienė, Br. Juodelis, Lietuvos gen. konsulė J. Daužyardienė, V. Kavaliūnas, M. Chainauskas, E. Bradūnaitė. Nuotr. Z. Degučio

VIS PALIEČIAMSI IR PABALTIOJO KRAŠTAI

Viena iš toliausia nuo metropolijos esančių Portugalijos kolonijų — Timor sala (tikriau — rytinė jos pusė) — yra iš visų pusių apsupta Indonezijos salyno ir tik į pietų rytus yra nutolusi nuo Australijos apie per 300 km. Vakarinę tos salos pusę jau nuo pat nepriklausomybės pradžios valdo Indonezija. Sala neturi kokių nors žemės turty. Žmonės vargingai gyvena. Metropolija, matyti, mažai kolonija rūpinosi. Indonezija buvo suinteresuota tos salos prisijungimu. Portugaliam jau besitraukiant, tas susiinteresavimas dargi padidėjo dėl to, kad saloj susidariusi didžiausia politinė grupė (Fretelin) buvo aiškiai kairioji. Indonezija prieš maždaug 10 metų turėjo skaudų patyrimą su komunistais.

Prisijungdamasalą, Indonezija teisinio savo žygių tuo, kad ji buvusi kviečiama kitos politinės grupės — Apodeti (palankios Indonezijai) — tvarkai atstatyti ir palaikyti. Betgi pasaulinė opinijoj prijungimas laikomas karinės okupacijos veiksmu, daug kur smerkiamas, Jungtinių Tautų laikomas nelegaliu.

Indonezija buvo suinteresuota gauti savo žygiui kitų kraštų pripažinimą. Australija atsidūrė nepatogioj padėty. Indonezija — didelis Australijos kaimynas (daugiau kaip 100 mil. gyvento-

jų), svarbus prekybos partneris. Bet iš antros pusės — Indonezijos veiksmai buvo per daug ryškūs, kad būtų lengvai galima užmerkti akis. Kovų metu Timore buvo nužudyti 5 australų žurnalistai, ir Indonezijos laikysena tiek dėl nužudymo fakto, tiek dėl jo aplinkybių aiškinimo buvo miglota. Dar Timoro salos gyventojai II-ojo pasaulinio karo metu padėjo australam kovoti su japonais, okupuojančiais Rytų Indijos salas (tada valdomas Olandijos) ir t.t. Tuo būdu Australijos gyventojų tarpe buvo simpatijų timoriečiams, bet kai kurie Freteliną laikė galima nauja “Kuba”.

Vis dėlto po ilgo delsimo Australijos vyriausybė pripažino Rytų Timorą Indonezijos dalim. Užsienio reikalų ministeris Andrew Peacock, darydamas šiuo reikalu parlamente pranešimą, pareiškė: “Tai yra tikrovė, ir mes prie jos turim prisiderinti. Australija darė visa Jungtinėse Tautose — komiteutuose, visuotiniame susirinkime, saugumo taryboj. Australija — vienintelis kraštas, nepripažinęs būdo, kuriuo Indonezija prisijungė Rytų Timorą. De facto pripažinimas — tai situacijos realybės priėmimas, įgalinąs daugeliu atvejų veikti humanitarinėje srity”.

Vyriausybės partijos narių dauguma rėmė vyriausybės nusistatymą, bet buvo narių, kurie

buvo priešingi. Spaudoj ir visuomenėj buvo ir aštresnės reakcijos. O opozicijos lyderis Hayden (išrinktas Whitlamui pasitraukus) savo aštrioj kalboj pareiškė, kad R. Timoro salos okupacija vėl ne pripažinimo, o pasmerkimo.

Mum šioj kontroversijoj yra įdomu tai, kad ir parlamente, ir spaudoj buvo paliestas Pabaltijo valstybių reikalas, lyginant šių kraštų pripažinimą Sov. Sąjungai (atliką darbiečių partijos — Whitlamo) su Timoro pripažinimu. Vienaime platesniame straipsny (The Sydney Morning Herald laikrašty) žurnalistas išvedžiojo: “Mr. Peacock pripažindamas Indonezijos suverenumą Rytų Timore, sakė pripažįstą faktą. Bet Sov. Sąjungos įvykdyta Lietuvos, Latvijos, Estijos okupacija irgi yra faktas, Australijos vyriausybės nepripažintas ideologiniu pagrindu. O gal pabaltiečių balsuotojų Australijoj yra daugiau nei timoriečių.” Žodžiu, straipsnio autorius darė išvadą, kad abiem atvejais pasireiškė ideologinis pripažinimas.

Į šias diskusijas įsijungė ir keletas pabaltiečių. Jų porą čia paminėsim.

J. Verneris tame pat laikrašty rašė:

“Kaip pranešama, opozicijos lyderis M. Hayden, kritikuo-damas vyriausybės Indonezijai

(nukelta į 2 psl.)

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Pradedama vykdyti rašybos reforma. Jau 1976 prie Lietuvos mokslių akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros instituto buvo sudaryta Lietuvių kalbos komisija, gavusi įsakymo teises. Tais pat metais buvo išspausdintas ir rašybos bei skyrybos reformos projektas. Dėl jo spaudoje buvo nemaža kritiškų pasisakymų. Dabar minėtoji Kalbos komisija, vadovaujama K. Korsako, per vilniškę Eltą paskelbė privalomą rekomendaciją valdžios įstaigoms, organizacijoms ir laikraščių redakcijoms dėl didžiųjų raidžių rašymo iš kelių žodžių susidedančiuose pavadinimuose. Sudėtinuose pavadinimuose tik pirmasis žodis rašomas didžiąja raide: *Centrinė statistikos valdyba, Lietuvių rašytojų sąjunga, Valstybinis bankas*. Net ir su geografiniais ar kitais tikriniais vardais prasidedą daugiažodžiai pavadinimai rašomi tik pirmąja didžiąja raide: *Vilniaus akademinis dramos teatras, Kauno medicinos institutas, Naujosios Vilnios geležinkelio stotis, Alytaus medvilnės kombinatas*. M.K. Čiurlionio dailės mūzejus. Į pavadinimą įsijungęs metaforinis vardas išskiriamas kabutėmis ir rašomas didžiąja raide: *kino teatras “Pergalė”, berniukų choras “Ąžuoliukas”, “Auksinės varpos” kolakis, vyno gamybos susivienijimas “Anykščių vynu”*. Neoficialiai vartojami įstaigų, įmonių ir organizacijų pavadinimai rašomi mažąja raide: *Vilniuje statoma nauja klinikinė ligoninė, Panevėžyje veikia cukraus, linų, muilo fabrikai, alaus darykla, kompresorių gamyba*. Sudėtiname pavadinime esantis kitas oficialus pavadinimas pradedamas taip pat didžiąja raide: *Lietuvos mokslių akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros institutas, Lietuvos TSR švietimo ministerijos Pedagogikos mokslinio tyrimo institutas*.

Taigi iš pirmo žvilgsnio atrodo didžiųjų raidžių rašymas yra žymiai suprastintas ir palengvintas, suvienodintas. Tačiau reikalą vėl sukomplikuoja išskirtinė pagarba komunistų partijos ir valdžios viršūnėms. Reikalaujama didžiųjų raidžių tokiuose pavadinimuose: *Komunistų partijos Centro Komitetas, Visasąjunginės Lenino Komunistinės Jaunimo Sąjungos Centro Komitetas, Lietuvos TSR Ministrų Taryba, TSRS Aukščiausioji Taryba*. Taip pat visomis didžiosiomis raidėmis reikia pradėti žodžius tų institucijų, kuriose Sovietų Sąjunga vaidina lemiamą vaidmenį: *SNO — Suvienytų Nacijų Organizacija* (nusikaltas labai archajiškas hibridas *Jungtinėm tautom pavadinti*), *Saugumo Taryba, Generalinė Asamblėja*. Net ir rašyboje budėk, žmogau, kad nepražiopsotum kurio nors komunizmo “šventojo”!

— Nuolatinis rūpestis siaurinti kūrybos laisvę. Vykdydami komunistų partijos XXV-ojo suvažiavimo nutarimus “Dėl darbo su kūrybinio jaunimo”, Lietuvos rašytojų politiniai vadeivai iš kailio neriasi jaunuosius rašytojus priištiti prie partijos reikalavimų, prie vadinamųjų pilietinių temų. Štai balandžio 4 Rašytojų sąjungos valdybos plenumė vėl buvo aptariama jaunųjų kūryba. Nusiskūsta, kad prozoje nors temos ir aktualios, šiuolaikinės, bet stilius ir kalba pasibaisėtina skurdūs. Pasitarimą pradėjo Rašytojų sąjungos pirmininkas A. Maldonis, pagrindinį pranešimą padarė pirmininko pavaduotojas, darbu su jaunimo komisijos pirmininkas V. Bubnys. Pokalbyje aktyviai dalyvavo Moksleivio vyr. redaktorius A. Zurbas; Komjaunimo TiesosRedaktoriuR. Klimas, Nemuno vyr. redaktorius L. Inis. Šie trys laikraščiai daugiausia ir išspausdina jaunųjų rašytojų kūrybos. Kalbėjo ir literatūros konsultantai — Vilniaus R. Savelis, Kauno A. Mikuta, taip pat Vilniaus jaunųjų rašytojų sekcijos

pirmininkas V. Sventickas, Panevėžio — E. Mezginaitė, kritikė J. Sprindytė, V. Sirijos Gira, Vagos redaktorius S. Sabonis, raš. J. Baltušis. Dalyvavo ir partiečiai: partijos kultūros skyriaus vedėjas S

Šimkus, komjaunimo sekretorius V. Vitkevičius, valdžios atstovė L. Diržinskaitė. Daugumos kalbėtojų vedamoji mintis buvo, kad pagrindinis literatūros kriterijus yra visuomeniškumas, šiuolaikiškumas, kad jaunieji rašytojai turi glaustis prie komunistų partijos. Tai iš kur atsiras noras puoselėti gražesnį stilių, rūpintis kalbos tobulumu, kad pagrindinis kriterijus yra partiškumas, visuomeniškumas, dėmesys tik komunistiniam turiniui!

— Okupuotoje Lietuvoje jau baigiama pasiruošti literatūros žurnalo rusų kalba leidimui. Rusinimo tikslams bus leidžiama “Litva literaturnaja”. Vyriausio redaktoriu jau paskirtas ištikimas Maskvos tarnas propagandistas Vytautas Radaitis, jo pavaduotoju — V. Baranovskis.

— Panevėžio dailės parodų rūmuose balandžio pradžioje atidaryta didelė latvių saviėkilininkų (meno mėgėjų) paroda. Latvijoje yra specialus institutas meno mėgėjams ugdyti. Su savo mėgėjiškais darbais institutas dalyvavo parodose Prancūzijos Lione, Šveicarijos Ženevoje, Japonijoje.

— Balandžio 3 į Lietuvos dailininkų sąjungą priimti net 53 nauji nariai: 11 tapytojų, 5 skulptoriai, 10 grafikų, 4 scenografai, 4 dailėtyrininkai, 5 monumentalistai, 14 taikomosios dailės atstovų.

— Kovo 30-31 Neringoje įvyko architektų posėdis. Pagrindinius pranešimus apie 4 Neringos gyvenvietes ir jų architektūrinės problemas padarė arch. kandidatas V. Stauskas ir Neringos vyr. architektas A. Zaviša.

— Kovo 29 Leningrado M. Glinkos salėje buvo komp. F. Bajoro kūrybos vakaras (kartu su rusu V. Veselovu). *Vilniaus kvartetas* pagrojo F. Bajoro “Pirmąjį kvartetą, pianistė S. Bielionytė paskambino “Variaciją” ir “Raudą”, G. Kaukaitė, akomponuojant G. Ručytę, dainavo “Sakmių siuitą”, “Variaciją balsui” ir “Neužgauso man bernelis”.

— Nemuno žurnalo premijas laimėjo: pirmąsias — Algimantas Zurbas už apsakymą, Stasys Jonauskas už eilėraštį, antrąsias — Astrida Petraitytė už dvi noveles, Kęstutis Astrauskas už eilėraščius, Alvydas Dargis už apybraižą, trečiąsias — Petras Venclova už novelę, Izolda Laurinčiukaitė už novelę, Gražina Cieškaitė už eilėraštį, Jonas Kalinauskas už eilėraštį, Česlovas Iškauskas už publicistinį pokalbį. Dar paskirtos ir kelios paskatinamosios premijos: *Vidmantė Jasiukaitytė, Vandai Juknaitė, Jonui Jurevičiui, Pranui Kutkaičiui, Povilui Racevičiui, Vaciiui Vičiui ir Albinui Visockui*. Iš viso konkursui buvo atsiųsta 186 kūriniai (apsakymai, novelės, eilėraščiai, apybraižos). Konkurso sąlygos reikalavo *pilietinės idėjinės tematikos*. Dalis laimėtojų jau yra žinomi jaunieji rašytojai, kiti dar mažai kur pasireiškė. Dalyvių amžius — nuo 15 iki 35 metų. Nemuno redakcija, aptardama kūrinius, rašo, kad “sąžiningai įsisavinta eilėraščio architektūra, apsakymo technika, apybraižos dokumentiškumas”, tačiau žmogaus veidas dar neatsispindi visu ryškumu, talentai nepakankamai apvaldo pilietinės tematikos klotus. Be abejo, nės, nereikia nė daug aiškinti, kad kūrybos tempimas į komunistinės ideologijos ryškinimą sužlugdo patią kūrybą. Laimėtojų fotografijos išspausdintos 1978 Nemuno Nr. 1. Ten spausdinama ir dalis premijuotų kūrinių.

Pr. N.

ŽALGIRO PERGALĖS IR KGB RŪPESČIAI

Iš Aušros Nr. 9 (49)

(atkelta iš 1 psl.)

vieną Melnikaitės gatvėje nuplėštų vėliavų. Aidėjo šūkiai: "Rusai, nešdinkitės iš Lietuvos!" "Laisvę Lietuvai!" Ties Vienuolio gatve iššokęs milicijos būrys atėmė tarybinę vėliavą, kurią tuo metu nešė XI klasės moksleivis iš Kauno. Vėliau paaiškėjo, jog saugumiečius labai supykino tai, kad nešusieji tą vėliavą visą laiką juokėsi, atseit, "išniekino vėliavą". Didžiulė minia, žinoma, negalėjo netrukdyti ir transporto eismui, o trukdė jai žygiuoti troleibusai buvo ėjusiųjų nustumiami atgal. Eisena žygiavo dainuodama lietuviškas dainas ("Ant kalno mūrai" ir kt.). Girdėjosi ir Lietuvos himno posmai. Ties Vilniaus saugumo rūmais ir Lenino aikšte (jos viduryje stovi Lenino paminklas) einančius pasitiko stiprūs, geriau susiorganizavę milicijos, saugumiečių ir MVD kariškių būriai. Čia minia buvo suskaldyta ir išstumta į šalutines gatves. Pagrindinis mūšis tarp demonstrantų ir ginkluotų valdžios atstovų, atrodo, įvyko ties Tau-

ro kalnu. Daug žmonių buvo suimti. Suimtuosius tempė į automobilius ir vežė į surinkimo punktą Kalnų parke. Iš čia, žiauriai primušę, vienus paleido, privengdami, matyt, perpildyti kalėjimus šimtais areštuotų jaunuolių ir pernelyg išgarsinti įvykius, o kitus nusivežė. Iš viso suimtųjų buvo tiek, kad kalėjų visiems nebūtų užtekę. O išvaikius minią, netrukus I-mos tarybinės ligoninės, esančios kitoje Lenino aikštės pusėje, traumatologinis skyrius buvo perpildytas sužalotais žmonėmis. Nemažai buvo ir saugumiečių pamuštais paakiais.

Si valdžios atstovų nelengvai

pasiekta pergalė prieš liaudies masę labai suerzino valdžios viršūnes. Už netinkamą pasiruošimą "futbolo rungtynėms" buvo nubauti kai kurie aukšti saugumo viršininkai. Bet jie visi tik ruošėsi, nes tos pat dienos 17 val. Liepos 21 d. gatvėje (prie saugumo rūmų šono) buvo pilna tuščių automobilių, nežinia nei ką atvežusių, nei ko čia laukiančių.

Po dviejų dienų — X.10, taip pat 19 val. tame pačiame stadione prasidėjo "Žalgirio" komandos rungtynės su Smolensko "Iskra". Vėl rezultatu 2:1 laimėjo "Žalgiris". Ir vėl daugiataktantingų žiūrovų minia apėmė pasididžiavimo jausmas sava komanda: nors futbole lietuviai nugalė rusus!

Šį kartą valdžios atstovai buvo jau kitaip pasiruošę. Pačiame stadione buvo keli šimtai milicininkų ir nemažiau jų pagalbininkų — draugininkų. Tačiau

ir po šių rungtynių savaime susiorganizavusi minia vėl patraukė į miesto centrą, šaukdamas ne taip dažnai viešai girdimus, visai ne tarybinius šūkius. Šį kartą milicijos ir saugumo pajėgas iš pat pradžių žymiai sustiprino MVD divizijos iš Suvorovo gatvės padaliniai. Minia, vėl prasiveržusi per tiltą, pasuko į Tiltų gatvę ir, išėjusi į Katedros aikštę, susidūrė su keturiomis įvairiai uniformuotų tramdytojų eilėmis. Milicininkai ir MVD kariškiai agresyviais pleištais ėmė skaldyti minios avangardą į nedidelius būrius, juos apsupdami ir areštuodami. Buvo daroma viskas, kad tik minia neprasiveržtų į Lenino prospektą. Prospekto pradžioje esančioj Literatų kavinėje įsikūrė mąšintojų štabas. Grumtynės buvo įnirtingos. Su dalimi areštuotųjų buvo susidorojama vietoje. Čia ypač aktyviai darbavosi civiliai apsirėnę saugumo agentai. Nuo minios atplėštiems jaunuoliams užlauzdavo už nugaros rankas, o kiti, griebę juos už plaukų, daužė galvas į automobilių bortus, smarkiai sužalodami ir sukrūvindami jų veidus. Grumtynių metu buvo daužomi ir milicininkų automobiliai. Kai kurie jų buvo apversti.

Nežiūrint milicijos, saugumo ir kariuomenės pastangų, minia prasiveržė į Lenino prospektą ir pasiekė net Černiachovskio aikštę ir Vilniaus viešbutį. Persekiojamai miniai besiginant, Lenino prospekte akmenimis ir plytomis buvo išdausta daug langų, tarp jų ir LKP CK rūmų parduotuvės "Svajonė" vitrina ir kt. Ties Černiachovskio aikšte minia buvo išsklaidyta. Daug jos dalyvių areštuota. Visi išdažyti langai, išskyrus "Svajonės" vitriną, dar tą pačią naktį buvo naujai įstiklinti. Visų tų grumtynių metu girdėjosi šūkiai: "Šalin, rusai!", "Laisvę Lietuvai!", "Laisvę politiniams kalinėjams!" Šūkius atvejų atvejais skelbė demonstrantai, palypėję ant draugų pečių ir užsirėnę ant akių šaliką, kad saugumo agentai neatpažintų.

(Bus daugiau)

VIS PALIEČIAMSI IR PABALTIO KRAŠTAI

(atkelta iš 1 psl.)

suteiktą Rytų Timoro pripažinimą, pareiškęs, kad Indonezijos veiksmai užsitarinau pasmerkimo, o ne pripažinimo. Bet darbiečių vyriausybė neseniai padarė kaip tik tai, ką opozicijos lyderis šiandien pasmerkė — ji pripažino Pabaltijo valstybių ir Sov. Sąjungą inkorporaciją. Jei darbiečių partija nepakeis savo politikos Pabaltijo valstybių atžvilgiu, ji neturi moralinės teisės smerkti Indoneziją. Kitaip — ji laikosi vieno nusistatymo: kaimyno okupacija yra tvarkoj, kiek liečia Darbo partiją, jei ji padaryta socialistinio krašto; bet ji turi būti smerkiama, jei kraštas su socialistais, siekiančiais valdžios (Fretelin), buvo okupuotas. Ar reikia stebėtis, kad partija, turinti tokią abejotina interpretaciją, kas yra teisinga ir kas klaidinga, praranda gyventojų paramą?

Turbūt taikliausią atsakymą žurnalistui K. Beazley dėl diplomatinio pripažinimo ir ideologinio išskaičiavimo davė laiške to pat laikraščio redakcijai Australijos piliečių komiteto už lietuvių teises pirmininkas Vyt. J. Patašius. Jis tarp kitko rašė:

"Mr. K. Beazley savo interpretacijoje daro pagrindinę klaidą, nedarydamas skirtumo tarp de facto ir de jure pripažinimo formų.

Kiek liečia R. Timorą, de facto pripažinimas reiškia, kad ginkluotais priešinimais liovėsi ir kad Indonezija pasiekė faktišką krašto kontrolę. De jure pripažinimas gi — kad teritorija toliau nebeginčijama pripažįstančio krašto teisiniu pagrindu. Mr. Peacock pareiškime įsakmiai nuorodoma de facto pripažinimas, o ne de jure.

Pabaltijo valstybės yra visai kitokios kategorijos, lyginant jas su R. Timoru, ir net būtų sunku praveisti paralelę. Indonezija okupavo R. Timorą pirmiau, nei šis galėjo įsitvirtinti kaip ne-

prisklausoma valstybė. Pabaltijo valstybės, prieš Sov. Sąjungai jas okupuojant, buvo de jure valstybės, pilnateisės Tautų Sąjungos narės ir daugelio sutarčių su Sov. Sąjunga signatarės, — sutarčių, kurios įsakmiai išskyrė okupacijos ir inkorporacijos eventualumą. Etnine sudėtimi R. Timoras turi panašumo į okupuojančią valstybę, tuo tarpu Lietuva, Latvija ir Estija yra visai skirtingos.

Pagaliam Mr. Fraser vyriausybė (dabartinė, liberalų) atšaukė Pabaltijo kraštų į Sov. Sąjungą įjungimo de jure pripažinimą, kreipiantis į ją lietuvių, latvių, estų balsuotojų ir daugeliui jų draugų australų. Tiems patiem balsuotojams, jų tarpe ir žymiom Darbo partijos žmonėms, nepavyko įtikinti Mr. G. Whitlam, kad tą pripažinimą atšauktų. Ar Mr. G. Whitlam atsisakymas buvo paremtas ideologiniu pagrindu?"

J. Slavėnas

XX-OJI MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Lituanistinių mokyklų mokytojų ir jaunimo studijų savaitė jau vienuolika metų buvo rengiama Dainavos stovykloje. Rengėja buvo JAV LB Švietimo Taryba, kurios pastangomis buvo kviečiama studijų savaitės vadovybė ir su JAV Lietuvių Fondo finansine parama nugalimos finansinės problemos. Šiose studijų savaitėse, nors ir nedideliais kiekiais, dalyvavo ir Kanados lituanistinių mokyklų mokytojai.

Mokytojų studijų savaitės programos daugiausia nagrinėjo lituanistinių mokyklų problemas, o susirinkęs jaunimas buvo įtraukiamas į tautinių šokių, lietuvių kalbos ar tautodailės kursus. Savos laisvės siekiąs jaunimo elgesys ne kartą sukėlė drausmės problemas stovyklos vadovybei ir Dainavos administracijai, tačiau lietuvių organiza-

cijose veikias ir pedagoginiam darbui besiruošias jaunimas visada buvo ir yra laukiamas mokytojų studijų savaitėje.

Sunkiai iš anksto įvykdoma dalyvių registracija rengėjams ne kartą sudarė daug netikrumo ir rūpesčių, kaip kad praejusiais metais, nežinant, ar stovykla įvyks, ar neįvyks, belikus tik dviem savaitėm iki stovyklos pradžios. Norint šių bėdų išvengti, š.m. sausio mėn. pradžioje buvo išsiųstinėta anketa visom lituanistinėm mokyklom, prašant pasisakyti dėl dalyvių skaičiaus mokytojų studijų savaitėje, duodant pasirinkimą tarp Dainavos ir Kennebunkporto vietovių. Gavus daugumos atsakymus, pasirodė labai menkas užsilaikavimas studijų savaitėje dalyvauti. Dėl 17-23 dalyvių Kennebunkporte ar Dainavoje studijų savaitės suruošti praktiškai neįmanoma.

Pradėjus ieškoti nedalyvavimo priežasčių, pasirodė dvi pagrindinės šios vasaros kliūtys: atostogų sunaudojimas Pasaulio Lietuvių Dienom Toronte ir LSS VI tautinei skautų stovyklai, kurios laikas sutapo su reguliariu mokytojų studijų savaitės laiku Dainavoje, pastoviai skiriamu ir nekeičiamu. Beliko geriausia išeitis — derintis prie Pasaulio Lietuvių Dienų Toronte, prie jų jungiant mokytojų studijų savaitės programą, sudarant sąlygas lituanistinio švietimo darbuotojams bei jaunimui iš visų pasaulio kraštų dalyvauti mokytojų studijų savaitėje ir Pasaulio Lietuvių Dienose.

Tokiam planui pritarė PLB, JAV LB ir Kanados LB vadovybės. Todėl mokytojų studijų savaitės dienos buvo parinktos birželio 27-30, po jų toliau dalyvaujant Pasaulio Lietuvių Dienose. Dalyvaujantiems sporto žaidynėse yra skiriamos vakarinės sesijos.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį, penktadienį, nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį, nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį, 2-8 val. vak., šeštadienį, 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageldaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; JY 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodame. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ POVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalaujant esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį, 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį, 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburs, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

(Išvykimo datos)

1 savaitė: Rugsėjo 17, 22	2 savaitėms: Gegužės 18, 28 Birželio 11, 19 Liepos 2, 16, 17 Rugpjūčio 3, 18 Gruodžio 19, 22
------------------------------	---

**SPECIALI KELIONĖ
RUGPJŪČIO 11 —
DEVYNIOM DIENOM 993 DOL.**

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

**2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300**

Tautinių Šokių Instituto nauja vadovybė: iš k. N. Pupienė, M. Chainauskas, G. Breichmanienė, S. Bacevičienė, pirm. G. Gobienė, J. Karasiejus ir F. Zapolis. Nuotr. Z. Degučio

DABININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Redakcija (212) 827-1352
Adminstr. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DABININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Esame pašaukti aukai
ir degimui naktyje

“Tikrai šiurpulį sukelianti tiesa ir niekad pilnai nesuprantama paslaptis, kad daugelio žmonių išganymas taip labai priklausė nuo Mistinio Jėzaus Kristaus kūno narių maldų ir savanoriškai šiuo tikslu užsidedamų atgaillos darbų.” Taip teigia popiežius Pijus XII enciklikoje apie Mistinį Kristaus kūną.

Kristus ragino atgailoti ir melstis už visus, net už savo priešus: “Melskitės už savo persekiotojus” (Mt 5, 44).

Maldos ir atgaillos mintis paprastai ataidi kaip balsas iš dangaus ir kitais Dievo pasirinktais keliais.

“Melskitės, melskitės labai daug ir aukokitės už nusidėjėlius, nes daug žmonių eina į pragarą, kadangi nėra kas už juos melstųsi ir aukotųsi” — ragino Pasirodžiusioji tris Fatimos vaikučius 1917 rugpiūčio 15. Tada siautė pasaulinis karas, jų tėvynė Portugalija buvo pavojuje patekti jo sūkurin ir būti nusiaubta. Metus prieš tai dangaus pasiuntinys, pasivadinęs Taikos Angelu, Portugalijos Globėju, juos mokė melstis: “Mano Dieve, aš tikiu tavim, garbinu tave, pasitikiu tavimi. Aš myliu tave. Prašau atleidimo tiems, kurie netiki, negarbina, nesivilia ir nemyli tavęs.” Jie buvo raginami aukotis, viską skirti už nusidėjėlius ir melsti jiems atsivertimo: “Tokiu būdu atnešite taiką savo kraštui.”

Antrojo pasaulinio karo metu popiežius Pijus XII iškilmingai pasiaukoję pats ir paaukojo visą Bažnyčią, visas tautas ir visą pasaulį Nekaltajai Marijos Širdžiai, meldamas Dievą nusidėjėlių atsivertimo ir pasauliui taikos. Pasekdami juo, laisvėje esantieji lietuviai vyskupai su metropolitu Juozapu Skvirecku priešakyje tokio pasiaukojimo bei savo tėvynės ir tautos paaukojimo aktą atliko 1951 gegužės 13 Romoje, Šv. Kazimiero kolegijos

koplyčioje. Jie kvietė lietuvių parapijas, draugijas bei pavienius tikinčiuosius atlikti tą pasiaukojimą ir ragino melsti nusidėjėliams atsivertimo ir pasauliui taikos. Tas kvietimas kasmet primenamas šio pasiaukojimo akto metinių proga, gegužės 13.

Gera, naudinga ir būtina visokeriopa veikla padėti išsilaisvinti mūsų pavergtos tėvynės broliams, bet ji yra nepaveikli, jei visiškai atsiejama nuo Dievo. O jeigu šią veiklą lydi kerštingas pyktis ir neapykanta, jeigu ji persunkta žmogiškumui ir krikščioniškumui priešinga dvasia, užuot padėjusi — ji kenkia, užuot stačiusi — griauina, užuot priartinusi taiką — ją tolia: vieną vergiją graso pakeisti kita. “Jei Viešpatys namo nestato, dykai statytojai vargsta” (Ps 126,1).

Persunkta gilaus tikėjimo, pilna meilės, nežinanti pasiaukojimo ribų dvasia daugelio mūsų brolių ir seserų tėvynėje šviečia mums žaviu pavyzdžiu, kaip kovoti už jų laisvę. Bekompromisinis ištikimumas tiesai ir sąžinei, didvyriškas nenusilenkimas smurtui, išlaikant žmogišką bei krikščionišką orumą ir didybę net ir žiauriausių priešų akivaizdoje, yra klerodis, kaip veikti ir kovoti mums.

“Noriu jums pasakyti, kad visus myliu kaip savo brolius, seseris ir, jeigu reikėtų, nesvyruodama už kiekvieną atduočiau savo gyvybę” — pradėjo gynybą kalbą teisme Nikolė Sadūnaitė. Ją baigdama, sakė: “Kas gali būti gyvenime svarbiau, kaip mylėti žmones, jų, laisvę ir garbę... Blogi turime visu griežtumu smerkti, bet žmogų, net ir klystantį, privolome mylėti. O to galima išmokti tik Jėzaus Kristaus mokykloje, kuris visiems yra vienintelė Tiesa, Kelias ir Gyvenimas”.

(nukelta į 4 psl.)

2

“Tai rašau, ne norėdamas jus gėdinti, bet tik išpėdamas, kaip mylimus savo vaikus. Nors turėtumėt tūkstančius auklėtojų Kristuje, bet nebus kelių tėvų, nes, paskelbdamas Evangeliją, aš esu tapęs jūsų tėvu Jėzuje Kristuje. Todėl raginu jus: būkite mano sekėjai” (1 Kor 4, 14-16).

Tačiau prašymas greit virsta pabarimu: “Ko norite? Ar kad atečiau pas jus su lazda, ar su meile ir švelnumu?” (1 Kor 4, 21). Tėvas negali nekreipti dėmesio į vaikų palaidą elgesį. Išmintis, kurią Paulius nori perduoti, Dvasios teikiama išmintis, liečia ne tik Anapus, t.y. antgamtinio pasaulio dalykus.

Marija Maloningoji. Nežinomo lietuvių liaudies meisterio skulptūra iš Žarėnų valsčiaus, Telšių apskrities.

PAULIAUS IŠMINTIES SAMPRATA

ANTANAS RUBŠYS,
MANHATTAN COLLEGE, N.Y.

Anaipol! Dvasia duoda išmintį, kuri vis šviežia druska padažo kasdienos elgesį: asmenišką apsiėjimą, santykius moterystėje, susidūrimą su artimu teisme, triušą dėl pragyvenimo, svečiavimąsi pas pagonis kaimynus, aimanas apie sunkų likimą, ir net blaivumą krikščioniškoje agapėje, švenčiant Paskutinę vakarienę. Taigi Paulius rūpinasi pritaikyti Dvasios išmintį kasdienos poreikiams savo bendrijų gerovei.

Pirmasis konkretus klausimas, kurį Paulius Dvasios išmintimi imasi spręsti, yra kraujomaišos nusikaltimas, pasitaikęs krikščionių korintiečių tarpe: “kažkas (vienas korintietis krikščionis) gyvena su tėvo žmona (pamote)” (1 Kor 5,1). Atrodo, kad tame korintiečiai ne tik nematė nieko blogo, bet dargi didžiosios savo krikščioniška dorine laisve, kad gali taip daryti. Tuo tarpu graikai, kaip liudija karaliaus Edipo tragedija, kraujomaišą laikė grubiu ir pasibaisėtiniu dievų valios pažeidimu. Korintiečiai krikščionys jautėsi pranašesni už pagonis, galėdami nesiskaityti su šiuo doros dėsniu. Tačiau Paulius jų laikysenoje matė bendrijos supuvimo pradžią, nes “truputis raugo su-raugina visą maišymą” (1 Kor 5,6). Čia jis turi mintyje Neraugintos duonos, arba Perėjimo, šventę, bet taip pat raugo simbolį jis jungia su Jėzaus Kristaus auka krikščioniškame kontekste. Krikščionims Kristus yra Velykinis avinėlis (1 Kor 5,7). Kaip žydai iš naujo švenčia iš-ganyimo istoriją neraugintos duonos simboliu, taip ir krikščionys turi savo elgesį atnaujinti Kristuje (1 Kor 5,8).

Korintiečiai krikščionys buvo įkliuvę ir į kitą bėdą: nepajėgdami išspręsti kivirčų savo tarpe, bylinėjosi vieni su kitais pagonių teismuose (1 Kor 6, 1-11). Paulius juos vadina neišmanėliais, nes jie dar nesupranta savo vaidmens Amžiaus Pabaigoje, kada “šventieji teis pasaulį” (1 Kor 6, 2-3). Nepaisydami šio savo eschatologinio pirmumo, jie elgiasi kvailai, bylinėdamiesi vieni su kitais prieš šio pasaulio teisėjus — pagonis!

Dar kiti Korinto bendrijos nariai, girdamiesi savo naujai patirta laisve Kristuje, ėmė palaidai gyventi. Savo laisvę garsindami, rūpinosi tik savo pilvu (1 Kor 6, 13), ištvirkavo su kekšėmis (1 Kor 6, 15). Juos su-draudamas, Paulius įsamiškai kreipia jų dėmesį į krikščionio būtį ir savimone. Krikščionis, sako Paulius, nėra vien savarankiškas lopelis bendrijoje, bet kiekvienas jo veiksmas, ar geras ar blogas, banguote nubanguoja per Kristaus kūno narius ir kelia arba teršia Bendriją. Blogas elgesys, palaidumas, teršia ir patį krikščionį. Tuo jis išniekina Šventosios Dvasios šventovę (1 Kor 6, 19).

Panašiomis temomis nuskamba ir 1 Kor 8 ir 10 skyriai. Čia Paulius smarkiai bara tuos

Korinto krikščionis, kurie, atsi-vertę iš stabų garbinimo ir su-pratę, kad yra tik vienas Dievas, jaučiasi laisvi svečiuotis su savo pagonimis kaimynais jų religinėse puotose (1 Kor 10, 14-21) arba pirkti stabams paaukotą mėsą (1 Kor 8, 4). Pagal kai kuriuos pagonių religijų papročius, mėsa buvo trumpai palaikoma prieš stabą šventykloje, ir buvo tikima, kad vaizduojamas dievas ją suvalgo. Pagonių kunigai šią mėsą parduodavo pigesne kaina, lyg šiek tiek “naudotą”. Krikščionys pasinaudojo tuo papigini-mu, didžiudamiesi savo žinojimu, kad stabai netikri dievai. Paulius tos pažiūros neginėja, bet daro pastabą, kad tas jų kad ir teisingas žinojimas “iš-pučia... meilę ugdo” (1 Kor 8,1). Mat, toks elgesys piktno kitus, ypač naujus konvertitus, kurie jį laikė, veidmainiavimu arba lengvabūdiškumu religi-niuose dalykuose. Paulius ape-liuoja į krikščionišką artimo meilę, kad “laisvė netaptų pa-piktinimu silpniesiems” (1 Kor 8,9). “Jei tad valgis piktna mano brolių, aš nevalgysiu mėsos per amžius, kad tik nepapiktin-čiau brolio” (1 Kor 8, 13). Be to, Pauliaus išmintis atkreipia jų dėmesį ir į tai, kad lengvabū-dišku įsipainiojimu į stab-meldžijų puotas jie kelia nerimą ne tik nesubrendusiųjų ar silpnųjų tarpe, bet ir juose pa-čiuose. Taip jie išstato Bendri-jos narius žmonų, veikiančių pagonių religijose, pavojum: “O aš nenoriu, kad jūs taptumėt demonų bendrininkais. Jūs ne-galite gerti Viešpaties taurės ir demonų taurės. Negalite būti Viešpaties stalo bendrai ir demonų stalo bendrai” (1 Kor 10, 21b-22).

Pauliaus pastabos alsuote al-suoja jo apaštališko uždavinio savimone. Jam savaime supran-tama, kad jis turi pareigą atsakyti ir pamokyti santuokos ir susiūkimų klausime (1 Kor 7), nes jis yra įsitikinęs, kad jo apaštališkas žodis yra Dvasios įkvė-pas. Tiesa, jis skiria savo žodį nuo Viešpaties Jėzaus nurody-mų: “Kitiems sakau aš, ne Vieš-pats” (1 Kor 7, 12). Bet jis ir savo žodį laiko svariu, vertu pasitike-jimo (1 Kor 7, 25), nes jis yra įsitikinęs, kad Dievo Dvasia jam padeda daryti reikiamus nuo-sprendžius (1 Kor 7,40).

Paulius panašiai elgiasi ir 1 Kor 11-14, duodamas kryptį Ko-rinto bendrijos galvosenui bei elgsenai. Čia jis įsamiškai kalba

(nukelta į 4 psl.)

BAIMĖS UŽGULTOS DIENOS

JURGIS JANKUS

6

— Eik jau, vaikuti, ir nušne-kėjai. Kas obuolius karste lai-dojai? Senelis padirbo. Matai, senelis turi prisipiaustęs daug lentų, — visiškai rimtai pradėjo aiškinti. — Gal matei, kiek pri-krauta už daržinės padanginėje. Dar ir paludėje pilnas pasienis. Kai pasitaikydavo kartu su mal-kom nupirkti gerą rąstą, tuoj į lentas išpiaudavo. Vis norėjo na-mą iš lauko apkalti. Būtų ir šil-tesnis, ir gražiau atrodyti. Ir priebutis jau sukrypęs. Rengėsi naują daryti. Gal būtų jau ir pa-daręs. Bet, kai užėjo rusai, viską atidėjo. Iš karto viskas pasidarė nebe tavo. Iš didesniųjų atėmė po gabalą žemės, liepė atiduoti paskutinį grūdą. Kas neatidavė, į kalėjimą. Sykį mokytojas paty-liais pasakė, kad žmonės be rei-ka-lo gailis atimamų tų kelių hektarų; po metų, gal po kitų vis tiek visus atims ir į kolchozus suvarys. Rusijoj, sakė, jau kada visus suvarė; tas pats bus ir čia. Matyti, žmogus žinojo, ką sakė. Gal prasižiojo ir kam nereikė-jo, kad vieną naktį paėmė ir išvežė. Ir dabar dar nė garso. Greičiausiai ir gyvo nebėra. Tai

tada senelis ir susigalvojo. Sakė, jeigu jau žemę atims, tai atims ir viską. Ir gyvulius, ir trobas, ir lentas kas nors išsivežios. Ne tik lentas, bet ir karstui nebeliks. Žitūriu, vieną dieną išsi-traukė lentų, pasitiesė daržinėje. Dar ir paludėje pilnas pasienis. Kai pasitaikydavo kartu su mal-kom nupirkti gerą rąstą, tuoj į lentas išpiaudavo. Vis norėjo na-mą iš lauko apkalti. Būtų ir šil-tesnis, ir gražiau atrodyti. Ir priebutis jau sukrypęs. Rengėsi naują daryti. Gal būtų jau ir pa-daręs. Bet, kai užėjo rusai, viską atidėjo. Iš karto viskas pasidarė nebe tavo. Iš didesniųjų atėmė po gabalą žemės, liepė atiduoti paskutinį grūdą. Kas neatidavė, į kalėjimą. Sykį mokytojas paty-liais pasakė, kad žmonės be rei-ka-lo gailis atimamų tų kelių hektarų; po metų, gal po kitų vis tiek visus atims ir į kolchozus suvarys. Rusijoj, sakė, jau kada visus suvarė; tas pats bus ir čia. Matyti, žmogus žinojo, ką sakė. Gal prasižiojo ir kam nereikė-jo, kad vieną naktį paėmė ir išvežė. Ir dabar dar nė garso. Greičiausiai ir gyvo nebėra. Tai

tą. Vienas bus jam, kitas man. Senelė šnekėjo gale karsto pritūpusi, dėliojo obuolius į vis didėjančią kaupą, o aš stovėjau priešais, turbūt nemirksėdama žiūrėjau į ją, į karstą kupiną obuolių ir nė vieno žodelio nepraleidau pro ausis. Giliai viduje, gal net pačio širdy jaučiau, kad nepitinka obuolius į karstą krauti. Kas, kad jis tuščias, kas kad jis naujas ir joks numirėlis jame nėra gulėjęs, bet juk pa-darytas tik numirėliui. Kai sene-lis obliavo lentas, matavo, piaus-tė ir kalė, jis tikrai negalvojo apie obuolius, bet apie save patį ir senelę. Užtat ir galvojo pa-daryti abiem po vieną. Statė kaip namus: vieną sau, kitą jai. Jei žinotų, jog abu mirs tą pa-čią dieną, gal padarytų vieną didelį, kad abu galėtų tilpti.

Tokių minčių buvo pilna gal-va, bet neprasiziojau pasakyti nė vienos. Jeigu ir būčiau prasi-lėzios, gal nebūčiau radusi tokių žodžių, kuriais būčiau galėjusi pasakyti, kas galvoje. Kai mintys į galvą ateina, joms žodžių ne-reikia.

— Bet ką aš čia šnekū, lyg savo metų moteriškai, — nutrau-kė šneką senelė. — Einam žemyn. Sumesim krepšius į ka-marą ir žiūrėsim ko nors užkās-ti. Juk ir tavo pilvukas tikrai gurgia. Ne juokai, tiek obuolių į krepšius sudėjai.

— O senelė ant aukšto sukėlei ir ...

Norėjau pasakyti: ir į karstą

sudėjai. Bet žodžiai nelindo pro lūpas. Gal ir senelė tą pastebė-jo, tik neparodė nė blakstienos virptelėjimu. Paėmė už rankos, parodė, kaip reikia kopėčiom žemyn lipti.

Žemyn lipti buvo daug sunk-iau. Mėginau lipti žiūrėdama į priekį, bet senelė neleido. Taip, sakė, galiu greitai nukristi. Rei-kėjo lipti atbulą. Ji pati pirma lipo ir mane prilaikė, net dreb-čias kojas rankomis pataikė ant skersinių. Buvo baisu, bet sukdau dantis, kad neparody-čiau baimės, ir lipau. Nuo pusės kopėčių nebebuvo taip baisu, tik kojos vis nenustojo drebėju-sios.

Kai sunešė į kamara liku-sius, man pridėjo lėkštę šutint-os rūgščios grietinės, pripylė stiklinę pieno ir atriekė gelsvo kvietinio ragaišio, o sau įsidė-jo žalių raugintų kopūstų, apipy-lė sėmenų aliejus, pasiėmė iš puodo porą su lupenomis virtų bulvių. Abi susėdom prie stalo. Senelė lupė bulvę, o aš žiūrė-jau akis išplėtusi į ją ir į kopūst-us. Ant aukšto per jos šneką kažin kas sujudėjo širdyje, ir aš staiga nebenorėjau nuo senelės skirtis. Ne tik buvimu, bet ir nie-kuo kitu. Net ir valgiu.

— Valgyk, valgyk, nebijok. Grietinės puode dar daug yra. O jei matysim, kad baigiasi, nau-jos prasišutinsim, — ragino.

— Aš noriu, kad valgytumėm abi kartu.

— Abi kartu ir valgom.

— Bet ne tą patį. Aš noriu tą patį valgyti.

— Nori kopūstų su bulvėm?

— Noriu.

— Tai kabinkim abi. Imk bulvę. Aš nusilupsiu kitą, — iš-tiesė švariai nuluptą gelsvą bulvę.

— O paskum abi valgysim grietinę ir gersim pieną?

Senelė pažiūrėjo ilgomis, lyg norėjo ką sakyti, atgalia ranka pasiėmė nuluptą bulvę, bet nieko nepasakė.

— Abi? Gerai? — spyriau.

— Galėsim ir abi, — sutiko ir tuoj pridėjo. — Bet kai aš pradėsiu, ir tai nedaug teliks.

— O kai aš pradėsiu, tai sene-lei nieko nebeliks. Pamatysi.

Pasikabinau pilną šakutę ko-pūstų, įsidėjau į burną ir užsi-kandau bulvę. Kopūstai buvo rūgštūs, aliejus lyg ir karstelė-jęs, bet valgyti buvo galima, o po kelių kąsnių net ir skanu pa-sidarė. Kitą bulvę jau ir pati nu-silupau.

— Dabar imsim grietinę, — pastūmiau lėkštelę su grietine arčiau senelės, kai jau buvom pabaigę kopūstus ir lėkštelėje li-kusį aliejų viena per kitą išdąžė.

— Kad aš, Dalyte, jau kaip ir soti, — norėjo atsakyti senelė, bet aš buvau pasiryžus draugys-tę laikyti ligi galo.

— Tai ir aš jau būsiu soti, — labai rimtai pasakiau.

— Oi tu, Dalyte, Dalyte! At-rodą, kad su tavim bus daug bėdos, — plestelėjo rankom se-nelė.

— Visiškai nebus. Abi valgy-sim kartu, ir nebus, — atšoviau.

Perlaužiau ragaišio riekę per pusę. Vieną pusę, užtepusi grietine, padėjau senelėi, kitą užsitiesiau sau. Atsikandau ką-snį, užsigėriau pienu, pastūmiau stiklinę senelei.

— Dabar tu, — pasakiau.

Ji irgi atsikando ir užsigėrė. Man tas labai patiko. Atrodė, kad abi žaidžiam labai gražų žaidimą, tik buvo keista, kad se-nelės akyse pasirodė ašaros.

— Ar skaudu kas? — paklau-siau.

— Kas čia skaudės. Nieko ne-skauda, — apkabino mane ir pri-spaudė prie krūtinės.

Po valandėlės pasakė:

— Ar gali atnešti žabelių? Žiūrėsim ko nors pietų. Sene-lis grįš išalkęs.

Tada per kelis akimirksnius užmiršau senelės akyse pasi-rodžiusias ašaras, atsinešiau žabų kūlaitį, jį pasileidusi, sma-giai plepėdama, kursčiau ugnį, o senelė sukosi apie puodus. Bet dabar jas atsimenu. Atsime-nu, ir rodosi, kad suprantu, ko-dėl jos buvo pasirodžiusios. O gal tik manau, kad suprantu.

Kai subarškėjo kieme ratai ir pro langus šmestelėjo ark-liai, senelė man kumštelėjo:

— Bėk pasitikti senelio. Jis grįžta turbūt ratuotas. Padėsi su-nešti.

(Bus daugiau)

FATIMOS MARIJA IR LIETUVIAI

Mylimieji Kristuje,

Metuose yra švenčių ir dienų, kurias tikintieji privalo švęsti ar tinkamai jas paminėti. Vieną tokių dienų kasmet mini svetur gyvenę lietuviai. Toji diena yra gegužės 13-oji. Pirmiausia ji primena Švč. Marijos apsišėkimo pirmąją dieną 1917 Fatimoj. Lietuviam ji taip pat primena ir 1951 gegužės 13, kada lietuviai vyskupai, vadovaujami arkivysk. Juozapo Skvirecko, pavedė lietuvių tautą Švč. Marijos globai, paaukodami ją Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. To pasiaukojimo ir atgailos reikalo patį apsišėkusi Dievo Motina, kad atitolintų Dievo bausmes, kurios gresia žmonijai dėl jos nusikaltimų ir bedievybės įsigalėjimo. Malda ir atgaila yra tos dvasinės priemonės, kurios nupuolusius žmones grąžina į tiesų kelią ir atgaivina juose Dievo malonę.

Gegužės mėnuo yra skirtas Marijos garbinimui. Palaikymas tad tą gražų paprotį, kuris mūsų tėvynėje taip giliai buvo prigijęs. Negalėdami dalyvauti bažnyčioj, patys suorganizuo- kim gegužines pamaldas savo namuose, pasikviesdami ir savo kaimynus. O gegužės 13-ąją visi atnaujinkim savo pasiaukojimą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai, padarydami šią dieną maldos ir atgailos diena. Per Nekal- tosios Dievo Motinos užtarimą nuoširdžiai prašykim Viešpatį, kad Jis išlaikytų Lietuvą krikščionišką ir kad jos gyventojai po skaudžių bandymų atgaun- tų tikėjimo laisvę, o tauta savo nepriklausomybę.

Dievo palaima ir Švč. Marijos globa tebūna su Jumis!

Antanas Deksnys
Vakarų Europos lietuvių
vyskupas

Akmens parapijos medinė bažnytelė su senoviška varpine. Ši parapija yra mažiausia Lietuvoje, priklauso Kaišiadorių vyskupijai.

AUKOS LIETUVAI SCRANTONO VYSKUPIJOJ

Scrantono vyskupas J. Carroll McCormick Lietuvos nepri- klausomybės deklaracijos še-

šiasdešimtmečio proga savo vyskupijos parapijom išsiuntinė- jo laišką, kuris buvo skaitomas bažnyčiose vasario 11 ir 12.

Pažymėjus, kad Bažnyčia per šimtmečius gynė žmogaus teis- sėtas laisves, laisvę apgailestau- jama, kad ne visa žmonija tomis laisvėmis gali džiaugtis. O Lie- tuvoj „girdėti tik skambančios grandinės, užnertos okupanto“,

Rašoma:
„Lietuvos Katalikų Religinė Šalpa yra paguodos šaltinis ir dvasiškas penas mūsų kenčian- tiem broliam, labai padedąs jiems išlaikyti dvasišką ir kū- nišką naštas.“

Lietuvos Katalikų Religi- nės Šalpos direktorius Jo Ekscelencija vyskupas Vin- centas Brizgys prašo suteikti jam padaršinimą per jūsų maldas dvasiškai stiprybei. Taip pat jis prašo finansinės pagalbos padėti Lietuvos žmonėms, kurie šios pa- galbos yra gyvybiškai reikalingi. Iš tikrųjų ši finansinė pagalba padeda vyskupui Brizgini siųsti užjūrin religinę literatūrą, litur- ginius ir medžiaginius reikme- nis tiem tvirtim katalikam pa- dėti išlaikyti tikėjimą švie- sės savo širdyse.

Pasitiekdamas lietuvių para- pijų charakteringu dosnumu mūsų vyskupijoj, aš esu tikras, kad jūs vėl šiemet atsakysit savo dosnumu šiam vertingam rei- kalui.“

Scrantono vyskupijos kata- likų bažnyčiose aukos Lietuvai buvo renkamos vasario 18 ir 19.

sak žydų, diena prasidėdavo ir baigdavosi saulėlydžiu, ir net dienos dalis buvo laikoma pilna diena. Taip laikotarpis tarp Jė- zaus mirties penktadienio po- pietį ir prisikėlimo anksti sek- madienio rytą buvo skaitomas trimis dienomis. Tačiau posakis „trečiąją dieną“ turi ne vien chronologinę, bet ir teologinę prasmę. Ozėjo knygoje skaito- me: „(Dievas) atgaivins mus

Žymių Lietuvos didikų Katkevičių koplyčia Tytuvėnuose.

WORCESTER, MASS.

Maldos diena

A.L.R. Katalikų Moterų S-gos 5-ta kuopa balandžio 23 prave- dė Maldos dieną mūsų koloni- joj prašant Dievą, kad arkivysk. J. Matulaitis greičiau būtų pa- skelbtas šventuoju ir per jo už- tarimą Lietuva greičiau sulauktų laisvės. Buvo meldžiamasi ir ki- tomis intencijomis.

Sajungietės, Nevėžio ir Nerin- gos tuntų skautai ir skautės, LB jaunimo tautinių šokių sam- būris Žaibas, Dr. V. Kudirkos šaulių kuopa ir kitos organizaci- jos rinkosi į Šv. Kazimiero pa- rapijos salę ir organizuotai vyko į bažnyčią.

Mišias koncelebravo klebonas kun. A. Miciūnas, MIC, vikaras kun. B. Uždavinys — Moterų s-gos centro valdybos dvasios vadas ir kun. prof. St. Yla — Putnamo N.P. Marijos seserų kapelionas. Dalyvavo ir kun. J. Bakanas. Apie arkivysk. J. Ma- tulaitį pamokslą pasakė klebo- nas. Po mišių vikaras pasakė trumpesnį pamokslą anglų kal- ba. Giedojo Šv. Kazimiero para- pijos choras, vadovaujamas O. Keršytės. Solo giedojo V. Rože- vičius.

Moterų s-gos 5-ta kuopa sten- gėsi šią Maldos dieną pravesti plačiu mastu. Išsiųsti laiškai į Vokietiją, Kanadą, Italiją, centri- nį Afriką, siekiant net Sibire iš- tremtuosius. Pasiųsti laiškai ir JAV lietuvių kolonijom, parapij- om. Kreiptasi į mūsų vyskupi- jos kolegijas, gimnazijas ir mo- kyklas, Skelbta per lietuvių radi- ją. Rašyta į vietinius amerikie- čių laikraščius: Catholic Free Press and Worcester Telegram. Pagal centro valdybos nurody- mą naudojome ir telefoną.

po dviejų dienų, pažadins mus trečią dieną, ir mes būsimę gyvi- jo akivaizdoje“ (6,3). Ozėjas, Dievo pranašas, guodžia nuliū- dusius vilties žodžiu: „trečią- ją dieną Dievo galybė mus atgaivins.“ Jėzaus Kristaus pri(si)kėlimas taip pat buvo su- prastas kaip Dievo galybės veiksmas. Juo Kristus ne tik at- gaivintas, bet ir išaukštintas. Todėl Paulius sako, kad Raštai „kūnu kilusių iš Dovydo giminės, šventum Dvasia ir prisikėlimu iš numirusių pristatytą Dievo Sūnumi didžia galia, — Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį“ (Rom 1, 3). Jėzaus prisikėlimo diena krikščionims buvo ypatinga šventė. Pvz., Paulius liepia ko- rintiečiams: „Kas pirmąją sa- vaičės dieną kiekvienas iš jūsų teatideda sutaukęs kiek galėda- mas, kad rinkliavos neprasidėtų tik man atvykus“ (1 Kor 16, 2). Tai rodo, kad krikščionys buvo papratę rinkti garbinimui pir- mąją, ne septintąją savaitės dien- ą, kaip buvo įprasta žydijoje. Pirmoji savaitės diena buvo pri(si)kėlimo diena arba, anot Apreiškimo knygos, „Viešpaties diena“ (Apr 1, 10).. Tikėjimas pri(si)kėlimu buvo vienas pa- grindinių skirtumų tarp žydiškų- jų ir krikščioniškųjų bendrijų. Tuo pagrindu žydai, atsivertę krikščionybėn, ėmė nebepaisyti subatos šventimo įstatymo, kuris buvo būdingas žydams.

Pri(si)kėlimo tiesa yra Pau- liaus evangelijos širdis. Nenuo- stabu, kad jis taip jaudinosis, kai Korinte imta abejoti prisikėli- mu. Gindamas prisikėlimą, Pau- lius panaudoja ir fariziejų moks- lą, ir helenistinės filosofijos pa- grindines prielaidas, kurios buvo žinomos pagonims. Fariz- ziejai, o Paulius buvęs vienas iš jų, tikėjo kūno prisikėlimu iš nu- mirusių. Nors prisikėlimo sąvo- ka negali būti aiškiai paliudyta šventraščiu (ji minima tik pra- bėgomis Dan 12,2), fariziejai tvirtino, kad šio amžiaus pabaig- oje Dievas prikels visus miru- sius, atlygins teisiesiems ir nu- baus nedorėlius. Fariziejų At- baigos Amžiaus samprata ne- buvo vienalytė. Kai kurie fariz- ziejai laukė mesijinio karaliaus, kuris ateisias Atbaigos Amžiuje ir sukurs žemėje Dievo kara- lystę. Paulius, tapdamas krikš-

Statomas paminklas

Dr. V. Kudirkos šaulių kuopa Šv. Kazimiero parapijos švento- rių Worcesterio lietuvių vardu statys paminklą, kuris bus de- dikuotas visiem kovotojams, žu- vusiems už Lietuvos laisvę. Per metus laiko surinkta šiek tiek aukų ir jau galima pradėti staty- bą. Paminklo šventinimas įvyks lapkričio 26, per Lietuvos ka- riuomenės šventę. Lėšų dar trūksta ir statybos komitetas kreipiasi su aukų prašymu į vi- sus lietuvius. Aukos nurašomos nuo JAV mokesčių. Aukas siųsti adresu: Lithuanian Memorial Fund c/o St. Casimir's Church, 41 Providence St., Worces- ter, Mass. 01604.

Klubo aukos

Lietuvių Piliečių klubas pa- minklo statybai įteikė 500 dol. auką, o taip pat 1800 dol. pa- aukojo Šv. Kazimiero parapijos mokyklos pataisymam.

Šokių vakaras

Nevėžio ir Neringos tuntų skautai ir skautės gegužės 20, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parke rengia šokių vakarą su va- kariene ir programa, kurią atliks skautai. Visas pelnas skiriamas skautam ir skautėm, vykstan- tiem į 6-tą tautinę stovyklą.

Išvyka

A.L.K. Moterų S-gos 5-ta ku- pa gegužės 21, sekmadienį, ren- gia išvyką į N. P. Marijos seserų vienuolyną ir Matulaičio namus, Putnam, Conn. Kuopos choras seneliams atliks programą. Sese- lių koplyčioj bus aukojamos mi- šios, po jų bus pietūs ir ke- lionė ir Matulaičio namus. Au- tobuse dar yra laisvų vietų. Kreiptis į kuopos pirmininkę P. Hassett 753-0691 ar sekretorę J. Miliauskienę 755-1894.

J. M.

PAULIAUS IŠMINTIES SAMPRATA

(atkelta iš 3 psl.)

apie moters vaidmenį (1 Kor 11, 3,10-16; 14, 34-35); dvasinių do- vanų (charizmų) įvairumą (1 Kor 12, 4-26) ir kiekvienos naudą Bendrijos gerovei (1 Kor 12, 27-31; 14, 1-30); ir pagaliau apie meilės jėgą (1 Kor 13, 1-13). Pasak Pauliaus, meilė — buvi- mas dėl kitų (graikų kalboje *agape*) — yra jėga, kuri atnauji- na žmogų ir veda į Bendriją. Pauliaus himnas meilei buvo, yra ir liks vienu nuostabiausių literatūrinių kūrinių ne tik Nau- jajame Testamente, bet ir pa- saulinėje to meto raštijoje. Ta- čiau, jį rašydamas, Paulius ne- praleidžia progos savo skaityto- jams priminti, kad gyventi vien sau reiškia likti nesubrendę. Subrendusieji gyvena kitiems, gyvena meile. Paskutinės himno meilei eilutės mums atskleidžia Pauliaus ir krikščionių Bendri- jos išminties šaltinį: tai Dievo apreiškimas (1 Kor 13, 12). „Da- bar mes regime lyg veidrodyje, mįslingu pavidalu, o tuomet regėsime akis į akį. Dabar pa- žįstu iš dalies, o tuomet pažin- siu pilnai, kaip ir aš esu pilnai pažintas“ (1 Kor 13, 12). Pil- nas Dievo apreiškimas dar atei- tyje, nes atpirkimo darbas nėra pilnai užbaigtas.

Dievo regėjimas, kuriuo Pau- lius pažino Evangeliją, buvo Prisikėlusiojo Kristaus apreiki- mas (Gal 1, 12-16). Jis teigia, kad tai nėra vienartinis išgyve- nimas, bet kad jis tęsiasi Dva- sioje (2 Kor 3, 4-18). Jis šį Dvasios duotą regėjimą įvaizdi- na, lygindamas su Mozės regėji- mu Sinajaus kalne (Iš 34, 29-35). Mozei grįžtant nuo kalno, kur jis bendravo su Dievu, žmo- nės stebėjosi jo žėrinčiu veidu,

atspindinčiu dievišką šviesą. Dievo žėrėjimas išėjimo knygo- je aprašomas labai vaizdžiai: jis sunkte persunkė Mozės vei- dą, taip, kad jam reikėjo jį pri- dengti, jog žmonės nebūtų pri- trenkti to dieviško spindesio. Paulius savitai peraiškina šį tekstą, sakydamas, kad Mozė prisidengė veidą, slėpdamas nuo žmonių silpnėjantį Dievo žėrėjimą, „kad Izraelio vai- kai nepamatyti jo laikinio spin- desio pabaigos“ (2 Kor 3, 13). Šis Dievo žėrėjimo nykimas, teigia Paulius, nutiko Senąją Sandorą, kurios didysis tarpinin- kas buvo Mozė. Tačiau Naujo- joje Sandoroje Dievo žėrėjimas didėja, ir jo atspindžio pilni vei- dai nėra uždengti gaubtuvu. Priešingai, dieviškasis spinde- sys dabar matomas permaining, kuria žėrėte. Žėri tikintieji, vis labiau ir labiau atspindėdami pirmąją panašumą į savo kū- rėją. Kūrinijos atnaujinimas žmonėse, kurie tiki Dievo darbu Jėzuje Kristuje, jau yra įvykęs faktas (2 Kor 3, 18). Tad Dievo tikslas sukurti žmogų pagal savo paveikslą tampa tikrove. Čia Paulius labai sąmoningai sujun- gia kūrimo pasakojimą (Prad 1, 2,27) su tikinčiųjų atkūrimu Kristuje:

„Pats Dievas, kuris yra taręs: 'Is tamsos tenušvinta šviesa!', sušvito mūsų širdyse, kad pa- žintume Dievo šlovę, spindin- čią Kristaus veide“ (2 Kor 4,6). Apreiškimo šviesa Jėzuje Kristuje atvėrė Pauliui duris į ti- kėjimo kelią. Ji nesiliovė žė- rėjusi jame, jį permainingama vis labiau ir labiau į dieviškąjį pa- veikslą. Tačiau tai nebuvo am- žina plėtotė. Permainos tikslas „tapti panašiu į jį (Jėzų Kristų)“ (Fil 3, 10) jo mirtyje ir pri(si)-

„Štai atskleidžiu jums paslaptį“ (1 Kor 15,51).

Pauliaus išminties sampratoje yra daugiau įžvalgos ir apšvie- timo negu žinių. Nežiūrint to, tikėjimu Paulius priėjo prie svarbių savokų. Jis, pavyzdžiui, nusako, kokiose aplinkybėse bus apreikštas Dievo tikslas vi- satai Atbaigos Amžiaus gale.

Pauliaus eschatologinės pa- slapties pagrindas buvo išgyve- nimas, kuriuo jis dalinosi su ki- tais apaštalais ir pirmaisiais krikščionimis: Jėzus, prisikėlęs iš numirusių (arba Dievo prikel- tas), pasirodė jiems. Pauliui pri(si)kėlimas nebuvo koks mis- tinis regėjimas, bet įvykis „tre- čiąją dieną“ (1 Kor 15,4) po Jė- zaus mirties ant kryžiaus. Pa-

Esame pašaukti aukai ir degi- mui naktį ir tokiais turime pa-

silikti, kol naktis nesibaigs... Tik sielų Karaliui tai žinoma (kur yra tinkamiausias laukas), o mums belieka žydėti ten, kur Jis mus pasėjo. Jei pasėjo mus į skausmo dirvą — žyde- kime skausme, jei į vienatvės — tai vienatvėje, nes Sutvė- rėjas sėja net gražiausias gė- les neprieinamuose kaulų tarp- keliuose, ir jos turi savo vertę, nors jų nemato joks žmogus... Atrodo, kad mūsų tautai pasi- sekė, nes dar ne visur nuvyto skausmo gėlės ir todėl mums dar neuždaryti Gyvojo Vandens šaltiniai“.

Jie kviečia mus visu nuošir- dumu jungtis į maldos ir atgai- los dienų už nusidėjėlių atsiver- timą ir pasaulio taiką bei įpras- minti ją visos tolimesnės veik- los ir viso gyvenimo sukilni- nimu bei pašventimu tame lauke ir toje darbo dirvoje, kur Viešpats mus pasėjo.

K. Vytautas Balčiūnas

Esame pašaukti aukai ir degimui naktį

(atkelta iš 3 psl.)

Būdingi Vlado Lapienio žo- džiai, rašyti žmonai iš kalėjimo: „Esu ramus, kaip niekada. Nie- kam nejaučiu neapykantos nei piktnu. Nieko nebijau.“

O ilgai iškalbėjęs, žiauriai kan- kintas, kalėjimo viršininkams pasakęs, kad laiškus rašys ir su- jais kalbėsia tik lietuviškai, Pa- lius Plumbas rašo: „Galimas da- rykas, kad jie vėl, kaip praėjusi- ais metais, panaudos prieš mane smurtą — laužys rankas, daužys galvą ir su antran- kiais tampys į karcerį, tačiau juk tam mes ir sėdime lageriuose, tam mus ir kankiniais vadina ir dažnai net kaip pavyzdį ima. Manau, kad su Dievo pagalba galima viską pakelti ir bet koki- mirties būdą priimti. Svarbu vi- su gyvenimu ir visą laiką būti tam pasiruošus. Gyvename lem- tingą amžiaus metą, kada joks krikščionis neturi teisės ne tik prekiauti savo sąžine, bet ir nau- dotis gyvenimo malonumais.

(Bus daugiau)

LIETUVIŠKOS CHICAGOS PRAEITIS

JURGIS GLIAUDA

Lietuviškoji Chicaga yra vienišas pasaulis, tokios gausios iliustracinės medžiagos (130 nuotraukų) 230 puslapių tarpe. Tai tobula informacinis leidinys, gabiai suliejęs istorines detales į vieną sandariai suglaustą dėstymą. Kelių dekadų lietuvių gyvenimas Chicagoje praeina pro skaitytojo dėmesį kaip skaidrių paradų ekrane — tai nelyginant atskiros tautos, Chicago lietuvių, tokia gaivalinga istorija su savo žydėjimo periodais, su tragiškais smūgiais iš nelauktų pozicijų, su vargų bei praradimų sunkmečiais, su ryškių asmenybių nuopelnais.

Knyga — nelyginant tiltas tarp praeities ir nūdienos. Savotiškai suskamba iš jos turinio garsus dr. Jono Basanavičiaus posakis, paskolintas iš romėnų ir išspausdintas pirmame Auszros numerio: žmonės, nežina savo istorijos, prilygsta vaikams. Kitomis akimis lietuviškos Chicago praeitį pažinęs asmuo žiūrės netgi į lietuvių iniciatyva pastatytus pastatus, paminklus, gatvių ir aikštinių panoramą.

Praeities pažinimas apdengia tuos objektus nepalyginamo praeities žavesio skraiste. Sužinome daug daugiau. Sužinome istorijos bėgsmę vis toliau einančių epizodų pilnybę. Visuomeninio gyvenimo apžvalga rodo, kad lietuvių teisininkų, medicinų, žurnalistų, verslininkų, prekybininkų sąjungos kūrėsi ir žydėjo Chicagoje Lietuvai dar savo nepriklausomybės neatstojus. Kad Chicago advokato J. Bagdžiūno-Borden įstaigoje gimė vėliau realizuotas sumanymas dovanoti Lietuvai Laisvės Varpą. Kad Chicagoje Darius ir Girėnas pradėjo planuoti nemirtingą Lituanikos skrydį. Kad toje pat Chicagoje tik vieneriais 1919 metais parduota bonų Lietuva iš karo suirutės atstatyti už 1,800,000 dolerių, o buvo tai ekonominių sunkumų metai...

Didžiulis tautinio brandumo išlaikymas niekad nebuvo Chicagoje prigesęs. Palyginus su kitomis tautinėmis mažumomis, lietuviai buvo bene pats kiečiausias rėšutas, tautiškai konservatyvus, nuolat juntęs tautinės atgaivos dvelkmę iš tolimos Lietuvos. Tais idėjiniais teltais iš praeities tvirtovių tebesilaiko ir nūdienės Chicago lietuvių, jau silpninama bemaž snobiska pasiturinčiųjų emigracija iš vidurinės lietuvių tvirtovių ir tolimus didmiesčio priemiesčius.

Kaip kiekvienai imigracinei mažumai būdinga problema, de-naturalizacija ir tautinių savybių praradimas palietė, aišku, ir lietuvių. Bet vis dar stiprus prisirišimas prie savo tautinių pamatų — tai sugebėjimas dargi verslus nuspulvinti tautinio atgyvumo spalva, religijai ilgam išlaikyti tautinės veiklos rėmuose, politikai vis remtis lietuvišku reikalu.

Ką bekalbėti apie ištikimybę lietuvių bei visuomeninėse ir kultūrinėse organizacijose, nesuskaitomose klubuose, draugijose, sambūriuose? Juk stambius ir smulkius savo telkinius Chicago lietuvių vis išlaiko kompaktiškus, paversdami juos lietuvių tvirtovėmis. Stovėdami arti to reiškinio, jie laiko jį eiliniu, paprastu ir nepastebimu.

Iliustracinė šio veikalo medžiaga bylotų byloja apie lietuvių entuziazmą kurtis nuosavose pastogėse — jie apstatė senas slėnio dykynės gražiomis gatvėmis, apsigyvenę anam periodui būdinguose patogiuose mūriniuose. Vešlūs parkai išaugo ir žaliais landšaftais išpuošė businessą, senų skerdyklų tvaiiko pripildytą Chicagą. Judina gatvių monotonią verslų ir prekybų išradimų. Bankai, paroduotuvės, išmanus ir drausmingas tvirto darbo pasiūlų faktorius — visa tai didi lietuvių tautos dalis Amerikos klestėjimo ir pažangos procese.

Tai nėra patriotiniai ditirambai Chicago lietuvių, bet įvai-

rių išpūdžių santrauka, gauta susipažinus su "Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago" albumo turiniu. 130 rečiausių nuotraukų ir senųjų tekstų iliustracijos itin patalino puikiam reportažui. Dėstymo būdas geras savo kondensuotumu, vaizdingumu, dėmesiu detalei, apibendrinimams ir išvadoms. Tai žodžio ir iliustracijos sandaros estetika.

Iliustruotoji istorija vienodai susidaro iš žodžio ir paveikslo. Tai spėjame, kunigo Algimanto Kežio, SJ, idėja, stojusi čia realybe. Nors ir gaila, kad knygų leidybos idėja atitraukė jį nuo istorinių, dokumentinių filmų gamybos, bet džiugu, kad idėja apsiėmė kitaip: gimė iliustruotoji istorinė dokumentacija.

Šis veikalas, kaip du prieš jį pasirodę, primena kelionę muziejaus salėmis, kur lakoniškas tekstas po objektu ar šalia objekto teikia betarpiško ir plataus pažinimo efektą.

Prof. Dovydas Fainhauzas užsirekomendavo šiam veikale kaip gabus istorinio proceso vaizduotojas, kaip istorinių faktų pristatymo populiarizatorius.

(David Fainhauz — Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago. 1977. Išleido Lithuanian Library Press, Inc. 230 psl. Kaina 20 dol.)

rių išpūdžių santrauka, gauta susipažinus su "Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago" albumo turiniu. 130 rečiausių nuotraukų ir senųjų tekstų iliustracijos itin patalino puikiam reportažui. Dėstymo būdas geras savo kondensuotumu, vaizdingumu, dėmesiu detalei, apibendrinimams ir išvadoms. Tai žodžio ir iliustracijos sandaros estetika.

Iliustruotoji istorija vienodai susidaro iš žodžio ir paveikslo. Tai spėjame, kunigo Algimanto Kežio, SJ, idėja, stojusi čia realybe. Nors ir gaila, kad knygų leidybos idėja atitraukė jį nuo istorinių, dokumentinių filmų gamybos, bet džiugu, kad idėja apsiėmė kitaip: gimė iliustruotoji istorinė dokumentacija.

Šis veikalas, kaip du prieš jį pasirodę, primena kelionę muziejaus salėmis, kur lakoniškas tekstas po objektu ar šalia objekto teikia betarpiško ir plataus pažinimo efektą.

Prof. Dovydas Fainhauzas užsirekomendavo šiam veikale kaip gabus istorinio proceso vaizduotojas, kaip istorinių faktų pristatymo populiarizatorius.

(David Fainhauz — Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago. 1977. Išleido Lithuanian Library Press, Inc. 230 psl. Kaina 20 dol.)

Margučio namai Chicagoje. Iš knygos "Lituanians in Multi-Ethnic Chicago".

Atsiųsta paminėti

ARKIVYSKUPAS MEČISLOVAS REINYS. Išleido Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga. Monografijos rėmėjai: prel. Juozapas Antanas Karalius, dr. Jonas ir Bernadeta Reiniai, Algirdas Čepėnas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. 1977. Iliustruota nuotraukomis. 248 psl. Kaina: kietais viršeliais 7 dol., minkštais 6 dol. Užsisakant per Liet. Krikšč. Demokratų S-gos centro komitetą ne mažiau kaip 5 knygas, duodama 25 procentų nuolaida (c/o Ad. Viliušis, 4050 S. Campbell, Chicago, Ill. 60632).

Pradžioje — Vyt. Bagdanavičiaus žodis apie šios knygos autorius ir arkivyskupą Reinį (1884. II.5-1953.IX.8). Jame rašoma:

"Ši knyga yra verta dėmesio dviem atžvilgiais: viena, kad ji pateikia medžiagą apie vieną šviesiausių, labiausiai vispusiškų ir energingiausių nepriklausomo Lietuvos gyvenimo žmonių, arkivyskupą Mečislovą Reinį, ir antra, kad ji yra parašyta žmogaus okupuotoj Lietuvoje, tokiu būdu suteikdama mums vaizdą, kas ten apie jį yra manoma ir kaip galvojama apie nepriklausomos Lietuvos gyvenimo laikotarpį bei apie tikėjamą persekiojimą dabartinėje Lietuvoje. Dėl suprantamų priežasčių šios knygos autorius negali būti žinomas."

Knygoje yra šie septyni skyriai: Vaikystė, jaunystė, studijos, Pirmasis darbo baras Vilniuje, Nepriklausomoje Lietuvoje, Vyskupas koadjutorius ir visuomenės veikėjas, M. Reinys — arkivyskupas ir Vilniaus apaštališkasis administratorius, Lietuvos vyskupai kovoje už Lietuvos Katalikų Bažnyčią prieš Tarybų valdžią, Arkivyskupas M. Reinys Vladimiro kalėjime.

Peter Suchenwirt — ŽYGIS I LIETUVĄ. Istorinė poema iš 1377 metų. Vertė A. Tyruolis. Viršelis ir vinjetės P. Jurkaus. Išleido Karys, Brooklyn, N.Y. 1977. Spaudė Pranciškonų spaustuvė. 36 psl.

Šiame leidinyje, pateikdamas poemos vertimą, vertėjas pateikia žinių ir apie jos autorius ir kūrinius:

"Po 1343 m. kryžiuočių ordinas bandė suduoti Lietuvai lemiamą smūgį. Tam nepavykus, magistras Dusemeris apsišprendė Lietuvą varginti nedideliais ir dažniais puldinėjimais. Vienas iš tokių užpuolimų įvyko 1377 m. rugsėjo mėn., vos tik neseniai Algirdui mirus ir Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Albrechto III noras įsigyti riterio titulą tokio žygio metu. Tas žygis buvo jungtinis, dalyvaujant ir ordino magistrui Vinrichui iš Kniprodes, truko 8 dienas, ir jo planas buvo išdirbtas pagal ordino programą. — Šį žygį i Lietuvą vaizdžiai aprašė keliaujantis austrų poetas, didikų herbų dainius Petras Suchenwirtas, pats tame žygyje dalyvavęs kaip savo mecenato kunigaikščio Albrechto III globotinis. Suchenwirtas iš tikrųjų yra pravardė ir reiškia ponų arba valdovų lankytąją. Apie jo gyvenimą nedaug kas žinoma. Gyvenęs 1320-1395 m. laikotarpyje. (...) — Šis kūriny yra vienintelis istorinis šaltinis apie tą 1377 m. žygį i Prūsų ir Lietuvą (Prūsijoje buvo vaizduojama, o Lietuvos kovota). Jis vaizdžiai parodo kai kurias Žemaičių krašto geografines savybes, pav. dykrą arba neįžengiamą girią, jų gynimosi būdą, kryžiuočių siautėjimą krašte."

Poemos vertimas kruopščiai atliktas. Knygutė gražiai išleista, be korektūros klaidų.

Eilavimo forma — dvieliai: Kai buvo metų užbaigtų Skaityta trylika šimtų Irėjo dar neužbaigti Septyniasdešimt septinti...

KAS ATITAIŠYS DIDELĘ SKRIAUDĄ?

Kurį laiką labai judriai veikęs Lietuvos Foto Archyvas, prisiglaudęs pas jėzuitus Chicagoje, 1976 persiorganizavo į Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidyklą, kuri jau išleido keletą vertingų didelio formato anglų kalba knygų, gražiai pristatydama lietuvių atsiekimus kitautai.

Su naujausia tos leidyklos knyga — Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago — visuomenė buvo supažindinta sausio 29 Jaunimo Centre. Knygos autorius — dr. Dovydas Fainhauzas. Jam talkino keli kiti redaktoriai, vertėjai, patarėjai, dailininkai, fotografai ir t.t.

Knyga pagrindinai atskleidžia lietuvių įvairų įnašą į Chicago gyvenimą, taip pat jų dideles pastangas padėti Lietuvai opiuosais reikalais. Suminėti žymiausi lietuvių veikėjai ir jų darbai. Deja: jei knygos paruošimasėjo per tiek daug rinkinių rankų, kaip galėjo būti nepastebėta, kad ten nėra a.a. Leonardo Šimučio, kuris buvo lietuvių ir katalikų viso veikimo pagrindinė ašis per visą savo ilgą amžių. Netgi buvo nepriklausomos Lietuvos paskutinio seimo narys.

Tai skriauda ne tik velionio artimiesiems, ne tik Amerikos katalikams, bet ir visiem lietuviams. Dėl to ne tik tos puikios knygos vertė visiškai sumažėja, bet taip pat ir jos vyriausio redaktoriaus bei visų pagalbininkų prestižas ir jais pasitikiėjimas labai nukentėjo. Jei knygoje yra Vaidyla, Grigaitis, tai kaip galima nepasigesti Simu-

čio? Jie visi trys, nežiūrint pasaulėžvalgos skirtumų, visada sutardavo Lietuvos reikalus ir visi visur, kur tik buvo galima, tais reikalais darydavo demaršus.

Knygos leidyklai ta pačia proga buvo įteikta ir mecenato kun.

dr. Juozo Prunskio tūkstančio dol. premija. Savo kalboje jis labai apgailestavo tokių grubų redaktorių ir visų bendradarbių neapžiūrėjimą.

Kaip ir kas tą skriaudą atitaisys?

B. Vitaitis

Knyga apie lietuvių tautinius drabužius

Dailininkai Antanas ir Anastazija Tamošaičiai, žinomi tautinio meno specialistai ir puoselėtojai, paruošė knygą anglų kalba apie lietuvių tautinius drabužius. Knyga vadinasi LITHUANIAN NATIONAL COSTUME. Iliustruota autentiškų drabužių spalvotais paveikslais bei paaiškinimais apie audimo būdus. Be to, pateikiama ir įvairios istorinės medžiagos apie mūsų tautinį drabužį. Tai yra rimtai paruoštas veikalas, savo kultūrinį įnašą svarbus ne tik lietuviams, bet ir angliškai kalbantiems, įdomus ir naudingas bibliotekom, universitetams bei kitoms institucijoms.

Knyga leidžia neseniai įsteigtas Lietuvos Tautodailės Institutas, šiuo metu renkęs aukas bei prenumeratas. Knygos kaina — 25, o garbės prenumerata — \$100 ir daugiau. Visi asmenys ir organizacijos, paaukoję bent po \$100, bus suminėti knygos priede.

Tikimasi gauti iš Kanados valdžios piniginę paramą, tačiau nemažą sumą reikia ir patiems sutelkti.

Knyga pasirodys šiais metais. Ją galima užsisakyti iš anksto, čekius rašant Lithuanian National Costume vardu. Adresas: Marija Vasilauskienė, 51 Smithfield Drive, Toronto, Ont. M8Y 3M1, Canada.

Nuoširdžiai dėkojam už šios knygos leidimo parėmimą. Irena Meiklejohn Knygos leidimo vairo komiteto pirmininkė

— Lietuvių kalbos ir kultūros paskaitas Tėvų rosiniečių kolegijoj Domidossoloj, Italijoj, italiam studentam skaito kun. Tassius Ereminas. Šis jo darbas buvo taip sėkmingas, kad dabar dėstyti lietuvių kalbos kurso studentams jį pakvietė ir Milano katalikų universitetas. Italų susidomėjimą lietuvių kalba skatina jos didelė reikšmė lyginamosios kalbotyros moksle.

— Aleksandra Vaisiūnienė, bendradarbiaujanti išeivijos lietuvių spaudoje, priimta nare į Lietuvių Žurnalistų Sąjungą. Ji gyvena Caracas mieste, Venecueloje, ir yra Venecuolos LB valdybos korespondentė.

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

RENGIAMOS TORONTE, KANADOJ
1978 BIRŽELIO 28 — LIEPOS 3

VYKS ŠIE RENGINIAI:
PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMAS
V-JI KANADOS IR JAV LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ
PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

TUO BUS PAMINIMOS LIETUVOS VALSTYBĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 60 METŲ IR TAUTINĖS OLIMPIADOS KAUNE 40 METŲ SUKAKTYS

KVIEČIAME Ruoštis ir dalyvauti!
Jūs esate laukiami!

PLD ORGANIZACINIS KOMITETAS
1011 COLLEGE ST., TORONTO, ONT.
CANADA M6H 1A8

PENKI DIDIEJI LIETUVOS VALDOVAI KULTŪROS ŽIDINY Nauji skulpt. V. Kašubos kūriniai (5)

Svečiuose pas riterį Kęstutį

Visai skirtingom nuotaikom nei pirmieji trys medalijonai prakalba ketvirtasis, skirtas Lietuvos valdovui Kęstučiui.

Jis to paties dydžio, kaip ir visi kiti, taip pat apskritimo krašte įrašyta KĖSTUTIS DIDYSIS LIETUVOS KUNIGAİKŠTIS. Panašiai iš apskritimo išvedami drabužiai, kad apskritimo linija būtų sulaužyta ir sudramatinta. Bet vis dėlto iš medalijono praskamba lyg kokia senoviška rami muzika, kur daug pasikartojimo, lyg kokia senoviška daina, kuri yra ilgesinga ir kilni. Juk tai riteris žvelgia į mus!

Atsigręžęs į Lietuvą

Dar kartą pereikime per medalijonus, kad šis ketvirtasis būtų mum labiau suprantamas, kad pajustumė, kaip subtiliai skulptorius moka kalbėti savo formomis.

Pažvelgę į Mindaugą, pirmiausia pajuntame jo jėgą, didybę, net rūstumą. Iškelta šarvota ranka, kalavijas, didelis krūtinės šarvas, ant galvos irgi neįveikiamas šalmas, veidas šaltas, nosis prisiplojęs prie ūsų, lyg erelio snapas.

Gedimino medalijone matome paslaptinę, vilionę pas save ir drauge savo jėgos parodymą. Ir čia šarvai, šalmas, kardas, šarmo ir šarvo masė išvystoma į lyg kokią tvirtovę, už kurios stovi valdovas.

Algirdas lyg koks Rytų Bažnyčios šventikas atsisuka, iškelia savo valdžios lazda — skeptrą ir sušunka: čia Lietuvos valdovas, puošnus ir galingas. Nors jis jau paveiktas Rytų kultūros, bet prie jo krūtinės, kaip koks ordinas, skamba senoviška lietuviška sagė. Bet ir jo krūtinės šarvas — sunkus, asketiškas, pilnas jėgos.

Visi pirmieji trys valdovai — Mindaugas, Gediminas, Algirdas — yra pasisukę į dešinę, į Rytus, Kęstutis gi jau yra atsigręžęs į kairę, į Vakarus.

Algirdas valstybę statė Rytuose, o Kęstutis — Vakaruose. Jam teko gerai Vakarus pažinti per vokiečių ordina, pažinti riterių papročius ir krikščionybę. Kaip Algirdas jungė Rytų kultūrą su lietuviškąja kultūra, taip Kęstutis vakarietiškoji kultūra su lietuviškąja kultūra. Jis nepasidarė krikščioniu, bet jam buvo mieli riterių papročiai, nes jis pats buvo taurus riteris.

Atviru žvilgsniu

Riteris neturi paslapties, jis gina tiesą ir nuskriaustąjį. Riteris visada ir visur atspindi gerą ir padaro gyvenimą geresnį. Istorija ir liudija, kad Kęstutis toks buvo — riteris. Jis visada laikėsi savo žodžio, nepuldavo prieš iš pasaly, jam nepranešęs, nes tai neriteriška. Ir jis ne tiek savo fizine jėga valdė žmones, kiek savo orumu, riterišku kilnumu.

Vyt. Kašuba sukūrė Kęstutį atviru ramiu žvilgsniu bežiūrintį tiesiai į priekį. Tas ramumas, kilnumas perduotas visam medalijonui. Jo veidas panašus į Algirdo veidą, nes jiedu broliai, bet — vis dėlto tokie skirtingi. Algirdo veide jaučiasi bizantinės kultūros poveikis, jo barzda sušukuota kaip senųjų ikonų šventųjų, o Kęstutis — laisvas, ramiai bežiūri. Jo barzda ir plaukai — išpuoselėti, užakcentuoti. Tuo metu lietuviai pasižymėjo savo barzdom ir plaukų gausa, tai ir Kęstutis, kuris vaizduojamas toks lietuviškas, turėjo toks būti. Visuose trijuose medalijonuose šalmai tokie dideli, kad jie susijungia su šarvais, Kęstučio šalmas jau sutrumpintas, kad pro geležį matytųsi lietuvių plaukų gražumas.

Ranka ant skydo

Pirmieji du medalijonai turi kalaviją, trečiasis valdovas — su valdžios ženklų skeptru. Čia jau

nebėra nei kalavijo, nei skeptro. Tačiau, pažvelgę į medalijoną, matome, kad ir čia valdovas, ir net galingas valdovas.

Ir šiame medalijone pasikartoją šarvuotos pirštinės motyvas. Tiesa, ranka su geležine pirštine, bet ji taip ramiai padėta ant skydo briaunos. Ranka nei laiko nei graso, ji tik ilsisi. Tai riterio, valdovo ranka. Ji dabar nebaisi, negrasanti, nes ji — ilsisi.

Skydas paprastas, neornamentuotas, lyg kokia mūro siena ativeria Kęstutį nuo žiūrovo žvilgsnio. Skyde įrašyti valdymo metai — 1345-1382. Šalia iškaltas kitas riteris su kalaviju ir skydu. Tai yra paimta iš Kęstučio antspaudų. Kęstutis turėjo bent kelis skirtingus antspaudus, šis iškaltas ženklas atžymi jį kaip žemaičių kunigaikštį.

Skydas sujungiamas su apsiautu. Kokia tai galinga plokštuma, kaip koks valdoviškos pilies mūras. Viršuje — puošni apskrita valdoviška sagė. Ir ji paimta iš lietuviškos senos ornamentikos.

Gausiai ornamentuota

Krinta į akis gausi ornamentika. Kęstutis labiau ornamentuotas nei pirmieji trys valdovai. Pradėkimė nuo šalmo. Jis turi įrežimus, kurie atrodo lyg karoliukai. Užbaigiama apvadu aplink galvą. Ir ten panašu į kokius brangiuosius akmenis.

Ar ne puošni apykaklė po barzda. Labiausiai išpuoštas jo apsiaustas. Čia matome senas lietuviškas sages ir kryželių formos ornamentą, kuris uždengia jo krūtinę. Lyg koks audinys. Tai gali būti kalnys iš metalo, gali būti ir lankstomas šarvas, papuoštas kaliniais. Šonais nueina kiti ornamentai.

Ornamentai sutelkti iš senovės ginklų ornamentų ir apskri-

ŠEŠTOJI BALTISTIKOS STUDIJŲ KONFERENCIJA TORONTE

Gegužės 11-14 Toronto universitete įvyks Baltistikos Studijų Puoselėjimo Draugijos konferencija. Tai bus šeštoji tokia konferencija. Ši draugija (The Association for the Advancement of Baltic Studies) buvo įsteigta 1968. Ji buria profesorius, mokslininkus, studentus ir visus besidominčius Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos ir kitų artimų kraštų klausimais. Konferencijų tikslas — mokslininkams ir visuomenei susirinkimams pasidalinti paskutiniaisiais savo radiniais baltistikos studijose.

Konferencijos metu bus daugiau kaip šimtas paskaitų. Jose bus paliečiamos šios sritys: archeologija, bibliografija, folkloras, viduramžių istorija, dabartinė istorija, socialiniai mokslai (ekonomija, teisė, politika, geografija, švietimas, sociologija) ir t. t. Tarp žymiųjų lietuvių mokslininkų paskaitininkų bus dr. Marija Gimbutienė (Archeologijos Institutas, University of California at Los Angeles) ir prof. Romualdas Mišius (Istorijos skyrius, Williams College, Mass.). Visos paskaitos bus anglų kalba, pusės valandos ilgumo, skaitomos tuo pačiu laiku keloje patalpose. Bus daug įvairumo ir pasirinkimo.

Planuojama po paskaitų turėti susipažinimo vakarą, poezijos vakarą ir iškilmingą balių (šeštadienį, gegužės 13).

Konferencijos metu universiteto Hart House galerijoje vyks dailės paroda, kurioje dalyvaus žymesni Kanados pabaltiečių dailininkai. Paroda tęsis iki birželio 4.

tai iš kitos lietuviškos ornamentikos. Visa suderinta, surikiuota, kad tai vaizduotų taurų riterį, atvirai pasitinkantį žmones. Ir jis jungia dvi kultūras — vakarietiškoji su lietuviškąja, bet labiau pabrėžia lietuviškąją. Tai kultūrai apsaugoti ir išlaikyti jis ir pastato riterio ranką su skydu. Pastato į pirmą planą.

Peržvelgę visą medalijoną, matome, kad autorius turėjo gerai susipažinti su Lietuvos praeitimi, su Kęstučiu, su senovės ornamentais. Ir dar daugiau — pajusti senovės dviasį ir ją prikelti modernioje formoje. Tą ir matome šiame kūriny — lietuviška, senoviška ir drauge modernu.

Belieka susipažinti su paskutiniu šios serijos kūriniu su Vytautu Didžiuoju. Apie tai kitą kartą. (p.j.)

(Bus daugiau)

Ontario Daugiakultūrinės Istorijos Draugija (The Multicultural History Society of Ontario) iš dalies paremia šią konferenciją finansiškai ir skatina visus susidomėjusius lietuvių joje dalyvauti.

Gausiai atstovaukime lietuvių visuomenei. Toronto lietuvių visuomenė yra gausiausia tarp visų pabaltiečių, tačiau ji dažniausiai menkiausiai reprezentuojama pabaltiečių rengimuose.

Dėl platesnių informacijų ir konferencijos registracijos prašoma kreiptis raštu: AABS 6th Conference, 172 Church Avenue, Willowdale, Ontario M2N 4G5.

Rima Zubaitė

Ontario Daugiakultūrinės Istorijos Draugija, Toronto universitetas

Lietuviškame koncerte dainuoja iš k. Sofija Alis — mezzo sopranas, Irena Petkaitis — sopranas, Gražina Aleksandraičius — altas, dr. Izidorius Alis — baritonas.

Kęstutis — Didysis Lietuvos Kunigaikštis. Medalijoną sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. Medalijonas pastoviai pakabintas Kultūros Židiny. Nuotr. A. J.K.

DAINŲ ŠVENTĖ BUS PUIKI

PHILADELPHIA, PA.

Po Danutės Muraškaitės, nuolatinės mūsų parengimų pranešėjos ir kelių valdybų narės, jaukaus įvadinio žodžio balandžio 15 Vilties choras Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje pradėjo koncertą, pavadintą "Laimės vakaru".

Vilties mišrus choras — tai mūsų kolonijos pasididžiavimas. Šiame koncerte jis atliko iškilų repertuarą — dainas ir giesmes, kurios bus atliekamos dainų šventėje Toronte liepos 2.

Pirmoj daly nuskambėjo JAV himnas — F. Key, Kanados himnas — C. Lavalee, Lietuvos himnas — dr. V. Kudirkos, Malda už tėvynę — J. Gaidelio, Dainų dainelės — J. Naujalo, Po aukštų kalnus — K.V. Banaičio, Siūbau paukštelis — J. Zdaniaus, Nurimk, sesut — Jonušo-Jakubėno.

Vyrų choras pasirodė su Lietuva brangi — J. Naujalo, Jau žirgas pabalnotas — J. Dambrausko, Už aukštų kalnų — A. Mikulskio, Augo kieme klevelis — Karoso.

Po pertraukos turėjom malonią staigmeną. Petras Vaškys, Jr., skulptoriaus P. Vaškio sūnus, gražiai pianinu paskambino Toccatą — A. Khatchaturian. Tai iššaukė ilgus plojimus. P. Vaškys šiais metais baigia muzikos studijas New Power College of Music Philadelphijoje. Jis dainuoja Vilties chore ir talkina muzikai Anei Kaulinytei ruošiant vyrų chorą.

Mišrus choras, grįžęs scenon, vėl dainavo: Lietuviais esame mes gimę — St. Šimkaus, Augau aš pas tėvelį — L. Abarijaus.

Moterų choras padainavo: Taip toli žadėta — M. K. Čiurlionio, Vaidilutės — M. Petrausko, Kur lygios lankos — A. Mikulskio, Išeik, tėveli — A. Budriūno.

Pabaigai mišrus choras atliko: Mano protėvių žemė — B. Budriūno.

riūno, Laisvės daina — J. Žilevičiaus, Namo, broliukai — Br. Jonušo, Šiaurės pašvaistė — St. Sodeikos.

Leonui Kauliniui, nuolatiniam choro dirigentui susirgus, koncertui akomponavo ir dirigavo gabi ir rūpestinga muzikė Anelė Kaulinytė.

Šis gražiai pavykęs koncertas buvo lyg mažoji mūsų dainų šventės premjera. Repertuaras nors ilgakas, bet įdomus tiek dainų melodijomis, tiek jų kompozitoriais.

Gražioj ir gausiai informacijos turinčioj programoj pažymėta, jog chore dalyvauja 13 sopranų, 9 altai, 10 tenorų ir 10 bosų. Iš viso dainuoja 42 asmenys. Jų tarpe yra dvi dažnai pavieniui pasirodantys solistės: Ona Salčiūnienė ir Violeta Bendžiūtė.

Vilties choras egzistuoja jau 29 metai. Apie trečdalis jo narių yra jauni žmonės. Ilgiausiai chore dainuoja Ona Salčiūnienė, Veronika Kaulinienė, Julija Adomionienė, Vincas Šolūnas. Iš priauglio įsijungė Paulius Jurskis, Vidas Rukšys, Audrius Dragūnas, Gintarė Gečytė.

Daugiausia sielos ir rūpesčių į chorą yra įdėjęs muz. Leo-

LAKE WORTH, FLA.

Klubo sukaktis

Lietuvių klubas Lake Worth, Fla., ateinančių metų pradžioj rengiasi minėti 10-ties metų veiklos sukaktį. Istoriniu požiūriu 10 metų yra trumpas laikas ir nedaug pasako, bet uždaroj klubo veikloj turi savo reikšmę.

Lietuvių klubas Lake Worth per tą dešimtmetį vystėsi, augo, brenė, skilo, bet ir vėl auga bei stiprėja. Nuo pereinamųjų metų skilimo klubas nesusvyravo, bet padėtis greitai išsilygino ir vėl vyksta normali klubo veikla. Kadangi prisideda nauji nariai, klubas ateitis užtikrinta.

Pereitais metais Kūčių metu buvo įsitikinta, kad šis klubas lietuvių yra mėgiamas. Kai kurie svečiai sakė, kad ateinančių Kūčių metu jie bus jau nebe svečiai, bet tikri klubo nariai.

Klubo narių didesnę pusę sudaro ankstesnieji ateiviai, bet visų sugyvenimas yra geras ir gražus.

Šiais metais Lake Worth lietuvių klubas gavo charterį — buvo užregistruotas valdžios įstaigoj. Valdžybos posėdy kilo mintis įsigyti klubo nuosavus namus

Lietuviška knyga — geriausia dovana!

VINCO KRĖVĖS PREMIJA

1978 rudenį Montrealy bus paskirta dvyluktoji Vinco Krėvės literatūros premija. Premijai bus išrinkta knyga iš visų 1976-77 metais išleistų grožinės literatūros knygų. Premija skiriama kas antri metai ir jos dydis — 500 dol.

Premiją skiria Lietuvių Akademinis Sambūris — apie 40-ties narių organizacija. Šiuo metu jos valdybon išrinkti: V. Žizys — pirmininkas, H. Nagys — vicepirmininkas, R. Valinskienė — sekretorė, G. Vazalinskas — išdininkas, Vincas Piečaitis ir Arvydas Kriščiukaitis — nariai.

Pirmoji Vinco Krėvės premija buvo paskirta 1952 Jonui Aisčiui už literatūrinių atsiminimų knygą "Apie laiką ir žmones". Kiti šios premijos laureatai chronologine tvarka: Jonas Mekas, Marius Katiliškis, Vincas Ramonas, Algimantas Mackus, Kostas Ostrauskas, Antanas Vaičiulaitis, Kazys Barėnas, Juozas Kralkauskas, Liūnė Sutema, Eduardas Cinzas.-H.N.

nas Kaulinis. Su mažomis pertraukomis jis jam ir diriguoja. Choro valdybą sudaro Laima Tvarakūnaitė, Daina Burienė, Kazys Spakauskas ir Algis Šiaučiusas.

Programai pasibaigus, D. Muraškaitė padėjo kleb. kun. J. Degučiai ir kun. K. Sakalauskui už nuoširdžią Vilties choro globą repeticijų metu. Ji taip pat pastebėjo, kad svečių tarpe turime ir po sunkios operacijos stiprėjantį Vilties choro dirigentą L. Kaulinį. Ši žinia publikos buvo sukurta su griausmingais plojimais. Vytautas Sušinskas, pagelbinio komiteto narys, trumpu žodžiu pasveikino choristus ir pareiškė, kad kol skambės bent viena lietuviška daina, lietuviai bus gyvi.

Toliau buvo vaišės, šokiai ir laimės bandymai. Gražiausiai laimė nusišypojo Anei Krantauskienei, nes ji laimėjo stambiausią dovaną — televizijos aparatą. Šokių grojo mūsųose populiarius Jono Puodžiūno orkestras.

Koncertą ir vaišes ruošiant, daug pasidarbavo pagelbinio komiteto nariai: Marija Sušinskienė, Valerija Makarauskienė ir Vytautas Sušinskas. Tai yra jau antras jų renginys choro kelionės į dainų šventę išlaidom mažinti. Viso kasoj jau turima 1000 su viršum dolerių. Gal pavyks apmokėti autobuso išlaidas.

B. Vaškaitis

— pastovią susirinkimų vietą. Tas klausimas buvo aptartas ir klubo susirinkime. Nariai pasisakė už turto įsigijimą. Jei laimės lems, švenčiant klubo 20-ties metų sukaktį, klubas turės savo nuosavus namus. O gal pavyks tai įvykdyti ir anksčiau.

Klube dar yra narių, kurie pirmieji pradėjo šį klubą organizuoti, jame dirbo ir dirba, parodydami daug sumanumo. Pirmiausia reikia pažymėti Vincą ir Oną Dovydaičius, A. Rugį, Stelą Augūnienę. Minimų asmenų didelis pasiaukojimas ir meilė savam klubui nugalėjo visas audras, nežiūrint, iš kurios pusės tos audros kilo.

Vietiniame Palm Beach Rost laikrašty kovo 23 pasirodė straipsnis, kad lietuvių iš West Palm Beach labai gražiai lietuviškais motyvais išmargino velykinius margučius. Reporteriai padarė daug nuotraukų ir gražiai pagarsino Lietuvos ir lietuvių vardą. Iš tikrųjų ta ponita tik dirba West Palm Beach. Tai p. Viršukvienė, Lake Worth lietuvių klubo valdybos nario žmona. Ji Lake Worth turi šeimą ir užlaiko seną tėvą. Nežiūrint daugelio pareigų, ji rado laiko ir sumanumo gražiais lietuviškais margučiais atkreipti amerikiečių dėmesį į lietuvių. Vietiniai lietuviai dėkingi p. Viršukvienei už taip gražų pasitarimą lietuviškam reikalui.

J.N.

BENDRUOMENINĖ KRONIKA

Stasys Kasparas, Didžiosios Britanijos LB krašto v-bos pirmininkas, informuoja JAV LB krašto valdybą, kad jos leidžiamas "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" leidinis anglų organizacijų yra vertinamas ir juo naudojamas. Prieš kurį laiką "Financial Times" LB leidiniu pasinaudojęs aprašydamas gyvenimą pavergtį Lietuvoj. Leidiniui dėmesį yra parodžiusi centrinė mokslininkų-rašytojų organizacija "Writers and Scholars Educational Trust", leisdamas bibliografinį veikalą "Index" ir, šalia kitų profesinių įsipareigojimų, besirūpindama Sov. Sąjungos kalėjimuose esančiais mokslininkais ir rašytojais.

Antanas Mažeika, JAV LB visuomeniniu reikalų tarybos narys, CBS televizijos tinklo vadovybei pasiūlė paruošti programą Pabaltijo ir kitų Rytų Europos valstybių tema. A. Mažeikos teigimu, tos programos psichologiškai stiprintų disidentų veiklą, o amerikiečių tarpe žadintų susirūpinimą žmoniškųjų teisių klausimu. Kad visuomenė tokiom programom gali domėtis, A. Mažeika kaip pavyzdį iškėlė sėkmingumą filmo apie Simą Kudirką.

Povilas Dargis, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas, JAV LB krašto valdybai atsiųstame laiške rašo, kad pritaria LB pastangom šalia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo prijungti ir karaliaus Mindaugo vainikavimo sukaktį. Mini, kad per Pittsburghe jo vedamą lietuvių radijo programą jis klausytojus supažindins su JAV LB finansuojamu dr. Tomo Remeikio veikalu "Dissent in Lithuania since 1945".

Jonas Urbonas, vadovaujantis JAV LB Centrinei apylinkei, deda pastangas užmegzti ryšius su toliau nuo lietuviškų telkinių gyvenančiais tautiečiais. Kai kuriais atvejais Centrinei apylinkei pavyksta išsiskirti iš tautiečių suburti į bendruomeninį vienetą. Tokiu pavyzdžiu yra neseniai įsikūrusi Atlanta, Georgia, LB apylinkė, vadovaujama dr. J. Paukštelio. Centrinės apylinkės valdybos pirmieji kontaktai ir vėliau Floridos LB apygardos pirm. K. Gimzausko sėkminga iniciatyva organizuotam darbui susvaja gražų būrį tautiečių. Pažymėtina, kad J. Urbonas sėkmingai reiskiasi respublikonų partijos tautybinių grupių veikloje. Jo esama ir Dainavos stovyklavietės bei Detroito lietuvių parapijos veiklai remti komitetuose. Jis taip pat yra ir nuolatinis kelių lietuviškų laikraščių korespondentas, savo mintis Lietuvos reikalu pareiškias ir Detroito amerikiečių spaudoje.

Lituanistinio švietimo darbo baruose Philadelphiajį besireiškiančios Jūra Viešulienė ir Teresė Gečienė balandžio 8 buvo priimtos tautinių-etninių grupių istorijos dokumentacija besirūpinančio Balch Instituto vadovybės. Turėjo galimybės susipažinti su Instituto teikiama globa, specialiom programom ir tarėsi dėl stipresnio lietuvių įsijungimo. JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr įeina į Balch Instituto patarėjų komisiją.

Alg. Gureckas, JAV LB krašto valdybos ryšininkas Washington, kovo 21 dalyvavo JAV am-

basadoriaus Belgrado konferencijai Arthur Goldberg informaciniame pranešime konferencijos klausimais

Bronius Juodelis, J. A. Valstybių LB švietimo tarybos pirmininkas, Lietuvos laisvės ir žmogaus teisių paneigimo klausimais laiškais kontaktavo prez. J. Carterį, valstybės sekr. C. Vance ir abu Illinois valstijai atstovaujančius JAV senatorius.

JAV LB krašto valdybos nariai, sąlygom leidžiant, pasistengia aplankyti bendruomeninius vietus ir informuoti LB darbuotojus ir vietovių visuomenę apie LB veiklą ir ateities planus. Balandžio mėn. pradžioj krašto valdybos pirm. lankėsi Detroito vykusiam apylinkės 25 m. sukakties minėjime, Aušra Zerr — Vakarų apygardos suvažiavime Los Angeles, Rimas Česonis — Floridos LB apygardos suvažiavime St. Petersburg. Vasario 16-osios proga Balys Raugas kalbėjo Patersone ir New Havene, Alg. Gečys — Hartforde, R. Česonis — Waterbury, dr. Alg. Budreckis — Philadelphiajio, Modestas Jakaitis — Denvery, Feliksas Andriūnas — New Yorko apygardos Vasario 16-osios proga suruošto meno parodoj.

JAV LB inkorporacijos dokumentus dvejų metų terminui vėl atnaujino Connecticut valstijos sekretorius. LB krašto valdybai prašant, teisinius reikalus nemokamai tvarkė adv. Leonas C. Mazotas, jam talkinant tarpininkaujanti Hartfordo LB apylinkės valdybos pirm. Stepui Zabolui. Jau dvidešimt šešius metus LB -nė veiklai JAV-ese naudojasi Connecticut valstijos teisine globa.

Kazys Jankūnas, JAV LB New Jersey apygardos pirmininkas, dabartiniu metu yra įsijungęs į Pasaulio Lietuvių Dienų komiteto JAV-ese veiklą. Jam pavesta propaguoti PLD mintį JAV rytiniam pakrašty, siekiant kuo didesnio lietuvių vykimo į Kanadą ir atitinkamos sumos lėšų suteikimo JAV-ese. K. Jankūnas taip pat yra PLB valdybos atstovas prie Vliko valdybos.

Pagal JAV LB įstatus kasmet prirenkama pusė apylinkės valdybos narių. Tuo būdu pavyksta išlaikyti tęstinumą ir užtikrinti pradėtų uždavinių vykdymą. Nauja JAV LB Cicero valdyba, papildžiusi savo gretas naujai pririnktais nariais, pareigomis pasiskirstė šiaip: Kostas Aras — pirm., Romas Paulėnas — vicepirm., Aldona Zailskaitė — sekr., Raimundas Rimkus — inž., Vita Musionytė — jaunimo reikalams, Vanda Bichnevičienė ir Vaidotas Vaičiūnas — parengimų vadovai. Kontrolės komisiją sudaro Juozas Arštikys, Julius Balutis ir Ant. Zailskas.

Valerijonas Balčiūnas, ilgametis LB darbuotojas ir kelių LB tarybų narys, išrinktas Floridos Aukšinio Kranto (Pompano Beach) apylinkės pirmininku. Kiti valdybos nariai: Nijolė Zutačienė — vicepirm., Jonas Paškus — izd., Emilija Zubrickienė — izd. pavad., Ona Rudaitienė — soc. sekcija, Leonas Butkus — narys. Į kontrolės komisiją išrinkti Zigmas Steponavičius, Julija Oneškienė ir Eduardas Jonaitis.

Lietuvišką šeimą gali jungti ne tik pavardė, bet ir bendruomeninė idėja. Tai sėkmingai įrodo Aurora, Ill., LB apylinkės valdybos naujoji sudėtis: Domi-

A. Kairio trijų veiksmų komedija "Ku-ku" balandžio 8 buvo suvaidinta Rochestery jaunimo dramos būrelio, globojamo vietos ateitininkų. Vaidintojai iš k. A. Tamošiūnas, A. Dziakonas, T. Pierce, R. Krokytė, A. Žmuidzinaitė, A. Lapinas, D. Kasinskas, V. Dėdinaitė, P. Klimas ir G. Tamošiūnaitė. Nuotr. J. Jankaus

Scena iš Rochestery, N.Y., suvaidintos A. Kairio komedijos "Ku-ku". Iš k. į d. Vilija Dėdinaitė, Rasa Krokytė ir Ant. Žmuidzinaitė. Nuotr. J. Jankaus

ROCHESTER, N.Y.

Sėkmingas jaunųjų pasirodymas

celė Vizgirdienė — pirm., Marytė Vizgirdienė — vicepirm., Algis Venckus — kult. ir šviet. reik. vadovas, Vytautas Vizgirda — izd., Bonaventūras Jablonskis — narys. Kontrolės komisiją sudaro: Petras Vizgirda — pirm., Adelė Vizgirdienė ir Juozas Vizgirda.

Buffalo Lietuvių Klubas, kuris veikia ir kaip LB apylinkė, Vasario 16-osios proga kreipėsi į vietos laikraščius su prašymu vedamajį straipsnį skirti Lietuvos dabartinei padėčiai nušviesti. Buffalo Evening News vedamųjų redaktoriui atsisakius vedamajį parašyti, buvo kreiptasi į laikraščio vyriausią leideją (prezidentą), kuris ne tik savo pažadą vedamajį išspausdinti išpildė, bet dar ir reporterį su fotografu į minėjimą atsiuntė. Bendrai Buffalo laikraščiuose Lietuvos reikalui buvo vienas vedamasis straipsnis, keturi informaciniai straipsniai ir du laišakai redakcijai. Minėjimą dviem atvejais perdavė ir Buffalo televizijos stotis žinių metu. Klubui vadovauja dr. Algirdas Gamziukas, sekretoriauja Romas Masilionis.

Vietos ateitininkų globojami jaunieji vaidintojai balandžio 8 sėkmingai suvaidino A. Kairio 3 veiksmų komediją "Ku-ku".

Veiksmas vyksta prasikūrusių Jonaičių rezidencijoje. Jaunoji Ona Jonaitienė (V. Dėdinaitė), Rozalija Bubnienė (R. Krokytė) ir Janina Raudienė (A. Žmuidzinaitė) planuoja, kaip greičiau atsikratyti savo netolimos skurdžios praeities, kaip greičiau įeiti į pasiturinčių ir tai amerikiečių šeimų tarpą, nežinodami, kad tas jų naujas prasikūrimas yra ne be tėvų pagalbos. Bet beatodairiškai skolon užpirkimai pagaliau priverčia Jonaičius grįžti ten, iš kur atskėlė, o Jonaitienei pasiieškoti darbo.

Vaidintojai buvo nuodirdžiai įsigyvenę į savo vaidmenis. Jų be priekaišto lietuviška tarsena ir humoras gerai nuteikė gausiai susirinkusius žiūrovus, kurie nepagalėjo jiems plovimų ir

gėlių. Kiti šios grupės vaidintojai buvo: Feliksas Jonaitis — stud. Darius Kasinskas, jų dukrė Gražutė—Gailutė Tamošiūnaitė, Niki Raudys — Tomas Pierce, Jonaičių tėvas — stud. A. Lapinas, šungaudis — Aras Tamošiūnas, dailininkas Šarka — A. Dziakonas, muzikos profesorius Gaida — Paulius Klimas.

Režisavo A. Cieminis, grimavimas — St. Ilgūno, kalbos priežiūra — prof. dr. A. Klimo, dekoracijos — A. Krokytės.

Vaidinimas buvo pakartotas Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje balandžio 22 lietuvių jaunimo atstovų suvažiavimo proga.

Moksleivių ateitininkų šventė

Vietos moksleivių ateitininkų šventė, balandžio 9 buvo pradėta Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje 11 val. pamaldomis. Mišių metu giedojo vietos lietuvių Bendruomenės choras, vadovaujamas Jono Adomaičio. Mišiose su savo vėliavom dalyvavo ne tik vietos ateitininkai, bet ir svečiai iš Philadelphiajio.

Tuoju metu mišių įvykusiame iškilmingame susirinkime gausiai dalyvavo vietinis jaunimas ir tėvai. Sveikino organizacijų atstovai, svečiai iš Philadelphiajio ir Clevelando. Jaunųjų ateitininkų globėjas dr. J. Dėdinaičius sveikindamas kvietė drauge pasvarstyti prof. Pr. Dovydaičio ateitininkams skirtas nepamiršamas mintis: kas mes esam, kur mes einam ir kas mus iš tikrųjų jungia. Prof. dr. A. Klimas gerai parengto, bet neprailgusioj paskaitoj svarstė, kas lietuvių kalbą ir lietuvių tautą išskiria iš kitų tautų. Poetė K. Miškinienė paskaitė porą naujausių savo eilėraščių.

Minėjimas buvo pradėtas tėvo G. Baltrušaičio, OFM, malda. Jis praėjo jaukioj nuotaikoj, sumaniai vadovaujant Vilijai Dėdinaitei. Po minėjimo jaunimas ilgai šnekučiavosi prie čia pat paruoštos kavutės.

sb.

— Kun. Steponas Rupšys, Pajiesio klebonas, sulaukęs 51 metų amžiaus, mirė balandžio 11. Kunigu buvo įšventintas 1966. Tai jau šeštas okupuotoj Lietuvoj šiais metais miręs kunigas.

— Baltistikos studijų dienos rengiamos Toronto universitete gegužės 10-13. Rengia Baltistikos Studijų puoselėjimo draugija (AABS — Association for Advancement of Baltic Studies). Akademinių pobūdžio programa pritaikyta ir plačiai visuomenei. Bus per 100 paskaitų iš įvairių sričių. Paskaitas skaitys A. Paulaitis, A. Barūnaitė-Willeke, R. Šilbajoris, V. Jonynas, J. Kazlas, A. Musteikis, G. Procuta, J. Cadzow, B. Jonys (Jonienė), J. Slavėnas, J. Lelis, J. Reklaitis, T. Venclova, L. Kelertas, A. Gedmintas, J. Zdanys, M. Gimbutas.

— Hartford, Conn., kiekvienais metais Motinos dienos minėjimą paruošia LB apylinkė. Šiemet minėjimas vyks gegužės 14, sekmadienį, šia tvarka: mišios už gyvas ir mirusias motinas bus aukojamos Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje 9 val. ryto. Tuoju po pamaldų parapijos salėj įvyks pritaikyta programa. Valdyba kviečia visus.

— Toronto Lietuvių namų jaunimo būrelis atidaro vasaros sezoną su pirmąja studentų savaitgalio stovykla gegužės 20-22 Wasagoj, pranciškonų stovyklavietėje. Programoj — laužas, šokiai, sportiniai žaidimai, BBQ, vaišės ir dvi naktys savuose miegmaišiuose. Visa tai kainuos tik 10 dol. Informacijos ir registracijos reikalais kreiptis: Martynas Yčas, 25 Traymore Cres., Toronto, Ont. M6S 4K4. Tel. 1 — 416 766-7300. Visi kviečiami registruotis iki gegužės 12.

— Dail. Romo Viešulo dailės darbų paroda rengiama gegužės 8, Detroito Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centro kavinėje. Parodos atidarymas gegužės 6, šeštadienį, 7:30 val. vak. Parodą organizuoja LB Detroito apylinkės kultūrinių reikalų vadovė Eleonora Grigaitienė.

— Aktorius Henrikas Kačinskas gegužės 14, sekmadienį, 3 val. popiet Santa Monica, Calif., atliks meninę programą. Programoj dalyvaus ir operos solistas A. Pavasaris. Solistė ir visuomenininkė Vincė Jonuškaitė-Zaunienė pristatys H. Kačinską.

— Dail. Vytauto Igno tapybos ir grafikos paroda įvyko Prisikėlimo parapijos parodų salėj, Toronte, balandžio 22-23. Iškabinta 35 paveiksiai, kurių didžioji dalis parduota. Parodą globojo L. Katalikių Moterų s-gos Prisikėlimo skyrius. Po parodos atidarymo toj pačioj salėj buvo rašytojo Jurgio Jankaus kūrybos vakaras bei knygos "Ir nebepasimatė" pristatymas. Dail. V. Igną ir rašytoją J. Jankų apibūdino T. Leonardas Andriekus, OFM. Paroda ir literatūros vakaras įėjo į Prisikėlimo parapijos 25 metų įsikūrimo sukaktuvinę programą.

— Toronte, Ont., Lietuvių namų karaliaus Mindaugo menė, gegužės 6 įvyks Toronto lietuvių vyrų choro koncertas. Programoj dalyvaus ir solistas A. Pavasaris iš Los Angeles, Calif.

— LB Connecticut apygardos visuotinis suvažiavimas įvyks gegužės 12, penktadienį, 7 val. vak. ALP klube, Hartford, 227 Lawrence St.

— Nauji Darbininko skaitytojai: T. Osmolskis, Chevy Chase, Md., E. Pajuodis, Hot Springs, Ark. Užsakę kitiem: dr. J. Kazickas, Greenwich, Conn. — R. Samulis, Merden, Conn. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

Clevelando Liet. Kat. Moterų Sąjungos 36 kuopos narės prie vėlykinių papuošimų. Nuotr. V. Bacevičius

SAS

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1978!

VILNIUS (5 naktys), RYGA (4 naktys)
LENINGRADAS (3 naktys), KOPENHAGA (1 naktis)

Išvykimo datos	Kaina, įskaitant GIT Air Fare	Ankstvyviem kaina, įskaitant APEX Air Fare ★	Anksčiau įmokėję sutaupo ★
gegužės 18	\$1100	\$ 954	\$146
birželio 19	\$1213	\$1076	\$137
liepos 17	\$1213	\$1076	\$137
rugpjūčio 14	\$1213	\$1076	\$137
rugsėjo 18	\$1100	\$ 954	\$146
gruodžio 19	\$1072	\$ 926	\$146

Kainos gyvenant dviem kambarių.

Mokesčių \$3.00

Taip pat išvykstama iš Vakarų JAV, Montrealio ir Toronto

★ Nusipirkite savo bilietą ne vėliau kaip 45 dienos prieš skridimą ir tiek sutaupsite

Lėktuvu kelių kainos
iš 1977 gruodžio mėn.
ir gali keistis

UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

MARTYNAS STONIS I AMŽINUOSIUS NAMUS IŠLEIDUS

Balandžio 9, sekmadienį, šimtai tautiečių jį matė sveiką ir, guvų Dievo Apvaizdos bažnyčioje bei Kultūros Centre. Pirmadienį, 1978 balandžio 10, trumpai prieš vidurnaktį, Martyno Stonio gyvybė užgeso. Jis mirė širdies smūgio ištiktas.

Martynas Stonys buvo gimęs 1904 gruodžio 17 Šiauliuose. Baigęs Šiaulių gimnaziją, su atestatu gavo aukso medalį iš paįsybos. Nepaisydamas įgimto tapytojo talento, vieton meno mokyklos stoji į Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakultetą studijuoti lituanistikos. Dėl tėvo ligos kuriam laikui studijas nutraukė ir dvejus metus mokytojavo Plungės kapucinų gimnazijoje. Vėliau grįžo į Kauną, lituanistikos studijas sėkmingai baigė ir 1940 pavasarį gavo lituanisto diplomą.

Trumpiau pamokytojavęs Vieksnių progimnazijoje ir Kupiškio bei Plungės gimnazijose, vokiečių okupacijai prasidėjus, lietuvių kalbos ir literatūros dėstyti buvo nukeltas į Skuodo gimnaziją. Čia tuojuo paskirtas gimnazijos inspektorium, o direktoriui sunkiai susirgus, turėjo pasiimti ir jo pareigas. Mokslas ėjo dviem pamainom. Nuo ryto iki vakaro reikėjo dėstyti lituanistinius dalykus ir kartu nešti administracinę naštą. To negana. Rudieji Živilvervaltungo vadovai ėmė kabinėtis prie vyresniųjų klasių moksleivių, norėdami prisizvejoti darbininkų Vokietijos pramonei ir puskareivių transporto tarnybai fronte. Reikėjo didelio sumanumo ir rizikos moksleivius ginant.

Rytų frontui sueizėjus, 1944 vasarą velionis su šeima traukėsi į Vakarus. Buvo nacių sulaikytas ir pasiūstas kasti apkasų, o šeima nuvežta net į Jugoslaviją. Vis dėlto karo nuotykių ir vargų laimingai baigėsi: su šeima susirado ir apsigyveno Augsburgėje, Hochfeldo išvietintųjų stovykloje. Trumpai mokytojavęs lietuvių gimnazijoje, buvo pakviestas dirbti Baltų komitete, kur gavo kasininko pareigas. Be to, baigęs anglų kalbos kursus, kurį laiką dirbo ir Unros tarnautoju.

Martynas Stonys

I JAV atvyko 1949 spalio mėnesį. Pasiliko New Yorke. Įsidarbino kepykloje. Beveik dvidešimt metų, kol išėjo į pensiją 1969, kantriai sunkų darbą dirbo.

Išėjęs į pensiją, su šeima persikėlė į Detroitą. Tai čia prasidėjo jo dvasinis kultūrinis renansas. Visų pirma įsijungė į visuomeninę veiklą. Darbavosi LF Detroito vajaus komitete, Balso 76-ojo skyriaus valdyboje, Wayne valstybinio universiteto lietuvių kambariui įrengti komitete, LB Detroito apylinkės ir vėliau ALB centrinėje valdyboje, Dievo Apvaizdos parapijos taryboje. Vis daugiau ir daugiau ėmė rašyti į spaudą. Darbininkas, Draugas, Laisvoji Lietuva, Pasaulio Lietuvis, Tėviškės Žiburiai — tai laikraščiai, pilni jo didelių ir mažų straipsnių. Temos — įvairiausios, nuo lietuviškos politikos iki švietimo reikalų, iki kalbinių plonybių. Būdamas tiesmukas ir atkakliai ginąs savo įsitikinimus, dažnai papuldavo į polemę ugnį. Reiklesnį skaitytoją ypač žavėdavo jo kalbos mokykimas. Net jei turiniui nepritardavai, negalėjai nesidžiaugti taisyklingų sakinių srove, puošniu stilium.

Vedęs (1938) Antaniną Milčiūtę, su ja išaugino ir išmoksline sūnų Liną bei dukrelę Ramunę.

Nuo jaunystės iki mirties —

ateitininkas, jokiai politinei partijai nesiangažavęs.

Velionis buvo pašarvotas C.F. Schnaidto laidojimo namuose. Laidotuves tvarkė Jolanda Zaprackienė. Balandžio 14 vakarą, po rožančiaus, kurio kalbėjime dalyvavo kunigai Alfonsas Babonas, Viktoras Kriščiūnevičius ir Kazimieras Simaitis, įvyko atsisveikinimo akademija. Vadovavo ir velionio biografinius bruožus pateikė JAV centrinės apylinkės valdybos pirm. Jonas Urbonas. Jis taip pat išreiškė PLB centro v-bos pirm. Broniaus Nainio bei JAV LB krašto v-bos pirm. Algimanto Gečio užuojautas. Kiti kalbėtojai: LB Detroito apyl. vardu — Alfonsas Juška; Dievo Apvaizdos parapijos tarybos vardu — Algis Rugienius; LB tarybos ir Detroito vajaus komiteto vardu — Vytautas Kutkus; Balso 76-ojo skyr. vardu — Rožė Ražauskienė.

Balandžio 15 velionio kūnas nuvežtas į Dievo Apvaizdos bažnyčią, kur gedulingas pamaldas laikė kun. V. Kriščiūnevičius ir kun. A. Babonas. Į Holy Sepulchre kapines palydėjo didelis būrys tautiečių.

Martyno Stonio staigus iškėlimas paliko spragą ne vien Detroito, bet ir visos Amerikos lietuvių kultūriniam gyvenime. Ypač jo netekimas skaudus lietuviškai spaudai, taip stokojančiai gerų bendradarbių.

Alfonsas Nakas

NASHUA, N.H.

Lietuviai tautybių šventė

Kas dveji metai Tarptautinis centras Manchestery (Nashuos kaimynas) suruošia Kennedžio vardo didžiuliam koliziejų tautybių šventę, kurioj tris dienas įvairios tautybės rodosi su savo kultūrinėmis programomis. Šiemet, kaip prieš dvejus metus, dvidešimties tautybių būry pasirodė ir lietuviai, tik šiemet, atrodė, jie paliko didesnę ir stipresnę įspūdį, nes jų ašim buvo jau 40 metų sėkmingai Bostone veikęs Onos Ivaškienės tautinių šokių ansamblis, dabar vadovaujamas jos sūnaus ir jo žmonos.

Savo vikriais, liaudies nuotakų simbolizmo kupiniais, tikru profesionalumu energingai atliktais šokiais ansamblis čia paliko neišdildomą įspūdį ir iškilo į visų trijų dienų programos aukštumas. Merginos, kaip įprasta, buvo apsirengusios labai spalvingais tautiniais drabužiais, o vyrai dėvėjo naujai sukurtais vieniems vienodus kostiumus. Lietuvių ansamblui teprilygo taip pat iš Bostono atkviesta ukrainiečių šokėjų grupė.

Lietuvius į dalyvavimą šventėje įtraukė vienintelė Manchesterio lietuvių bendruomenė — čia gimęs Juozas Juškevičius ir jo vokiečių kilmės žmona. Tame darbe jie pasireiškė ir prieš dvejus metus. Šiemet jiems talkino čia gimusi lietuvė poniamenzies, o ypač Kazio Grauslio šeima iš Nashuos.

Parodėlei dalykų parūpino Grauslių šeima ir poniascars iš Nashuos, fotografas Kazys Daugėla iš Bedford, N.H., Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozas Bucevičius (iš Nashuos lietuvių praeities fotografijų) ir naujoji jaunų lietuvių sukurta Baltic Enterprises bendrovė Bostone.

Donatas Valeika iš Bostono, pensijon išėjęs duonos kepėjas, pasitraukė valandėlei į pensijos ir pakepė lietuviškos duonos kepalų, tuojuo išpirktų. Iškepė ir gražų tortą, kuris buvo išleistas loterijon kartu su Julės Grauslienės dovanota lietuviška staltiese ir dailininko K. Žoromskio paveikslu.

Publikai buvo dalinama Katalikų Šalpos leidinys "The Deeper Hunger", žiniaraštis Bridges ir Altos leidiniai apie Lietuvą.

Lietuvių programa vyko sekmadienį po pietų, balandžio 23. Jos stebėti atvyko Nashuos High

ATŠVENTĖ 100 METŲ SUKAKTĮ

DU BOIS, PA.

Juozas Markalionis, gyvenęs 409 Spring Ave., DuBois, Pa., kovo 6 atšventė 100 metų sukaktį. To savaitgalio šeštadienio vakarą Lietuvių klube buvo jo pagerbimas, kuriame dalyvavo giminės ir artimieji. Pietų metu jį pasveikino Du Bois miesto burmistras Mark Vrahas ir įteikė sveikinimo laišką. Laišku sveikino kongresm. Joseph Ammerman. Sveikinimo laišką atsiuntė ir Amerikos prezidentas Jimmy Carter. Gi muzikas Lawrence Welk, kurio muziką jis labai mėgsta, jam atsiuntė savo fotografiją.

Pagerbimo pietuose buvo penkios generacijos. Juozas Markalionis turi šešias dukteris ir vieną sūnų, 22 anūkus, 59 proanūkius ir 3 proproanūkius.

Sekmadienį kun. Juozas Markalionis, jo anūkas, misionierius iš Brazilijos, 11 val. auokojo mišias už savo senelį jo 100 metų sukakties progą. Prieš mišias jis pašventino elektrinius vargonus, kurie skiriami J. Markalionio žento Michael Petrosky prisiminimui. Žentas jau miręs. Pas jo žmoną, savo dukterį, dabar gyvena sukaktuvinėkas. J. Markalionio žmona Twila mirė 1961 metais.

-o-

Juozas Markalionis yra dzūkas, gimęs Šiauliškių kaime, Leipalingio valsčiuje. Į Ameriką atvyko jaunas, turėdamas 21 metus. Anglių kasyklose išdirbo 46 metus. Buvo susipratęs lietuvis, nors ir beraštis. Tą Lietuvos meilę perdavė savo šeimai. Kai buvo renkamos aukos Kultūros Židiniui, jis irgi paaugojo 1000 dol. Jis nuolat klausė, kur bus

School principalas Stasys Stončius, mokytojas Stašauskas iš Keene, N.H., inžinieriai Kazys Daugėla ir Vytautas Savickas su žmonomis, Nashua Lietuvių klubo pirmininkas Mykolas Tartialis su žmona, veteranas paštininkas Juozas Andriuskevičius su žmona ir daug kitų lietuvių.

Lietuvių pasirodymas šiemet paliko didelį įspūdį čia gimusiems ir augusiems, nes jie nelaukė, kad lietuviai gali pateikti tokių kultūrinių vertybių.

Kor.

Vincas Markalionis, Juozo Markalionio sūnus

sario 16 progą jis pasakė kalbą, kuri buvo įrašyta į garsinę juostelę ir transliuota bent keliose radijo stotyse. Toje kalboje jis pavyzdinčiai sutraukė Lietuvos istoriją, išryškino lietuviškus reikalus, nors pats nėra buvęs Lietuvoje.

Gyvendamas kaime, jis turi ūkį, kuriame yra 100 akrų žemės. Bet žemės jis nedirba. Prižiūri tik daržus. Turi 8 mėsines karves. Jų melžti nereikia, tai jos vasaros metu laisvai ganosi jo žemės plotuose.

Tai tokie Pennsylvanijos žmonės — veidu į Lietuvą! — R.J.

Juozas Markalionis, dzūkas, kovo 6 atšventė 100 metų sukaktį. DuBois miesto burmistras Mark Vrahas įteikia jam sveikinimą. Užpakaly stovi Markelonio dukra Mrs. Josephine Marchinke iš Chicagos.

XII-OJI MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITE

(atkelta iš 2 psl.)

Tokios mokytojų studijų savaitės rengimą labai paskatino Kanados LB Švietimo Komisijos noras šią savaitę rengti Toronte (pirmą kartą Kanadoje), kartu su JAV LB Švietimo Taryba. Abiem institucijom nutarus bendrai ruošti XII JAV ir Kanados mokytojų studijų savaitę, jos rengimo planai bei programa buvo aptarta lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavime Toronte ir Kanados LB Švietimo Komisijos posėdy kovo 18, dalyvaujant ir JAV LB Švietimo Tarybos pirm. Broniui Juodeliui. Kanados LB Švietimo Komisija apsiėmė tvarkyti visus techniškuosius studijų savaitės rengimo darbus, jiems vadovauti pasikviesdama L. Tamošauską, buvusį ilgametį Kanados LB Švietimo Komisijos pirmininką. Mokytojų studijų savaitės programos sudarymas, prelegentų pakvietimas ir informacija atiteko JAV LB Švietimo Tarybai. Visus pasiruošimo darbus abi institucijos veda pilnu tempu.

Kanados LB Švietimo Komisija jau užsakė 50 kambarių Toronto universiteto bendrabučiuose labai prieinama kaina. Čia vieno asmens kambarys su pusryčiais septyniom dienom kainuos apie \$70, o imant dviem su dviguba lova, išeis apie \$55 asmeniui už savaitę. Nerišotą vietų skaičius yra gaunamas liuksusiniame The Royal York viešbuty, kur vienos lovos kambarys dienai kainuos

\$34, o dviejų lovų (dviem) kambarys — \$40. Visos rezervacijos turi būti atliktos mėnuo prieš datą, ne vėliau kaip gegužės 26.

Rezervacijos Toronto universiteto bendrabučiuose, įmokant pusę pinigų už savaitę, atliekamos pas L. Tamošauską, 236 Dovercourt Road, Toronto, Ont. M6J 3E1, Canada, kartu pridėdant ir \$5 asmeninį registracijos mokestį, reikalingą bendrom studijų savaitės išlaidom. Visi prašomi paskubėti, nes kambarių universitete tikrai pri-trūks.

Maitintis (be pusryčių universitete) kiekvienam teks individualiai. Mokytojų studijų savaitės visi posėdžiai vyks Royal York viešbučio patalpose, kur valgytojams bus grupinis papiginimas.

The Royal York viešbučio rezervacijos atliekamos rašant tiesiai: The Royal York, Reservation Manager, 100 Front Street West, Toronto, Ont. M5J 1E3, Canada.

Studijų dalyvių registracija vyks birželio 27, antradienį, nuo 9 iki 10 val. ryto, Royal York viešbuty.

XII-ajai mokytojų studijų savaičiai numatyta labai plati ir įdomi programa su žymiais prelegentais, grupinėmis diskusijomis. Visi lituanistinio švietimo darbuotojai ir šiam darbui besiruošiąs jaunimas kviečiami dalyvauti XII-ojo JAV ir Kanados mokytojų studijų savaitėje Toronte birželio 27-30.

Kanados ir JAV LB Švietimo Taryba

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSÝLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstai-gose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

BALTIMORĖS ŽINIOS

Pavasario koncertą rengia Baltimorės vyrų choras Daina gegužės 6 Lietuvos švėtinės di-
džiojo salė. Pradžią 7:30 val.
vak. Dainos vyram diriguoja
nauja dirigentė Cheryl Toboll.
Koncerte bus ir naujų dainų,
kurios niekad neskambėjo lietu-
vių salė. Po koncerto bus šo-
kiai, grojant Larry Praščiaus or-
kestrui. Bus turtingas valgių ir
gėrimų bufetas. Vyrai sunkiai
dirba stengdamiesi išlaikyti lie-
tuviškas dainas ir giesmes Bal-
timorėj. Jie kviečia visus da-
lyvauti koncerte. Bilietus bus
galima įsigyti prie įėjimo.

Pirmosios komunijos iškilmės
Šv. Alfonso bažnyčioje įvyks ge-
gužės 7, sekmadienį, per 10
val. mišias, kurias auko kun.
Antanas Dranginis. Po mišių
vaikučiai nusifotografuos su pa-
rapijos kunigais mokyklos sa-
lė.

Gegužės mėnesio metinė pro-
cesija, skiriama Marijos garbei,
šiemet bus gegužės 14, sekma-
dienį, 4 v. popiet. Sodaliets
neš Marijos statulą. Sodaliets
lydės mokyklos vaikučiai ir pa-
rapijos draugijos. Procesija baig-
sis rožančiumi ir Švč. Sakramen-
to palaiminimu. Kunigai kviečia
visus gausiai dalyvauti šiose pa-
maldose.

Motinos Dieną, gegužės 14,
sekmadienį, Šv. Alfonso bažny-
čioje per 8:30 mišias įvyks Šei-
mos Komunijos šventė. Tai yra
viena iš gražiausių dienų Šv.
Alfonso parapijoje, kada šeimos
dalyvauja mišiose ir bendrai
priima komuniją. Vyrų choras
giedos Marijos giesmės per mi-
šias. Visi kviečiami dalyvauti.

PROVIDENCE, R.I.

Vasario 16-tos minėjimas va-
sario 19 Providencėje dalyvių
skaičium nebuvęs gausus, bet
Worcesterio šaulių būrio dalyva-
vimas pamaldose ir salėse padi-
dino iškilmės. Jau antrą metų
mum laikina šiose iškilmėse.

Po klebono kun. V. Marti-
kaus aukotų mišių ir pritaikyto
pamokslų minėjimas vyko kun.
Jono Vaitekūno — parapijos sa-
lė. Antanas Vasaitis iš Thomp-
son, Conn., savo 20 min. žody
žvelgė į Lietuvos praeitį, da-
bartį ir mūsų uždavinius jau
pagelbėti. Solistė Marytė Bi-
zinkauskaitė, jos tėveliui akom-
ponuojant, savo talentingu balsu
ir puikia išraiška visus dalyvius
labai giedriai nuteikė.

Gal pirmas atvejas, kad tokioj
mažoj kolonijoj Lietuvį Bend-
ruomenei suaukota 361 dol., A.
L. Tarybai 123 dol. ir Tautos
Fondui 97 dol. Iš viso—581
dol.

Balandžio 23 buvo suruošta
metinė Balfio vakarienė. Progra-
mą atliko Brocktono Tautinių
Šokių Ansamblio "Sūkury" 30
dalyvių. Pažymėtina, jog į šį pa-
rengimą atsilankė apie dešimt
šeimų su savo vaikais, kurie yra
lietuviai kilmės, bet ilgą laiką
nebuvę lietuvių parengimuose.

Jie reiškė didelį pasitenki-
nimą gard žuodamies lietuviš-
kais patiekalais ir gėrdamiesi
tautiniiais šokiais. Pagarba ir
dėkingumas priklauso pro-
gramos atlikėjams ir jų vadovam.
Balfui pelno liko per 500 dol.

Gyvai čia veikia vyresnieji ir
jaunieji vyčiai: reguliariai daro
menesinius susirinkimus. Jų
iniciatyva plačiu mastu organi-
zuojama gegužės 25 Maldos
Diena už Lietuvą: su procesija,
gegužinėm pamaldom ir mal-
dom už Lietuvą.

Buvęs čia Bicentennial Com-
mittee persiorganizavo ir ak-
tyviai veikia kaip Heritage Com-
mittee: suruošė Kūčias, suruošė
lietuviško filmo demonstravimą
apie Lietuvą ir yra suplanavęs
spalio pradžioj atsikviesti
"Grandinėles" šokėjus iš Cleve-
lando. Jau gauta šiam reikalui
ta pati koncertų salė, kurioj vy-
ko Čiurlionio ansamblio koncer-
tas.

Šis komitetas organizuoja spe-
cialų autobusą vykti į Dainų
Šventę Torontė.

Specialioj rinklivoj Reli-
ginei šalpai surinkta 146 dol.

kvm

Maldininkų kelionė į Mt.
Saint Mary's kolegijos Liurdą,
Emmitsburg, Maryland, rengia-
ma gegužės 20. Jai vadovauja
kun. Ant. Dranginis. Maldinin-
kai autobusais išvyksta 9 val. ry-
to nuo Šv. Alfonso bažnyčios.
Liurdo koplyčioj kunigas au-
kos mišias, po jų bus pietūs.

Mt. St. Mary's valgomajame.
Maldininkai aplankys šv. Elz-
bietos Ann Seton relikvijas gra-
žioj Sisters of Charity koplyčioj.
Visos maldos bus už pasaulio
taiką. Bilietų galima įsigyti Šv.
Alfonso klebonijoj.

Dr. Adolfas Levickas, dentis-
tas, staiga mirė nuo širdies smū-
gio savo ofise bedirbdamas prie
paciento balandžio 21. Adolfas,
malonaus būdo žmogus, gimė
ir augo Baltimorėje, čia ir bai-
gė aukštus mokslus ir tapo den-
tistu. Jis buvo Baltimore Coun-
ty Dental Society sekretorius.

Vasaros darbas Vlike

Šią vasarą, kaip ir per praėjus-
ias tris vasaras, Vyriausias Lie-
tuvos Išlaisvinimo Komitetas
siūlo darbą vienam jaunuoliui,
vyrui ar mergaitei, norinčiam
susipažinti su šia Lietuvos lais-
vinimo institucija. Reikalauja-
ma, kad kandidatas būtų stude-
ntas, mokąs laisvai rašyti, skaity-
ti ir kalbėti lietuvių bei anglų
kalbomis. Jam teks atlikti kas-
dieninius raštinės bei techniki-
nius darbus.

Šių eilučių autoriui teko dirbti
Vliko būstinėj 1975 vasarą.
Tuomet teko rašyti laiškus angli-
škai ir lietuviškai, sekti lietu-
vių išeivijos bei Lietuvos spau-
dą, rašyti straipsnius lietuviškai
Eltai, suredaguoti spaudos leidi-
nius amerikiečių spaudai, prisi-
dėti prie memorandumo ryšium
su Helsinkio konferencija pa-
ruošimo, paruošti brošiūrą apie

Velionis dalyvavo antrajame pa-
sauliniame kare Europoj ir
buvo Lietuvių Posto 154 narys ir
susipratęs lietuvis. Gedulingos
mišios aukotos už jo sielą Šv.
Morkaus bažnyčioj balandžio 25.
Palaidotas Holy Redeemer ka-
pinėse. Nuliūdime liko žmona
Ruth, dukra Marytė, sūnus To-
mas, broliai Vincas ir dr. Her-
bertas bei eilė anūkų.

Magdalena Bulotienė, anks-
tesnės kartos lietuvė, sulaukus
gražios senatvės, mirė balandžio
25 savo namuose. Velionė buvo
ištikima Šv. Alfonso parapijos
narė, susipratusi lietuvė, daly-
vavo lietuviškuose parengimuose.
Ji buvo Kareivių Motinos
Draugijos narė. Gedulingos mi-
šios už jos sielą aukotos ba-
landžio 29 Šv. Alfonso baž-
nyčioj. Palaidota Holy Redeem-
er kapinėse. Nuliūdime liko
dukra Ona, sūnūs Edvardas ir
Ernestas bei jų šeimos ir vaikai.

Jonas Obelinis

Lietuvos moterų pavergimą Lie-
tuvoj (ji buvo išplatinta tarptau-
tinėj moterų konferencijoj
Meksikoj). Dirbantysis Vlike šią
vasarą gali tikėtis panašių darbų.

Vlikas pageidauja, kad žmo-
gus darbe pasilikyt bent du va-
saros mėnesius. Dėl tikslų
pradėjimo ir užbaigimo datų su
studentu darbininku bus susita-
ta vėliau. Atlyginimas — 150
dolerių už kiekvieną 30 valandų
savaitę.

Pernai iš tuzino kandidatų
darbą laimėjo Rima Janulevi-
čiūtė.

Vlikas paprašė Pasaulio Lie-
tuvių Jaunimo Sąjungą, kad ji
pravestų šią vasaros darbo talen-
tų "medžioklę". Taigi norintieji
šią vasarą Vlike dirbti turi nu-
siųsti žinias apie save PLJS vi-
cepirmininkui Viktorui Nakui
ne vėliau kaip gegužės 20. Siųs-
kit laiškus šiuo adresu: 2608
N. 18th St., Arlington, VA 22201.
Vlikas susisieks su visais kandi-
datais ir praneš, kuris darbą
gavo.

Viktoras Nakas

Gimžauskas paminėjo, kad dėl
nesveikatos iš valdybos pasi-
traukė išdininkas A. Pupelis ir
sekretorius dr. H. Lukaševičius,
o į jų vietą įėjo A. Gruzdys ir
Ona Rinkienė. Šiuo metu apy-
gardos valdybą sudaro: St.
Petersburge — pirm. K. Gim-
žauskas, sekr. O. Rinkienė ir ižd.
A. Gruzdys; nariai iš rytų pa-
kraščio — P. Mikšys ir D. Liu-
termozienė. Valdyba per metus
turėjo 4 posėdžius ir eilę pasi-
tarimų. Uoliai rūpinasi PLB apy-
linkių steigimu kitose vietovėse.

K. Gimžauskui po ilgų pastan-
gų kartu su dr. J. Paukšteliu
pasisekė Atlantoj, Georgia,
1977.XI.6 įkurti Atlanto apylin-
kė. J. Paukštelis čia parodė di-
delį uolumą. Nepažindamas ne
vieno lietuvio Atlantoj, net į ka-
pinės ėjo ieškoti lietuviškų pa-
vardžių. Surado dvi, bet iš ka-
pinių tvarkytojo sužinojo, kad ir
Z. Strazda. Prasmingą invokaci-
ją sukalbėjo prel. J. Balkūnas.
Dr. H. Lukaševičius perskaitė
praėjo suvažiavimo protokolą;
A. Gruzdys pranešė apie apy-
gardos izdo stovį, o kontrolės
komisijos atstovas patvirtino,
kad izdo atskaitomybė vedama
tvarkingai.

Ispūdingą kalbą pasakė JAV
LB krašto valdybos I-asis vice-
pirmininkas R. Česonis, pasvei-
kinęs suvažiavimą, padėkojęs už
bendradarbiavimą ir piniginę
paramą. Kalbėjo apie santykius
su kitomis organizacijomis, rei-
kalą organizuoti LB apylinkes ar
seniūnijas, rūpinimąsi lituanisti-
nėmis mokyklomis. Kvietė daly-
vauti PLB seime birželio 30 —
liepos 4 Kanadoj, Torontė.
Iškėlė reikalą kreiptis į feda-
linę valdžią, telkiant paramą jau-
nimo stovyklom, lietuvių
spaudos tautos svarbumą, po-
litinių darbų rūpesčius, pvz.
Lietuvos diplomatinės tarnybos
tęstinumą. Suminėjo susitikimą
su prezidento patarėju Brzezins-
kiu ir jo palankumą Pabaltijo
valstybėm. Dėl reikalo, kad LB
jungtų ir nekalbančių lietuviš-
kai, nurodė, jog tą misiją vykdo
Florida's apygardos pirm. K.

ATOSTOGOS BALTIJOS KRAŠTUOSE 1978

PRISIDĖKITE PRIE EKSKURSIJŲ, KURIOS BUS
PILNOS PRISIMINIMŲ!

IŠVYKIMO DATOS

liepos 28 iki rugp. 11

rugp. 18 iki rugs. 1
rugs. 15 iki rugs. 23
rugs. 22 iki rugs. 30
rugs. 28 iki spalio 7

spalio 12 iki spalio 21
gruodžio 22 iki sausio 5

\$1074.00

\$1074.00
\$849.00
\$849.00
\$849.00

\$849.00
\$1049.00

NAKTYS KIEKVIENAME MIESTE

Vilniuj 5, Druskininkuose 3,
Maskvoj 3, Leningrade 2
taip, kaip viršuj
Vilniuj 5, Maskvoj 2
taip, kaip viršuj
Vilniuj 5, Maskvoj 2, Kopen-
hagoj 1
taip, kaip viršuj
Vilniuj 5, Varšuvoj 3, Lenin-
grade 3, Maskvoj 2

Kelionėn įskaitoma pilnos dienos ekskursija į Kauną ir pusės dienos išvyka į Trakus

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.

Kreiptis: JONAS ADOMĖNAS
kelionių vadovas

535 FIFTH AVENUE
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

Stasys Juras su žmona

STASIO JURO NETEKUS

Stasys Juras — kariškis, visu-
menininkas, žurnalistas, kaip
spaudoj jau buvo skelbta, mirė
1977 lapkričio 30 Chicagoj.

Velionis buvo gimęs 1903
kovo 30 Josvainių kaime, Palan-
gos valsčiuje. Buvo tikras žemai-
tis ir savo kilme didžiavosi. To-
kiu išliko iki savo paskutinių
dienų. Mokėsi Palangoj, Skuo-
de, Plungėj ir Klaipėdos gimna-
zijoje. Baigęs karo mokyklą, kaip
kapitonas tarnavo Lietuvos ka-
riuomenėj.

Užėjus rusų ir vokiečių oku-
pacijom, iš kariuomenės pasi-
traukė į civilinę tarnybą. 1941
—1944 buvo gimtosios Palan-
gos miesto burmistru. Karo metu
burmistro pareigos buvo neleng-
vos. Burmistru teko ginti šavus
gyventojus nuo okupantų areštų,
bet grėsė pavojus ir pačiam bur-
mistru.

Vokiečių kariam traukiantis iš
Lietuvos, su išeivių banga ir Ju-
ras pasitraukė Vokietijon. Sulau-
kęs karo pabaigos, atvyko į JAV
ir apsigyveno Chicagoj. Gyven-
damas Chicagoj, įsijungė į Lie-
tuvių Katalikų Susivienijimą. Il-
gus metus buvo vienos kuopos
pirmininkas. Vėliau buvo išrink-
tas į Susivienijimo apskrities ko-
mitetą. S. Juras nuolat rūpinosi,

P. Zumbakis

(Georgia valstijoj) apyl. pirm. J.
Paukštelis savo pranešimą at-
siuntė raštu. Suvažiavimas prita-
rė krašto valdybos vedamai lini-
jai.

Suvažiavimo pirmininkas K.
Gimžauskas padėkojo krašto val-
dybos atstovui R. Česoniui už
atsilankymą ir pranešimą bei
paskatinimus, prel. J. Balkūnui
už invokaciją ir visiem už daly-
vavimą.

Suvažiavimas baigtas Lie-
tuvos himnu.

Ginos Čapkauskienės koncertas

Tą pačią dieną surengtame
koncerte garbės svečius ir visus
susirinkusius pasveikino R. Če-
sonis, JAV LB krašto valdybos
atstovas, pasigėrėdamas mūsų
kolonijos kultūrine veikla.

Plačiai žinoma montrealietė
solistė G. Čapkauskienė atliko
G. F. Haendelio, W.A. Mozar-
to, H. R. Bishopo ir A. Thomas

— Estų Meno Centras, vado-
vaujant poniai Puhm, balan-
džio 9 jos rezidencijoj surengė
baltiečių meno parodos peržiū-
rą, kurioj buvo išstatyti 35 pa-
veiksmai ir 16 skulptūrų. Iš lietu-
vių dailininkų buvo matyti kūri-
niai — Račkaus, Stončiūtės-Kuo-
lienės, Dagio ir dr. Plioplio. Da-
lis tų kūrinių bus išstatyti baltie-
čių parodoj gegužės 10 — birže-
lio 4 Hart House galerijoj. Jos
atidarymas įvyks gegužės 10,
trečiądienį, 7:30 val. vak. Tuo
metu bus ir baltistikos studijų
dienos Toronto universitete.

— Aušra Mačiulaitytė-Zerr,
JAV LB Visuomeninių reikalų
tarybos pirmininkė, balandžio
2 dalyvavo LB Vakarų apygardos
suvažiavime Los Angeles.
Ta proga ji skaitė visuomenei
aktualią paskaitą "Veiksnių kon-
solidacija JAV-ėse". Prelegentė
nušvietė veiksnių veiklos raidą
ir LB dėtas ir dedamas pastan-
gas priėti su Alta susitarimą bei
veiklos derinimą.

— Penktajai Dainų Šventei
jau užsiregistravo iš Kanados ir
JAV 39 chorai. Chorių bus apie
1600—1100 suaugusių ir 500
vaikų. Dainų šventės repertuare
yra 21 daina.

— Dail. Vytauto Raulinaičio
memorialinė meno darbų para-
da gegužės 13-14 vyks Clevelan-
de, naujosios parapijos patal-
pose. Rengia Vyr. Skaučių Židi-
nys.

— Jurgis Blekaitis atidavė
spaudai antrą savo poezijos rin-
kinį "Rudens ritmu". Pirmą jo
poezijos knygą "Vardai vande-
nims ir dienoms" išėjo 1954 Chi-
cagoj. Ten pat leidžiamas ir nau-
jas jo rinkinys.

— Lietuvių Žurnalistų Sąjun-
gos Dr. Petro Daužvardžio Fon-
do valdyba pasiskirstė pareigo-
mis: pirm. kun. A. Saulaitis,
SJ, vicepirm. A. Juodvalkis,
vicepirm. jaunimo reikalams E.
Sakadolskienė, ižd. D. Vakarė,
sekr. P. Indreika. Valdybos
adresas: 5620 So. Claremont
Ave., Chicago, Ill. 60636.

— Muz. Dariaus Lapinsko
jaunimo sambūris gegužės 12
tato operetę Chicagoj, Jaunimo
Centre.

— Muz. Bruno Markaičio, SJ,
kūrinių koncertas vyks gegužės
14 Chicagoj, Jaunimo Centre.

kūrinius; iš lietuvių kompozito-
rių: S. Sodeikos "Benamių dai-
na" (žodžiai B. Brazdžionio), V.
Kerbelio "Aš skrajoju" (ž. K.
Binkio), V. Jakubėno "Na, tai
kas" (ž. K. Grigaitytės), G. Gu-
dauskienės "Gintarelis" (ž. L.
Andriekaus), J. Stankūno "Vy-
turėlis" (ž. J. Stankūno) ir S.
Gailevičiaus "Klajūnai" (ž. B.
Brazdžionio). Bisui atliko Mo-
zart "Lopšinę" ir Kuprevičiaus
"Lakštingalos giesmę". Akom-
ponavo prof. A. Omelskis.

Dainininkę St. Petersburgė
girdėjom jau antrą kartą. Ir šį
kartą buvo pilna salė nuoširdžių
dainos mėgėjų. O dainininkė
paliko dar gilesnį įspūdį: pasi-
rinktąją labai vertingą ir sunkią
programą atliko pakiliai, su di-
deliu įsijautimu, itin melodingai
ir meniškai. Iškilų ir pačiose
meno aukštumose esančią solis-
tę klausytojai įvertino nepalau-
jamais plojimais, o koncerto ga-
lė jai buvo įteiktos gėlės ir padė-
kota, ypač dar ir už tai, kad,
vertindama LB pastangas, šią
aukštą lygio koncertą ji atliko at-
sisakydama honoraro.

-o-

Pagrindinis suvažiavimo ir
koncerto organizatorius buvo
pats apygardos pirmininkas K.
Gimžauskas; uoli jo darbų talti-
ninkė buvo Genovaitė Gim-
žauskienė. Iš kitų rėmėjų pami-
nėtini Florida Dolphin savini-
kai Uršulė ir Leonas Bliskiai,
kurie nemokamai vienai savaitei
priėmė į savo motelį daininin-
kę. Lietuviškos kepyklos savi-
ninkas P. Kazilionis parūpino
šiam renginiui skanios duonos.
Visiem dėkui.

V.K.

AUKOS LAISVĖS KOVAI

JAV Lietuvių Bendruomenės visuomeninei veiklai remti Vasario 16-osios proga Waterburio lietuviai aukojo:

Po 100 dol. — Juozas Puodžiūnas, dr. Petras Vileišis.
50 dol. — kun. Jonas Ruokis.
30 dol. — St. ir S. Kuzminskai.

Po 25 dol. — Ateitininkų Sendraugių skyrius, Brooklyn Pharmacy, Fronto Bičiulių Sambūris, Lietuvių Klubas, Lietuvių Karių S-ga Ramovė, Knygynas Spauda, Kazys ir Elena Sapetkai.

Po 20 dol. — J. ir V. Ambrozaičiai, J. ir A. Brazauskai, Kaspučių šeima, A. ir O. Keniausiai, Liutkų šeima, J. ir J. Paliuliai, Juozas Skladaitis, J. ir E. Šlivinskai, dr. Vita Vileišienė.

15 dol. — Pranas Gaižutis.

Po 10 dol. — John Adams, Simas Augaitis, Alex Package Store, Elvira Balandas, Liudvikas Bazėnas, E., O. Bazėnai, J., A. Bulotai, P. ir E. Didžbaliai, J. ir V. Gelumauskai, J. ir A. Karmūzai, J. ir O. Kemežai, P. ir D. Kurai, Ipolitas Kutelis, dr. A. ir G. Kenter, Ignas Kriau-

čiūnas, Jonas Lukšys, Vita Laudinskienė, M. ir V. Lisauskai, P. ir M. Marūnai, V. ir S. Marūnai, Bronius Maurutis, Albertas Melninkas, J. ir J. Muraškai, V. ir E. Norkai, J. ir A. Raugailai, J. ir N. Puodžiūnai, Angelė Skladaitytė, Elena Skladaitytė, Vincas Skladaitis, Skautų Tuntas Neris, Juozas Skruzdis, Pranas Stuopelis, A. ir J. Šatkauskai, M. ir O. Tonkūnai, E. ir P. Vaitkai, V. ir T. Vaitkai, Genė Valiulienė, P. ir G. Valūnai, J. ir N. Veličkai, Julius Vilčiauskas, A. ir D. Uogintai.

Po 5 dol. — Jonas Beinorai, Antanas Bernotas, Antanina Budzinauskienė, Jonas Byla, M. ir Z. Čerkai, Zigmas Delininkaitis, Vladas Janušauskas, Viktoras Juodis, Magdalena Gureckienė, Henry Kachergis, B. ir M. Kaušylai, Marija Knystautienė, Magdalena Kudirkienė, B. ir P. Mačiulaičiai, Liucija Matonienė, Albinas Maurutis, Bronius Melninkaitis, Aleksas Norkeliūnas, A. ir K. Paliuliai, Jonas Paliulis, J. ir C. Pauliai, Elena Puodžiūnaitė, M. ir V. Pukeliai, Kons-

SUVENYRAI

Automobiliams lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuota Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vytim, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol. Lipinukai 1978 Sporto-Dainų šventės atminimui su Gedimino stulpais, vidiniai-išoriniai po 1.50. Lipinukas išorėje LABAS, kaina 1 dol. Lipinukas su Lietuvos Vytim ir trispalve SVEIKAS, kaina 1.50 ir L.T. Lietuva 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — kaina 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — kaina 2 dol.

tancija Petrušienė, Mina Rushinskas, Edmund Shukaitis, K. Tyška, Jonas Toleikis, Vladas Vaičenys, Juozas Valkauskas, V. ir P. Varneckai, Leonas Kuzmickis.

Po 2 dol. — Ona Jevutienė, Juozas Maurutis.

Viso surinkta aukų 1249 doleriai. Apylinkės valdyba visiems aukojusiems reiškia nuoširdžią padėką.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Dr. Vytautas Palčiauskas įpusėjo šio krašto korespondencines pirmenybes (2nd USCCC Final Round) antruoju: 1. Richard Delaune 6.5 (7), 2. Victor Palciauskas 6 (6), 3. Charles Rehberg 4.5 (7). Skliaustuose — nesužaistos partijos. Tas pat žurnalas paskelbė taip pat ir paskutinį CCLA Ratingo sąrašą: 1. R. G. Cross 1429, 2. R. Cayford 1332, 3. V. Palčiauskas 1316. Kiti lietuviai su tokiais įvertinimais: R. Blasius 669, M. Brazis 932, T. Bullockas 924, K. Merkis 1047, E. Tamutis 191, L. Valukas 783.

USCF Ratings List (4/78): P. Ališauskas 925, T. Atkočaitis 1462, J. Bendoritis 1541, Z. Bliznikas 1628, C. Česna 926, T. Gavelis 1268, R. Grauslys 1798, R. Ivaška 1235, J. Jakaitis 994, V. Karitis 1700, T. Laukas 1380, R. Margules 1423, J. Mažaitis 1578, K. Merkis 1724, P. Narbutas 1578, A. Nasvytis 1791, P. Palaitis 1266, W. Palaitis 1225, W. Plankis 1379, G. Rudelis 1452, D. Shaulis 1694, A. Simonaitis 1833, A. Sirutis 1748, K. Skėma 2006, E. Staknys 1800, E. Traina 1469, M. Urbonas 1419, V. Vitkauskas 1524.

Vilnius. Lietuvos pirmenybė po 11 ratų pirmavo: Gavrikovas (Moldavija) 8.5 tš., Gintautas Piešina (Vilnius) 8 tš.; po 7 taškus turėjo Vladas Mikėnas, charkovietis Mačiulskis ir jaunas plungietis Vitalius Majorovas; K. Kaunas 6.5 tš.; po 6 taškus turėjo Emilis Šlekys, A. Butnorius ir kaliningradietis Malevinskis. Iš viso 18 dalyvių, jų tarpe penki sovietų miestų meisteriai.

Baltiniai (T-Shirts) su Lietuvos trispalve ir Vytis su užrašu LITHUANIAN POWER. Vairams: L 10-12 ir XL 14-16, Suaugusiems: S 34-36, M 38-40, L 42-44 ir XL 46-48. Su persiuntimu 4 dol.

Visos šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijos: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjimų. Ar juos prenumeruoti? Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Vid. Vakarų apygardos laimėtojai

Balandžio 22-23 Chicagoj įvyko Vidurio Vakarų apygardos krepšinio ir tinklinio pirmenybės. Per telefoną apie varžybas gautos šios žinios: iš 8 komandų vyrų A krepšinio nugalėtoju tapo Chicago Lituania, baigmė laimėjusi prieš Nerį 87:81. Buvo daugiau tikėtasi iš Detroito Kovo ir stipresnio pasirodymo iš Neries, bet Lituania neturėjo su jais daug vargo. Toronto žaidėnėm tačiau visi žada pastiprinti komandas ir geriau pasirošti kovai dėl vyrų krepšinio meistro titulo. Jaunių A grupę taip pat dalyvavo 8 komandos ir I vietą nesunkiai laimėjo Neris prieš Lituanią,

59:49. Jaunių B grupę 6 komandos, laimėtojas — Lituania. Jaunių C iš 4 komandų pirmą vietą išsikovojo Chicago's Žara.

Tinklinio varžybose Chicago's Žara laimėjo pirmą vietą moterų ir mergaičių A klasėse. Ypač pasigėrėtino lygio buvo mergaičių rungtynės tarp Žaros ir Neries. Chicago'čiai siūlo į Toronto žaidynes važiuoti vien dėl to, kad pamatyti jų tinklinio komandas. Mergaičių B ir C grupėse Neris tapo laimėtoja, o Cicero Vėtra šį kartą nebeįstengė stipriau pasireikšti. Vyrų tinklinyje Neris (daugiausia jaunieji) laimėjo prieš Lemontą ir jaunučių D grupę pirmuoju išėjo Detroito Kovas.

PLSŽ tvarkarašio planas

Iš ŠALFASS suvažiavimo nutarimų paaiškėjo, kad visos varžybos vyks puikiuose Etobicoke Olympium patalpose, tik dalis krepšinio, tinklinio ir lauko teniso bus pravesta aplinkinėse aikštėse. Šaudymas, golfas ir futbolas taip pat vyks kitose vietose.

Vyrų ir jaunių A krepšinių planuojama pradėti pirmadienį, birželio 26. Stalo tenisas vyks antradienį ir trečiadienį, lauko tenisas — trečiadienį iki šeštadienio, lengv. atletika, plaukimas, šachmatai, šaudymas ir tinklinis prasidės ketvirtadienį.

Oficialus žaidynių atidarymas bus trečiadienio vakare Etobicoke stadione, krepšinio salėje. Kartu bus proga pamatyti keletą geresnių krepšinio rungtynių. Oficialus uždarymas įvyks pirmadienį, prieš Chicago Lituaničios ir New Yorko LAK futbolo rungtynes. Šiomis rungtynėmis

pasibaigs 1978 metų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės.

Išidėmėtina, kad paskutinė data registruotis tiek komandinėm, tiek individualinėm varžybom yra birželio 1, nors jau dabar visi turėtų būti užsiregistravę. Registracijų vėlavimas apskundina ne tik žaidynių organizavimą, bet ir galutinį varžybų tvarkarašio nustatymą. Visais reikalais kreiptis į ŠALFASS Centro Valdybą: 32 Rivercrest Rd. Toronto, Ontario M6S 4H3. Tel. (416) 763-3329.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

17 dol. — A. Zerr, Glenside, Pa.

15 dol. — T. Žilinskas, Agawam, Mass.

Po 12 dol. — V. Šoliūnas, Lemont, Ill., J. Roland, San Francisco, Calif.

Po 7 dol. — U. Kraus, Woodhaven, N.Y., kun. St. Yla, Putnam, Conn., J.R. Vaišnys, Hamden, Conn., A. Bertulis, Hot Springs, Ark., dr. L. Kriaučiūnas, Palos Park, Ill., Pr. Baltuonis, La Salle, Que., Z. Steponavičius, Stamford, Conn., kun. A. Bartkus, St. Clair, Pa.

6 dol. — E. Piliš, Noank, Conn.

4 dol. — J. Ambrozaitis, Middlebury, Conn.

3 dol. — A. Dulkis, Newark, N.J.

Po 2 dol. — J. Česna, Chicago, Ill., A. Bender, Amityville, N.Y., B. Steponis, Seven Hills, Ohio, G. Bartkus, Richmond Hill, N.Y., E. Orentas, W. Hartford, Conn., P. Levenauskas, Union City, Conn., V. Gintautas, Mountaintale, N.Y., J. Valiūnas, Paterson, N.J., N. Šalkauskis, Hollywood, Fla., J. Kazlas, New Haven, Conn., L. Gailiūšienė, Philadelphia, Pa., A. Juodka, Chicago, Ill., dr. Z. Smilga, Chicago, Ill., A. Razutis, Los Angeles, Calif., J. Kowrak, Philadelphia, Pa., V. Vaičiūnas, Islington, Ont., T. Vainauskas, Hamilton, Ont., J. Lukas, Philadelphia, Pa., J. Višniauskas, Peely, Pa., A. Šimonis, West Chester, Pa., S. Miliauskas, Chicago, Ill., P. Lapinskas, No. Miami Beach, Fla., B. Paliulionis, Cicero, Ill., J. Kvietytis, Dayton, Ohio, J. Morikūnas, Philadelphia, Pa.

Po 1 dol. — G. Pažemėnas, So. Windsor, Conn., J. Kralikauskas, Islington, Ont.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

AMATEUR SINGERS WANTED
Nightclubs, concerts, records, band, record required. Must speak English.
Mgr. (212) 974-9300

INSPECTIONS AND RE-INSPECTIONS
MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS, SHELL BAY ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS! PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Models
For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals
Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

IF YOU ARE PLANNING TO VISIT LITHUANIA IN THE SUMMER OF 1978, WE HAVE FOUR BEAUTIFUL TRIPS TO OFFER ALONG THE GREAT BALTIC CIRCLE ROUTE. TOURS DEPART THE UNITED STATES ON JUNE 21, JULY 12, AUGUST 9, AND AUGUST 23 YOU CAN SAVE \$100 OFF THE TOUR FARE IF YOU BOOK EARLY. FOR FURTHER DETAILS, PLEASE CALL OR WRITE:

BALTIC AMERICAN HOLIDAYS, INC.

A DIVISION OF

ROBERT J. ELLYN TRAVEL, INC.

501 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10017
(212) 687-0250

VYKSTAME DRAUGE Į JAV IR KANADOS DAINŲ ŠVENTĘ, PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNES IR PLB SEIMĄ

N.Y. — TORONTO — N.Y.
lėktuvu birželio 26 — liepos 3 \$208
lėktuvu birželio 29 — liepos 3 \$162
lėktuvu liepos 1-3 \$151 x
autobusu birželio 30 — liepos 3 \$74
PHILA—TORONTO—PHILA
lėktuvu liepos 1-3 \$159 x

Į kainą įsiskaito kelionė lėktuvu ar autobusu ir visam laikui viešbutis (gyvenant dviem kambariais). Galima keliauti ir be viešbučio užsakymo — kaina atitinkamai sumažinama.
x Įskaitoma kelionė iš aerodromo į viešbutį ir atgal. Registruojantis sumokama 25 dol. nevēliau gegužės 15

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 Knapp St.
Brooklyn, N.Y. 11229
Tel. (212) 769-3300

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Vienos ar dviejų savaitių kelionės į Lietuvą, Austriją ir Vokietiją iš Bostono, New Yorko, Clevelando ir Detroito

Gegužės 14-22: 1 diena Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su ekskursija į Kauną ir 1 naktis Maskvoje.

Birželio 20 — liepos 4, liepos 8 — 22: Lietuva, Austrija ir Vokietija. 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 3 naktys Vienoje ir 3 naktys Miunchene.

Rugpjūčio 13-27: Lietuva, Vokietija. 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 4 naktys Miunchene, romantišku keliu į Frankfurtą ir 2 naktys Frankfurte.

VISOS GRUPĖS BUS LYDIMOS PATYRUSIŲ PALYDOVŲ

DAUGIAU INFORMACIJŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ REIKALU PRAŠOMA KREIPTIS:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA 02168
(617) 969-1190

ARBA

CLEVELANDE:
(216) 692-1707

DETROITE:
(313) 453-8614

Senos patikimos firmos prezidentas Mr. M. Rifkin,

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

oficialiai praneša savo gausiems klientams,

MUITU APMOKĖTŲ DOVANINIŲ SIUNTINIŲ
giminėms Lietuvoje ir USSR tęsiama toliau kaip buvo per pastaruosius 45 metus.

KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS. GAVĖJAI NIEKO NEMOKA.

SIUNČIANT DOVANAS-SIUNTINIUS savo giminėms, yra geriausias kelias suteikti jiems džiaugsmo

Siuntiniai priimami šiose įstaigose ir skyriuose:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

CENTRINĖ ĮSTAIGA NEW YORKE:
212 Fifth Ave., Room 709, NEW YORK, N.Y. 10010
Tel.: (212) 685-4537

Atidaryta kas dieną nuo 9 A.M. iki 5.00 P.M.

Šeštadieniais: 10 A.M. — 2 P.M.

BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. (301) DI 2-2374
BROOKLYN, N.Y. 11222, 661 Manhattan Ave. (212) 389-6747
CHICAGO, ILL. 60622, 2242 W. Chicago Ave. (312) 235-7788
CHICAGO, Ill. 60632, 4065 Archer Ave. (312) YA 7-5980
CLEVELAND, Ohio 44109, 3491 West 25 St. (216) 741-8082
CLEVELAND, Ohio 44134, 5432 State Road (216) 749-3033
DETROIT, Mich. 48210, 6720 Michigan Ave. (313) 894-5350
ELIZABETH, N.J. 07201, 956 A Elizabeth Ave. (201) 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Ave. (313) 365-6350
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. (213) 413-0177

MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Ave. N.E. (612) 788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow Ave. (203) 224-0829
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Avenue (212) OR 4-3930
PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. (215) 925-8878
ROCHESTER, N.Y. 14621, 681-683 Hudson Ave. (716) 544-2151
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 — Ninth Ave. (415) 564-7981
SEATTLE, Wash. 98125, 11551 6th Place N.E. (206) EM 3-5556
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. (201) 257-2113
SYRACUSE, N.Y. 13204, 318 S. Wilbur Ave. (315) 476-6958
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall. W. Landis Ave. (609) 696-9796
WORCESTER, Mass. 01605, 82 Harrison St. (617) 798-3347
WHEAT RIDGE, Colo. 80033, 4330 Quay St. (303) 422-4330
TRENTON, N.J. 08610—Ukrainian National House, 477 Jeremiah Ave.— (609) 392-2455

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJO MUITŲ SĄRAŠO

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj
ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738
Rezidencijos-Moteliai-Sklapai
Apartmentai-Kondominijai
Nuomavimas — Notary Public

MŪSŲ TAUTINIŲ VILČIŲ SIMBOLIS

Gegužės 21, sekmadienį, 1 val. bus šventinamas lietuviškais motyvais paženklintas kryžius, iškeltas Kultūros Židinio kiemo priešakinėje daly. Ši iškilmė prasidės koncelebracinėmis mišiomis, giedant Sutartinės ir Perkūno choram. Bus progai pritaikytas pamokslas. Sukaupia malda kartu su aukure virpančia ugnele kils į aukštybes, ir tai bus mūsų visų tikėjimo, padėkos, vilčių išraiška.

Prie šio kryžiaus neretai bursis mūsų jaunimas, minėdamas kurią religinę ar tautinę šventę. Čia jungsis mūsų visų troškimai ir viltys, kad Lietuva vėl būtų laisva. Tikėjimas lietuvi visada guodė sunkiomis valandomis ir stiprino ryžtą aukotis.

Prisimenam, nepriklausomą Lietuvį rūpintojėliai ir kopylėlės buvo neatskiriama kaimo idilijos dalim. Lietuvis ūkininkas, pravažiudamas pro kryžių, pagarbiai nusiimdavo kepurę, o kaimo jaunimas jį puošdavo lauko žolynais, dainuodavo.

Gegužės 21 prie savo kryžiaus melsimės, dainuosim, šoksime

ir mes. Tai bus kartu ir Kultūros Židinio statybos pabaigutį šventė. Kaip visada didelė iškilmė užbaigiama smagių pasižmonėjimu, taip ir po kryžiaus pašventinimo Kultūros Židinio kieme vyks smagi gegužinė. Gros muzika, šoks J. Matulaitienės tautinių šokių grupė Tryptinis, bus vertingų daiktų loterija.

LKŽ parengimų komitetas parą mėnesių smarkiai posėdžiavo. Jau visas suplanuota, numatyta, pasiskirstyta darbais. Kiekvienas žino savo pareigas, niekas nepabūgo padirbėti lietuviškam tikslui. Židinio kieme V. Alksnins su padėjėjais keps ant iešmo kepsnius, Br. Lukoševičienė ir J. Lukošienė paruos kitus valgius, kavą su naminiais pyragais. Viskuo pasirūpinta. Tereikia tik gaivinančio pavasario vėjelio ir saulėtos dienos.

Iėjimas į gegužinę visiem nemokamas. Nėra abejonės, kad kiekvienas lietuvis pajus pareigą būti šios šventės dalyviu.

I. Banaitienė

METAI BE MUZIKO ALGIRDO KAČANAUSKO

Gegužės 9 sueina vieneri metai, kaip mirė muzikas Algirdas Kačanauskas. Tiek Apreiškimo parapijos choras, tiek ir visi artimieji, kurie su juo susitikdavo, labai ir labai jo pasigedo per šiuos metus. Visada mandagus, visada džentelmenas ir malonus, pakiliuos nuotaikos, aristokratiško plataus mosto, gliai jaučiąs kitą žmogų ir niekada nenorįs jo nei užgauti, nei pažeminti.

Jis sirgo, buvo visokių ligų suspaustas, skaudėjo net kojos, bet niekada nesiskundė, nedejavo. Tik kartais, kai stipriai sugeldavo kojas, jis truputį susluobuodavo. Tik labai artimieji pasakydavo, kad kojos žaizduotos.

Visi prisimename, su koku mostu jis dirguodavo Apreiškimo parapijos chorui pačioje bažnyčioje. Koks pakilumas! Prisimename, kaip jis užlipdavo ant scenos akomponuoti. Kokia aristokratiška elegancija buvo jo akomponavimas.

Jis buvo daugelio programų, vakarienių, pobūvių vadovas. Kokiais sąmojais jis tada žaizdavo. Kiek anekdotų, linksmy istorijų!

Artimųjų žmonių ratelyje jis irgi buvo pilnas nesibaigiančių istorijų, linksmy pasakojimų. Bet, jei prasidės rimta kalba, jis moko įsiterinti, mėgo kalbėti rimtais klausimais ir svarstyti mūsų gyvenimo kultūrinius reikalus.

Dažnai jis lankėsi ir Darbininko redakcijoje. Užsukdavo beveik kas savaitę. Čia pailsėdavo, imdavo tvarkyti "Muzikos Žinių" reikalus, aptarti kultūrinį gyvenimą. Ypač sielojosi "Muzikos Žinių" leidimu, sielojosi ir Vargonininkų-Muzikų Sąjungos veikla. Darbininko redakcijos viename kambary buvo sudarytos sąlygos klausytis muzikos. Ir čia buvo klausoma daug lietuviškų plokštelių, buvo įvertinami ir kompozitoriai ir dainininkai, instrumentalistai. Porą dienų prieš savo mirtį jis lankėsi redakcijoje. Sakė, kad sveikata pagerėjusi. Tai buvo ketvirtadienis. Penktadienį jis ligoninėje peršalo. Net telefonu pasiskundė, kad esąs vėjų perpūtas, peršalęs. Šeštadienį jau jis turėjo aukštą ir labai aukštą temperatūrą. Taip pradiėjo skaudusis momentas — jo išėjimas.

-o-

Gegužės 7, sekmadienį, Apreiškimo parapijos choro iniciatyva, rengiamas jo mirties metinių minėjimas. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. bus koncelebracinės mišios. Pamokslą pasakys muzikas kun. L. Budreckas. 1 val. popiet parapijos salėje bus akademija, kuriai vadovaus prof. dr. Jokūbas Stukas. Čia bus pademon-

struotas pasikalbėjimas su muziku Algirdo Kačanausku. Dainuoja Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Solo dainuoja Mečys Razgaitis.

Visa New Yorko visuomenė kviečiama pagerbti velionį muziką Algirdą Kačanauską, kuris savo gyvenimą buvo skyręs muzikai, Lietuvai ir New Yorko lietuvių visuomenei.

SLAPTA LIETUVIO DRAMA NEW YORKO SCENOJE

New Yorko "Theater for a New City" praneša, kad birželio 1 įvyks anoniminio autoriaus vaidinimo **Pasivaikščiojimas mėnesienoje** premjera. Neseniai atremontuotas teatras yra 2-oje Ave. prie 10 gatvės.

Po šiuo trumpu pranešimu slypi ypatinga drama. "Pasivaikščiojimas mėnesienoje", tragikomedija apie merdinčią totalitarinę utopiją, buvo parašytas Lietuvoje prieš koki pusztinį metų. Jos autorius negali paskelbti savo pavardės, nes jis per gerai pažįsta jį supančią politinę sistemą. Tragikomedijai — pabėgėlei pavyko pasiekti vakarus, kur ji buvo išversta į anglų kalbą. Ji padarė didelį įspūdį "Theater for a New City" vadovybei, kuri pakvietė Joną Jurašą ją išvesti į sceną.

Kitą režisierių šiai dramai būtų sunku įsivaizduoti. Jurašas yra su ja intymiai susigyvenęs ir yra išgyvenęs jos situacijas ir problemas. Visos potekstės ir aliuizijos jam žinomos. Šiam spektakliui jis turi labai įdomių sceninių užmanymų.

Nereikia ir aiškinti, kodėl taip svarbu, kad spektaklis kuo geriausiai pavyktų. Kaip "Aušra" ar "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", taip ir "Pasivaikščiojimas mėnesienoje" menine kalba byloja pasauliui apie ypatingą padėtį Lietuvoje. Todėl šis spektaklis su ypatingu dėmesiu seks mūsų tautiečiai Lietuvoje. Svarbu, kad jis kuo ilgiau išsilaikytų, nes jo pasisekimas įgalins daugiau panašių veikalų pastatyti.

"Pasivaikščiojimo mėnesienoje" spektaklį lietuviai gali paremti įvairiais būdais — jame apsilankydami, jį rekomenduodami ir reklamuodami, bet ypač dabar, tuoj prisidedami lėšomis. Teatras suteikia savo patalpas ir techninę pagalbą, bet pinigų spektakliui dar reikia surinkti. Tai puiki proga paremti drąsųjį anoniminį autorių ir padėti svarbiam lietuviškam vaidinimui išvysti pasaulį.

PAMINKLINIAM KRYŽIUI IR D.L. VALDOVŲ MEDALIJONAM JAU AUKOJO:

Po 500 dol. — dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai — sūnui Kęstučiui atminti; Aušra, Jūra, Polius ir Ramūnė — Antanui ir Antaninai Bendoriams atminti; Algimantas, Nijolė ir Vida Bražėnai — Mindaugui Bražėnui atminti; dr. Julius ir Aleksandra Maldučiai; dr. Vytautas ir Mara Vygantai — Kęstučiui Kudžmai atminti; prelatas Jonas Scharnus, Newark, N.J.

Po 100 dol. — Balys ir Kotryna Gedeikos; Dominic Fasolino; Ignas Kazlauskas — broliui Biliui Kazlauskui, savanoriui žuvusiam 1919 už Lietuvos laisvę atminti; Joseph ir Lucie Gurinskai; Joana ir Jonas K. Kariai, Bridgeport, Conn.

Po 50 dol. — Vladas Kalytis — Petrui ir Juozapatai Kolyčiams atminti; Ellen Budres, Linden, N.J.; Marija D. ir Stasys Biručiai, Wayne, N.J.

Po 25 dol. — kun. Antanas Račkauskas; dr. Julius P. Gale; Lindenhurst, N.Y.; Danutė ir Vytautas Anonis.

20 dol. — Kazys Bartys, Elizabeth, N.J.

15 dol. — Viktorija Čečetienė.

Po 10 dol. — F. Valaitis, Chicago, Ill.; Stasys ir Julija Vaičiūnai, Roselle, N.J.; Justinas Sirutis.

Po 5 dol. — Kotryna Graudienė, Miltown, N.J.; Mrs. Ruta Vaizgenis; Mrs. Macella Rutell, Waukegan, Ill.; Peter J. Kasilionis, Clark, N.J.

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

Kultūriniam subatvakary balandžio 22 prelegente buvo Elena Vasyliūnienė. Ji kalbėjo apie raganas istorijoje ir apie įvairių kraštų ir laikų įstatymus, taikomus raganom.

L.M.K. Federacijos Bostono klubo susirinkime Aleksandra Gustaitienė skaitė paskaitą apie japonės moteris ir japonų papročius, ypač arbatos gėrimą.

Feliksas Zaleskas, ankstesnės kartos ateivių žymus veikėjas, visų mylimas ir vadinamas "Džukų karaliumi", balandžio 15 Lietuvos Šaulių Sąjungos Vanaigaičių kuopos Bostone buvo apdovanotas tokia padėka: "Ponui Feliksui Zaleskui. Tamsta savo sumanumu ir darbu daug prisidėjote prie lietuviybės išlaikymo Amerikoje. Kaip pavyzdingas lietuvis, suprasdamas šios organizacijos svarbą išeivijoje ir lietuviybės išlaikymo reikšmę, esate vertas didžios pagarbos. Todėl Tamstos 85

woodo, Brocktono ir apylinkių.

Kuopos pirm. R. Bielkevičius prie vakarienei paruoštų stalų susėdusius svečius pasveikino ir pranešė vakaro programą. Maldą sukalbėjo kuopos dvasios vadas klebonas kun. P. Sakalys. Žodį tarė M. Jankaus kuopos garbės pirm. A. Mantautas.

Svečiai, pasistiprinę sesės St. Gofensienės su darbščiomis talkininkėmis paruošta vakariene, džiaugsmingai sutiko Worcesterio Lietuvių Meno Mėgėjų Rateljio Penketuką, kurį sudaro: Aldona Brankienė, Elena Gorodeckienė, Kristina Naikeliene, Uršulė Rozevičienė ir Vladas Rozevičius. Penketukui akomponavo Valius Tamošiūnas.

Svečiai padainavo: Graži tėvyne mano, Aras — muz. Goriņo, Saulės nudeginta — liaudies daina, Neprižadėk — valsas, Nemunas atvės — muz. Jonušo, Mergelė jaunoji — valsas, Rožių tangas — muz. Schrier-Bottero, Ramūnėlė, pasakyk — valsas, Žuvytelė — liaudies daina, Nemunėli, Nemunėli — muz. Bražinsko. Klausytojų plojimai iš dainininkų išprašė ir dar vieną dainą priedo.

L.M.M.R. Penketukas patriotines dainas atliko gražiai, sutartinai. Aiškiai tariami žodžiai plaukė iš atminties.

Gausiai loterijai vadovavo J. Monkus su E. Ribokiene. Broliai ir sesės šauliai sunėšė laimingesiems daug džiaugsmo "lašų", lietuviškų beržų sulos ir kitokių dovanų. Paskutinis laimėjimas — "pavasario duonytė" — tortas. Laimėjusi E. Bielkevičienė jį gražio loterijos pravedė, o šį paskelbė varžytnes M. Jankaus kuopos kasai parturtinti.

Po linksmy vaišių vyko šokiai, grojant geram Bridgewaterio orkestrui.

E. Ribokienė

metų sukakties proga Tamstai reiškia ši padėka." Pasirašė kuopos pirmininkas Juozas Stašaitis. Ši padėka Feliksui Zaleskui buvo įteikta specialaus susirinkimo proga. Šis veiklusis džiūkas, balandžio 19 dalyvaudamas Lietuvių Piliečių d-jos mėnesiniame susirinkime, staiga susirgo ir buvo nuvežtas į New England Medical Center ligoninę, Harrison Ave. Rašant šią žinutę, Felikso sveikata rodė tik mažus pagerėjimus.

Keleivis, Bostone leidžiamas lietuvių laikraštis, su balandžio 18 d. numeriu pakeitė savo išvaizdą — išėjo mažesnio formato ir spausdinamas ofsetu.

Motinos dienos minėjimą gegužės 7, sekmadienį, 2:30 val. popiet Tautiniuose namuose ruošia L.M.K. Federacijos Bostono klubas. Narės ir viešnios prašomos dalyvauti 10 val. mišiose Šv. Petro bažnyčioje, apsirergusius su tautiniais drabužiais ir su savo šeimomis. Popietiniame minėjime apie motinas kalbės Klubų Federacijos pirmininkė Irena Banaitienė iš New Yorko. Meninę programą atliks Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono. Jai akomponuos jos tėvelis. Eilėraščius deklamuos O. Ivaškiene tautinės šokių grupės vaikučiai. Po minėjimo — vaisės.

Pavasario balių gegužės 13, šeštadienį, 7 val. vak. National Cafe, 666 No. Main St., Brockton, rengia LB Brocktono apylinkė. Programą atliks Bostono vyrų sektetas ir Brocktono Sūkurys. Po programos bus Vytenio Izbicko paruošta vakariene ir šokiai, kuriems gros latvių orkestras. Baliaus metu vyks loterija: I dovana — dail. Č. Janušo paveikslas, II — 25 dol., III — 15 dol., IV — 10 dol. Bilietus galima įsigyti pas Brocktono LB valdybos narius Juozą Rentelį — tel. 963-3671, Stasę Jančauskienę — tel. 588-9091 ir Liudą Šukienę — tel. 583-2830.

Inžinierių banketas įvyks gegužės 28 Copley Plaza viešbuty.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS: rugsėjo 17 — \$845	rugsėjo 22 — \$845
DVIEJŲ SAVAIČIŲ	
birželio 11 — 1195	rugpjūčio 6 — 1245
liepos 2 — 1245	rugsėjo 3 — 1195
liepos 16 — 1245	gruodžio 22 — 1045

Visos grupės aplankys Kauną ir Trakus. Prie šių visų grupių galima jungtis IŠ VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Įstaigai vadovauja: Aldona Adomonienė ir Albina Rudžiūnienė
Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval
Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom išskvietimo dokumentus

LITO BENDROVĖ PARDUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus aplankoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Bruselis

Paryžius
Lucerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitės vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms. Dėl informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: gegužės 6, šeštadienį, Moterų Vieniybės pavasario balius didžiojoje salėje. Gegužės 7, sekmadienį, prof. Alfredo Senno minėjimas mažojoje salėje. Rengia Liet. Kat. Mokslo Akademijos New Yorko židiny.

Moterų Vieniybės tradicinis pavasario balius bus gegužės 6, šį šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny. Baliaus paprastai sutraukia daug publikos ir praeina pakilioje linksmoje nuotaikoje. Stalus ar pavienias vietas galima užsisakyti pas Moterų Vieniybės pirmininkę Eleną Andriusienę, tel. 847-4477, arba pas visas Moterų Vieniybės nares. Baliaus pelnas skiriamas Pasaulio Lietuvių Dienom Toronto.

Kas nori dalyvauti dainų šventėje, gegužės 9, antradienį, 7:30 v.v. renkasi į Kultūros Židiny. Bus daromos bendros repetitijos ir pasirengiama dainų šventei. Repetitijom vadovaus New Yorko vietos chorvedžiai.

P. Liet. Jaunimo Sąjungos New Yorko skyriaus gegužinė-piknikas bus gegužės 7, sekmadienį, Kings Point Parke, Great Necke. Pradžia 12 va. PLJS New Yorko skyrius parūpins anglis ir arbūzus. Kviečiamas visas apylinkės jaunimas kuo gausiausiai dalyvauti.

Į Sunny Hills, Fla., praeitą savaitgalį buvo išskridusi grupė New Yorko lietuvių. Grupei vadovavo Vytautas Beleckas, kuris ten organizuoja lietuvišką koloniją. Išskrido šeštadienio ankstyvą rytą, grįžo pirmadienio vakare.

Simo Kudirkos šaulių kuopos valdyba posėdžiavo balandžio 30 pirm. K. Miklo bute. Valdyba apsisprendė išleisti dr. Algirdo Budreckio parašytą studiją apie Lietuvos Didįjį Kunigaikštį Algirdą.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus gegužės 10, trečiadienį, 8 v.v. pas p. Bortkevičienę, 84-07 89 Street, Woodhavene. Visos narės prašomos dalyvauti.

Irena Stankūnaitė, Patersono Lyric Operos solistė, pavasario sezono metu statomaj Verdi Rigoletto operoj dainuoja pagrindinę Gildos rolę. Pirmas spektaklis įvyko gegužės 3 Clifton, N.J. Opera bus kartojama ir kituose didesniuose New Jersey valstijos miestuose. Irena jau šešeri metai dainuoja su Patersono Lyric Opera, yra pasiekusi šioj valstijoj aukštos reputacijos menininkės vardą. Savo repertuare ji turi paruošusi šešias operas, kuriose jau po kelis kartus yra dainavusi solistės partijas.

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos posėdis šaukiamas gegužės 13, šeštadienį, 4 v. popiet Kultūros Židiny. Bus svarstomi aktualiausi draugijos reikalai. Valdybą sudaro: pirm. Leonardas Andriekus, vicepirm. Paulius Jurkus, sekretorius Leonardas Žitkevičius, izdininkas Jurgis Jankus, nariai — Antanas Vaičiulaitis ir Algirdas Landsbergis.

Vasario 16 proga New Yorko Altai papildomai aukoj: 40 dol. — J. Bortkevičius, 10 dol. — O. Danisevičius, 5 dol. — A. Mažeika, 2 dol. — B.L. Aviža. Visiem aukotojam nuoširdus ačiū.

Patiksliname. Praeitame numeryje Vilnelės skyriuje buvo praleista Rasos Alksnintytės pavardė. Ji parašė rašinėį "Katytes". Madų parodos aprašyme vaikų drabužius modeliavo broliukai Leleikos, o ne Leleivos.

MUZIKA ALGIRO KAČANAUSKO PIRMŲJŲ MIRTIES METINIŲ MINĖJIMAS ĮVYKS

1978 gegužės 7, sekmadienį

11 val. koncertacinės mišios Apiešimo parapijos bažnyčioj

1 val. popiet Apiešimo parapijos salėj žodį tars Lietuvos gen. konsulas ANICETAS SIMUTIS, kalbą pasakys prof. JOKŪBAS STUKAS, meninę programą atliks Apiešimo parapijos choras, vadovaujamas V. RALIO, ir sol. M. RAZGAITIS.

Po minėjimo — vaišės. Įeinant — aukojama.

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI

KULTŪROS ŽIDINIO PAVASARIO ŠVENTĖ

GEGUŽĖS 21, SEKMADIENĮ, 1 v. p.p.

1 val. — Pamaldos ir paminklinio kryžiaus bei Didžiųjų Lietuvos valdovų medalių pašventinimo — dedikacijos iškilmės. Pamokslą sako — Lietuvių Religinės Šalpos direktorius kun. K. PUGEVICIUS.

Gieda — New Yorko vyrų choras PERKŪNAS, vad. V. DAUGIRDO ir New Yorko lietuvių jaunimo ansamblis SUTARTINĖ, vad. JŪRATĖS VEBLAITYTĖS-LITCHFIELD.

2:30 val. — Gegužinė — pasisvečiavimas Programą atlieka — New Yorko lietuvių tautinių šokių ansamblis TRYPTINIS, vad. JADVYGOS MATULAITIENĖS.

Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Gražiam orui esant, viskas vyks lauke.

Visus atsilankyti maloniai kviečia — Tėvai Pranciškonai ir Kultūros Židinio komitetas — Lietuvių Kultūros Fondas.

Paminklinis kryžius statomas Kultūros Židinio priekyje, arčiau prie vienuolyno pagrindinio įėjimo. Iškasta pamatam žemė. Šią savaitę bus atliedinti cementiniai pamatai. Pats kryžius bus iš metalo. Baigiama ir metalo galvanizacija. Kryžius bus tuoj pastatytas. Jo pašventinimas bus gegužės 21.

Albertas Peters, sulaukęs 55 m. amžiaus ir gyvenęs Ozone Park, N. Y., mirė balandžio 24. Nuliūdime liko žmona Elena, sūnus Timothy, dukra Eileen ir motina Pranciška. Palaidotas balandžio 28 iš Viešpaties Atsimainymo bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Laidotuves tvarkė Šalinskienės laidotuvių įstaiga.

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Jonas Mulokas, VILNIUS LENKŲ OKUPACIJŲ. Autoriaus įdomiai surinktos žinios apie Vilnių iš lenkų okupacijos laikų. Išleista Melbourne, Australijoje. Knyga kietais viršeliais, 114 psl. Kaina 4 dol.

Juozas Kaributas, TEATRINIO VARGO KELIAIS. Memuarai. Autoriaus leidinys. Spausdinta Romoje. Labai gausiai iliustruota aiškiais ir įdomiomis nuotraukomis. Knyga kietais viršeliais, 191 psl., didesnio formato. Kaina 10 dol.

Anatolijus Kairys, TRYS DRAMOS: Rutelė, Saulės rūmai, Žmogus ir tiltas. Išleido Dialogas Chicagoj. Knyga kietais viršeliais, 159 psl. Kaina 6 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimo išlaidom pridedama 50 c.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiuose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmet gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laiku šiltas ir gražus. Čia patogų atostogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridėti ir senojo.

Gegužinė-piknikas rengiama gegužės 21 Kultūros Židinio kieme, aikštėje, kur sustoja automobiliai. Tą dieną bus šventinamas kryžius prie Kultūros Židinio ir pristatomi Vytauto Kašubos Lietuvos valdovų medalių, kurie pakabinti Kultūros Židiny. Po visų iškilmių kieme bus vaišės gegužinės stiliaus.

Lituanistikos Institutas ateinančių metų gegužės gale Kultūros Židinio patalpose šaukia savo suvažiavimą, kuriame bus paminėta ir 400 metų Vilniaus universiteto sukaktis. Rengimo komitetą pavesta sudaryti Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos pirmininkui Aleksandrui Vakseliui. Pirmasis posėdis įvyks ateinantį sekmadienį, gegužės 7, tuoj po prof. dr. A. Senno pagerbimo akademijos Kultūros Židinio posėdžių kambarį. Posėdy dalyvaus ir apie suvažiavimą reikalingų informacijų suteiks iš Bostono atvykęs Lituanistikos Instituto pirmininkas dr. J. Gimbutas.

B. Spūdienė, savo vyro a.a. Prano Spūdžio, spaudos rėmėjo, penktųjų mirties metinių progą paaukojo Darbininkui stiprinti 10 dol. Ačiū labai.

Katalikų Moterų S-gos 24 kuopa gegužės 7 rengia motinos dienos minėjimą. 11 val. mišios ir bendra komunikacija gyvų ir mirusių motinų intencija Angelų Karalienės parapijos bažnyčioj. Po mišių tos pačios parapijos viršutinėje salėj vaišės ir minėjimas. Viso narės kviečiamos ir laukiamos

Prof. Alfredo Senno, žymaus kalbininko, mirusio š.m. sausio mėn., pagerbimas bus gegužės 7, sekmadienį, 3:30 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Apie jo filologinius darbus kalbės prof. dr. Antanas Klimas, pats pas jį studijavęs germanistiką ir baigęs. Dabar prof. Klimas profesoriauja Rochesterio universitete. Taip pat kalbės prof. V. Jaskevičius, S.J., dėstęs kalbas Fordhamo universitete New Yorke. Po akademijos — vaišės. Rengia L.K.M. Akademijos New Yorko židiny.

Prof. Alfredas Sennas buvo šveicaras, kuris atvyko į Lietuvą

ir tobulai išmoko lietuviškai. Jis dėstė vokiečių kalbą įvairiose mokyklose, vėliau Lietuvos universitete. Dėstė filologinius dalykus. Mirus prof. K. Būgai, jis buvo numatytas dėstyti lietuvių kalbą, bet tuo metu jis išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, kur profesoriavo įvairiuose universitetuose. Paskutiniu laiku — Philadelphiaj. Dėstė germanistiką, lituanistiką, su prof. A. Salii suredagavo didžiulį vokiečių lietuvių kalbos žodyną. Jis buvo vedęs lietuvių, ir jo namų kalba buvo lietuvių kalba.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Egzaminai. Aštunto skyriaus egzaminai prasideda gegužės 6, šeštadienį. Tą dieną bus egzaminai iš lietuvių literatūros, gramatikos ir skaitymo. Gegužės 13 — lietuvių kalvos rašomasis darbas — atpasakojimas, geografijos ir tikybos egzaminai. Gegužės 20 — lietuvių kalbos rašomasis darbas — laisva tema, istorijos egzaminas.

Motinos diena minima gegužės 13, Minėjimas bus surengtas mokyklos patalpose.

Vainikų dienos savaitgalį — Memorial Day — gegužės 27 pamokų mokykloje nebus.

Mokslo metai baigiami birželio 4, sekmadienį. Tą dieną 12 val. bus pamaldos Kultūros

Židiny, po jų iškilmingas mokslo meto baigimo aktas. Bus apdovanoti geriausi mokiniai, įteikti pažymėjimai baigusiems 8 skyrius. Po visų iškilmių — vaišės.

Konkursinis rašinys buvo prarastas balandžio 29. Dalyvavo septintas ir aštuntas skyriai. Ingeborga Tumienė-Obohlenienė paskyrė 100 dol. premijom savo vyro žurnalisto Kazio Obohleno prisiminimui. Premija numatoma nuolatine. Mokytojų tarpyba paskyrė tris premijas — 50 dol. pirma premija, II—30, III—20 dol. Buvo duotos lietuviško kultūrinio, visuomeninio ir politinio gyvenimo temos, viso net 12. Mokiniai galėjo laisvai pasirinkti kurią tik norėjo temą. Premijos už geriausius darbus bus įteiktos per mokyklos baigimo iškilmės.

KADANGI ASMENIŠKAI PASIŪSTO LAIŠKO NEGAVO NEI VIENAS KULTŪROS ŽIDINIO RĖMĖJAS, GYVENĄS RICHMOND HILL IR WOODHAVEN PAŠTO RAJONUOSE, BEI DAUGELIS KITŲ, KREIPIAMĖS Į VISUS PER DARBININKĄ:

Gerb. Lietuvių Kultūros Židinio Statytojau-ja,

Kultūros Židiny jau penktus metus tarnauja lietuvių visuomenei. Židiniui įprasinti bei pagražinti lauke yra statomas paminklinis kryžius, o viduje įmontuojami Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių medalių iškalta iš švino. Su šiais projektais Kultūros Židinio statyba bus pilnai užbaigta.

Paminklinis kryžius praeiviam bylos mūsų tautos tikėjimą, kančią ir viltį, o mum bus tautinio susikaupimo simboliu.

Kunigaikščių portretai kiekvienam Kultūros Židinio lankytojui primins garbingą mūsų tautos praeitį ir ugdys jo tautinį susipratimą.

Kryžiaus statyba ir kunigaikščių portretai kainuos apie 13.000 dolerių. Būtų gražu ir prasminga, kad prie šių užbaigiamųjų projektų prisidėtų kiekvienas sąmoningas lietuvis — Kultūros Židinio statytojas.

Paaukoję šiam tikslui 500 dolerių, bus įrašyti paminklinėje lentoje kaip mecenatai, o paaukoję 100 dol. — kaip garbės statytojai. Visų kitų aukotojų pavardės bus paskelbtos spaudoje. Kiekviena auka gali būti nurašoma nuo valstybinių mokesčių. Čekius prašom rašyti: Franciscan Fathers arba Lithuanian Cultural Foundation, Inc.

Maloniai prašom užpildyti pridėtą aukotojų lapelio atkarpą ir kaip galima greičiau atsiųsti, pasinaudojant pridėtu vokeliu.

Ta pačia proga maloniai kviečiame atsilankyti į Kultūros Židinio pavasario šventę gegužės 21, sekmadienį, 1 val. p.p. Šventės metu įvyks paminklinio kryžiaus pašventinimo iškilmės ir pobūvis Kultūros Židinio kieme.

Lauksim Jūsų aukos ir Jūsų dalyvavimo pavasario šventėje.

Su gilia pagarba ir padėka,

Tėv. Paulius Baltakis, O.F.M.
Vienuolyno viršininkas ir
K. Ž. administratorius

Aleksandras Vakselis
Lietuvių Kultūros Fondo
valdybos pirmininkas

Lietuvių Kultūros Židinio Administracijai
361 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Siunčiu savo auką:

1. Paminkliniam kryžiui

2. Didžiųjų Lietuvos kunigaikščių portretams

Auką skiriu įamžinant

Pavardė ir vardas

Adresas: